

AGENDA URBANA GIRONA

Agenda Urbana 2030 i ODS

DDGI2030
DEMARCACIÓ SOSTENIBLE

Diputació de Girona

Document de diagnòstic

2021

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1.	INTRODUCCIÓ I ANTECEDENTS	3
2.	DIAGNÒSTIC ESTRATÈGIC.....	24
	Eix estratègic 1. Territori, paisatge i biodiversitat.....	25
	Eix estratègic 2. Model de ciutat	33
	Eix estratègic 3. Canvi climàtic i resiliència	42
	Eix estratègic 4. Gestió sostenible dels recursos i economia circular	49
	Eix estratègic 5. Mobilitat i transport.....	56
	Eix estratègic 6. Cohesió social i igualtat d'oportunitats.....	64
	Eix estratègic 7. Economia urbana.....	71
	Eix estratègic 8. Habitatge.....	77
	Eix estratègic 9. Era digital	84
	Eix estratègic 10. Instruments i governança	90

Introducció i antecedents

Objectius del diagnòstic i síntesi territorial

Un pla d'acció per implementar l'Agenda Urbana requereix elaborar un diagnòstic de situació que identifiqui i analitzi els principals reptes que plantegen les polítiques, els plans, els programes i les actuacions amb incidència en el model urbà. Per a això, s'analitzarà:

- Les característiques socioeconòmiques del territori, així com les tendències a mitjà i llarg termini que permetin formular una visió estratègica per a la ciutat.
- L'evolució dels indicadors socioeconòmics globals al llarg del període que situen la ciutat en una posició diferent a la d'anys enrere, i que puguin servir de punt de partida per a l'Agenda davant del nou escenari al qual s'enfronta el municipi.
- L'existència, l'estat de situació actual i el grau de compliment dels plans estratègics (globals o sectorials) existents al municipi.

Aquest document de diagnòstic serà especialment útil en la mesura que aportarà una anàlisi objectiva de la realitat de Girona, on s'identifiquen les claus dels diferents àmbits del desenvolupament urbà, així com els principals problemes que poden posar en perill la sostenibilitat del model urbanístic del municipi (des dels canvis demogràfics fins a la mobilitat, passant pel metabolisme urbà i qüestions de governança, entre d'altres).

L'objectiu bàsic del diagnòstic és recopilar i analitzar les dades existents sobre les diferents variables amb incidència en el desenvolupament urbà de Girona, i valorar-ne els aspectes positius, identificar les principals oportunitats de desenvolupament i assumir les debilitats i els problemes detectats. Per això, tot seguit s'exposen els resultats més importants de l'anàlisi de la realitat urbana de Girona, que va des del model urbà fins a la població i el territori, passant per l'economia i la societat, el medi ambient, el canvi climàtic i l'energia, la mobilitat, l'habitatge i els instruments d'intervenció.

Estructura del diagnòstic

Centrant els objectius, els principis i els valors característics que constitueixen l'aposta de l'Agenda Urbana espanyola, el seu marc estratègic es pot estructurar amb un decàleg de deu objectius de primer nivell que desplega, al seu torn, un total de trenta objectius específics, els quals es basen en aspectes més concrets i contribueixen a la consecució dels deu objectius principals.

Conseqüentment, el diagnòstic de la situació actual del municipi en relació amb el seu nivell de desenvolupament sostenible s'estructurarà atenent els deu eixos estratègics proposats per l'AUE, de manera que permeti dotar de fil conductor i traçabilitat tot el procés de definició de l'Agenda Urbana Girona 2030, des de la fase d'anàlisi inicial fins a la definició del Pla d'implementació.

Objectius estratègics de l'Agenda Urbana de Girona 2030 (d'acord amb la proposta de l'AUE):

Objetivo Estratégico 1: Ordenar el territorio y hacer un uso racional del suelo, conservarlo y protegerlo. Objetivo Estratégico 2: Evitar la dispersión urbana y revitalizar la ciudad existente. Objetivo estratégico 3: Prevenir y reducir los impactos del cambio climático y mejorar la resiliencia. Objetivo estratégico 4: Hacer una gestión sostenible de los recursos y favorecer la economía circular. Objetivo estratégico 5: Favorecer la proximidad y la movilidad sostenible.	Objetivo estratégico 6: Fomentar la cohesión social y buscar la equidad. Objetivo estratégico 7: Impulsar y favorecer la Economía Urbana. Objetivo estratégico 8: Garantizar el acceso a la Vivienda. Objetivo estratégico 9: Liderar y fomentar la innovación digital. Objetivo Estratégico 10: Mejorar los instrumentos de intervención y la gobernanza.

Cal destacar que el **grup de treball 1 - Ordenació del territori i medi ambient** es va centrar a definir l'Agenda Urbana sobre els **eixos estratègics 1, 2, 3, 4 i 5**:

El **grup de treball 2 - Ciutadania i reactivació econòmica** es va dedicar a definir l'Agenda Urbana sobre els eixos estratègics 6, 7 i 8:

El **grup de treball 3 - Digitalització i governança** es va centrar a definir l'Agenda Urbana sobre els eixos estratègics 9 i 10:

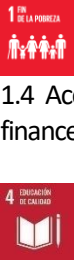
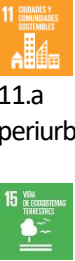

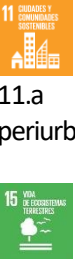
Mapatge la contribució del municipi a la consecució dels ODS des d'estratègies municipals prèvies

Alineament estratègic i mapatge de l'acció local prèvia respecte als ODS. Quins plans i quines polítiques municipals vigents contribueixen als ODS? Aquesta part del diagnòstic s'ha elaborat mitjançant l'anàlisi documental dels documents estratègics i sectorials previs.

						
Objectiu estratègic	Objectius específics	Objectius	ODS: Metes	ODS: Metes complementàries	EDUSI Objectius específics	Plans i estratègies sectorials municipals
1. ORDENAR EL TERRITORI I FER UN ÚS RACIONAL DEL SÒL, CONSERVAR-LO I PROTEGIR-LO	1.1. Ordenar el sòl de manera compatible amb el seu entorn territorial	 TERRITÒRIS ARTICULATS MODEL URBÀ	 2.4 Pràctiques agrícoles sostenibles i resilients 11.a Vincles zones urbanes, periurbanes i rurals	 11.b Planificació integrada de riscos, adaptació al canvi climàtic / 11.6 Reduir l'impacte ambiental negatiu per capita	O.E. 6.3.4 Promoure la protecció, el foment i el desenvolupament del patrimoni cultural i natural de les àrees urbanes O.E. 6.5.2. Accions integrades de revitalització de ciutats, de millora de l'entorn urbà i del seu medi ambient	<ul style="list-style-type: none"> Pla general d'ordenació urbana de Girona Estratègia EDUSI Pla de transició ecosocial
	1.2. Conservar i millorar el patrimoni natural i cultural i protegir el paisatge	 TERRITÒRIS ARTICULATS ECOSISTEMES I BIODIVERSITAT MODEL URBÀ	 6.6. Protegir i restablir els ecosistemes relacionats amb l'aigua 11.4 Patrimoni cultural i natural 14.1 Contaminació marina / 14.2 Gestió d'ecosistemes marins i	 11.b Planificació integrada de riscos, adaptació al canvi climàtic / 11.6 Reduir l'impacte ambiental negatiu per capita		

		 <p>costaners / 14.5 Conservació de zones costaneres i marines</p> <p>15.1 Conservació i usos sostenibles dels ecosistemes / 15.2 Gestió sostenible dels boscos / 15.3 Lluites contra la desertificació / 15.4 Conservació d'ecosistemes muntanyosos / 15.a Recursos financers / 15.b Recursos per a la gestió forestal</p>		
	<p>1.3. Millorar les infraestructures verdes i blaves i vincular-les amb el context natural</p>	 <p>TERRITORIS ARTICULATS</p> <p>SISTEMES I DIVERSITAT</p> <p>RESILIÈNCIA EN VERSEL CANVI CLIMÀTIC</p> <p>MODEL URBÀ</p> <p>CICLE DE L'AIGUA</p>	 <p>15.5 Degradació i pèrdua de biodiversitat</p> <p>15.9 Plans sensibles al medi ambient</p>	 <p>11.7 Accés universal a zones verdes / 11.b Planificació integrada de riscos, adaptació al canvi climàtic / 11.6 Reduir l'impacte ambiental negatiu per capita</p> <p>15.8 Mesures contra espècies invasores</p>

2. EVITAR LA DISPERSIÓ URBANA I REVITALITZAR LA CIUTAT EXISTENT	2.1. Definir un model urbà que fomenti la compacitat, l'equilibri urbà i la dotació de serveis bàsics				<p>Objectiu específic 060e2. Accions integrades de revitalització, de millora de l'entorn urbà i del seu medi ambient</p> <p>Objectiu específic 090b2. Regeneració física, econòmica i social de l'entorn urbà en àrees urbanes</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pla general d'ordenació urbana de Girona Estratègia EDUSI 	
	2.2. Garantir la complexitat funcional i la diversitat d'usos				<p>11.a Vincles zones urbanes, periurbanes i rurals / 11.3 Urbanització inclusiva i sostenible i gestió participativa</p>	<p>urbanes desfavorides</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pla general d'ordenació urbana de Girona Estratègia EDUSI
	2.3. Garantir la qualitat i l'accessibilitat universal dels espais públics			<p>11.7 Accés a zones verdes i espais urbans segurs</p>		<p>11.a Vincles zones urbanes, periurbanes i rurals</p> <p>15.9 Plans sensibles al medi ambient</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pla general d'ordenació urbana de Girona Estratègia EDUSI Pla d'accessibilitat

	<p>2.4. Millorar el medi ambient urbà i reduir la contaminació</p>	 MODEL URBÀ QUALITAT DE L'AIRE	 13 ACCIÓ PER EL CLIMA 13.2 Polítiques estratègiques i plans nacionals	 11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES 11.b Planificació integrada de riscos, adaptació al canvi climàtic / / 11.6 Deixalles i contaminació a les ciutats 15 VIDA DE ECOSISTEMES TERRESTRES 15.9 Plans sensibles al medi ambient 7 ENERGIA SOSTENIBLE 15.9 Energies renovables	<ul style="list-style-type: none"> Pla general d'ordenació urbana de Girona Estratègia EDUSI Pla de transició ecosocial Pla d'acció de millora de la qualitat acústica
	<p>2.5. Impulsar la regeneració urbana</p>	 MODEL URBÀ RESILIÈNCIA EN VERS EL CANVI CLIMÀTIC	 13 ACCIÓ PER EL CLIMA 13.2 Polítiques estratègiques i plans nacionals	 11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES 11.3 Urbanització inclusiva i sostenible i gestió participativa	<ul style="list-style-type: none"> Pla general d'ordenació urbana de Girona Estratègia EDUSI Pla integral de Sant Narcís
	<p>2.6. Millorar la qualitat i la sostenibilitat dels edificis</p>	 MODEL URBÀ ENERGIA SOSTENIBLE	 7 ENERGIA SOSTENIBLE 15.9 Energies renovables 13 ACCIÓ PER EL CLIMA 13.2 Polítiques estratègiques i plans nacionals	 11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES 11.3 Urbanització inclusiva i sostenible i gestió participativa	<ul style="list-style-type: none"> Estratègia EDUSI

						
OBJECTIU ESTRATÈGIC	Objectius específics	Objectius	ODS: Metes	ODS: Metes complementàries	EDUSI Objectius específics	Plans i estratègies sectorials municipals
3. PREVENIR I REDUIR ELS IMPACTES DEL CANVI CLIMÀTIC I MILLORAR LA RESILIÈNCIA	3.1. Adaptar el model territorial i urbà als efectes del canvi climàtic i avançar en la seva prevenció	 RESILIÈNCIA ENVERS EL CANVI CLIMÀTIC QUALITAT DE L'AIRE ENERGIA SOSTENIBLE	 13.2 Polítiques estratègiques i plans nacionals / 13.3 Educació i sensibilització 11.b Reducció de riscos de desastres a les ciutats	 15.9 Plans sensibles al medi ambient		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pacte de les alcaldies pel clima i l'energia (PACES) ▪ Pla d'acció per a l'energia sostenible (PAES) ▪ Pla local d'adaptació al canvi climàtic (PLACC) ▪ Estratègia EDUSI ▪ Pla de transició ecosocial

						
OBJECTIU ESTRATÈGIC	Objectius específics	Objectius	ODS: Metes	ODS: Metes complementàries	EDUSI Objectius específics	Plans i estratègies sectorials municipals
	3.2. Reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle	 RESILIÈNCIA ENVERS EL CANVI CLIMÀTIC QUALITAT DE L'AIRE ENERGIA SOSTENIBLE	 3.9 Salut mediambiental 11.6 Deixalles i contaminació a les ciutats	 7.2 Energies renovables / 7.3 Eficiència energètica		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pacte de les alcaldies pel clima i l'energia (PACES) ▪ Pla d'acció per a l'energia sostenible (PAES) ▪ Pla local d'adaptació al canvi climàtic (PLACC) ▪ Estratègia EDUSI ▪ Pla de transició ecosocial
	3.3. Millorar la resiliència davant del canvi climàtic	 RESILIÈNCIA ENVERS EL CANVI CLIMÀTIC QUALITAT DE L'AIRE ENERGIA SOSTENIBLE	 1.5 Resiliència a desastres econòmics, socials i ambientals 11.5 Desastres i reducció de vulnerabilitat 13.1 Resiliència i adaptació	 15.9 Plans sensibles al medi ambient 6.4. Augmentar l'ús eficient dels recursos hídrics / 6.5. Implementar la gestió integrada dels recursos / 6.b Suport a les entitats locals en la gestió de l'aigua i el sanejament		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pacte de les alcaldies pel clima i l'energia (PACES) ▪ Pla d'acció per a l'energia sostenible (PAES) ▪ Pla local d'adaptació al canvi climàtic (PLACC) ▪ Estratègia EDUSI ▪ Pla de transició ecosocial

						
OBJECTIU ESTRATÈGIC	Objectius específics	Objectius	ODS: Metes	ODS: Metes complementàries	EDUSI Objectius específics	Plans i estratègies sectorials municipals
4. FER UNA GESTIÓ SOSTENIBLE DELS RECURSOS I AFAVORIR L'ECONOMIA CIRCULAR	4.1. Ser més eficients energèticament i estalviar energia	 ENERGIA SOSTENIBLE ECONOMIA VERDA I CIRCULAR	 7.1 Accés universal a l'energia / 7.2 Energies renovables / 7.3 Eficiència energètica / 7.a Recerca i inversió en energies netes / 7.b Infraestructura i tecnologies en països en desenvolupament	 12.2 Ús eficient de recursos naturals 11.6 Reduir l'impacte ambiental negatiu per capita	Objectiu específic 040e3. Millora de l'eficiència i augment d'energia renovable a les àrees urbanes	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pacte de les alcaldies pel clima i l'energia (PACES) ▪ Pla d'acció per a l'energia sostenible (PAES) ▪ Pla local d'adaptació al canvi climàtic (PLACC) ▪ Estratègia EDUSI ▪ Pla de transició ecosocial
	4.2. Optimitzar i reduir el consum d'aigua	 CICLE DE L'AIGUA ECONOMIA VERDA I CIRCULAR	 6.1. Accés a l'aigua potable / 6.2. Accés a sanejament i higiene / 6.3. Qualitat de l'aigua / 6.4. Augmentar l'ús eficient dels recursos hídrics / 6.5. Implementar la gestió integrada dels recursos / 6.b Suport a les entitats locals en la gestió de l'aigua i el sanejament	 12.2 Ús eficient de recursos naturals 15.9 Plans sensibles al medi ambient	OE 060e2. (OE 060502). Accions integrades de revitalització de ciutats, de millora de l'entorn urbà i del seu medi ambient	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pacte de les alcaldies pel clima i l'energia (PACES) ▪ Pla d'acció per a l'energia sostenible (PAES) ▪ Pla local d'adaptació al canvi climàtic (PLACC) ▪ Estratègia EDUSI ▪ Pla "Girona és aigua" ▪ Pla de transició ecosocial
	4.3. Fomentar el cicle dels materials	 ECONOMIA VERDA I CIRCULAR	 12.2 Ús eficient de recursos naturals	 11.6 Deixalles i contaminació a les ciutats 13	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pacte de les alcaldies pel clima i l'energia (PACES) ▪ Pla d'acció per a l'energia sostenible (PAES) ▪ Pla local d'adaptació al canvi climàtic (PLACC) 	

AGENDA URBANA ESPANYA 2019		Agenda Urbana de Catalunya	OBJECTIUS DE DESARROL·L SOSTENIBLE			
OBJECTIU ESTRATÈGIC	Objectius específics	Objectius	ODS: Metes	ODS: Metes complementàries	EDUSI Objectius específics	Plans i estratègies sectorials municipals
				13.2 Polítiques estratègiques i plans nacionals		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Estratègia EDUSI ▪ Pla de transició ecosocial
	4.4. Reduir els residus i afavorir-ne el reciclatge	 <p>ECONOMIA VERDA I CIRCULAR</p>	 <p>12.2 Ús eficient de recursos naturals / 12.4 Gestió de residus i productes químics / 12.5 Prevenció, reducció, reciclatge i reutilització de residus</p> <p>11.6 Deixalles i contaminació a les ciutats</p>	 <p>13.2 Polítiques estratègiques i plans nacionals</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pacte de les alcaldies pel clima i l'energia (PACES) ▪ Pla d'acció per a l'energia sostenible (PAES) ▪ Pla local d'adaptació al canvi climàtic (PLACC) ▪ Estratègia EDUSI ▪ Pla de transició ecosocial
5. AFAVORIR LA PROXIMITAT I LA MOBILITAT SOSTENIBLE	5.1. Afavorir la ciutat de proximitat	 <p>MODEL URBA</p> <p>CONNECTIVITAT URBANA</p>	 <p>3.6 Accidents de trànsit</p>	 <p>11.2 Transport públic / 11.6 Reduir l'impacte ambiental negatiu per capita</p>	Objectiu específic 040e1. Foment de la mobilitat urbana sostenible: transport urbà net, transport col·lectiu, transport connexió	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pla de mobilitat urbana (PMU) ▪ Pla general d'ordenació urbana de Girona ▪ Pla local de seguretat viària 2020-2023

						
OBJECTIU ESTRATÈGIC	Objectius específics	Objectius	ODS: Metes	ODS: Metes complementàries	EDUSI Objectius específics	Plans i estratègies sectorials municipals
	5.2. Potenciar mitjans de transport sostenibles	 	 9.1. Infraestructura sostenible 11.2 Transport públic	 11.6 Reduir l'impacte ambiental negatiu per capita 3.9 Salut mediambiental	urbana-rural, millores a la xarxa viària, transport ciclista, de vianants, mobilitat elèctrica i desenvolupament de subministraments d'energies netes	<ul style="list-style-type: none"> Pla de mobilitat urbana (PMU) Pacte de les alcaldies pel clima i l'energia (PACES) Pla d'acció per a l'energia sostenible (PAES) Pla local d'adaptació al canvi climàtic (PLACC) Pla d'acció de mobilitat escolar de Catalunya
6. FOMENTAR LA COHESIÓ SOCIAL I BUSCAR L'EQUITAT	6.1. Reduir el risc de pobresa i exclusió social en entorns urbans desfavorits	 	 1.2 Pobresa relativa en totes les seves dimensions / 1.3 Sistemes de protecció social / 1.b Marcs normatius per erradicar la pobresa 10.2 Inclusió social, econòmica i política 	 1.4 Dret per a totes les persones a recursos econòmics, serveis bàsics, recursos naturals, etc. / 1.5 Fomentar la resiliència i reduir la vulnerabilitat de les persones exposades a fenòmens climàtics extrems i altres desastres econòmics, socials i ambientals /	O.E.9.8.2. Regeneració física, econòmica i social de l'entorn urbà en àrees urbanes desfavorides mitjançant estratègies urbanes integrades	<ul style="list-style-type: none"> Pla general d'ordenació urbana de Girona Pla local de salut (PLS) Pla de transició ecosocial Pla integral Girona Est

						
OBJECTIU ESTRATÈGIC	Objectius específics	Objectius	ODS: Metes	ODS: Metes complementàries	EDUSI Objectius específics	Plans i estratègies sectorials municipals
			11.3 Urbanització inclusiva i sostenible	 2.1 Assegurar l'accés a una alimentació sana / 7.1 Garantir l'accés a serveis energètics assequibles		
	6.2. Buscar la igualtat d'oportunitats des d'una perspectiva de gènere, edat i discapacitat	 INCLUSIÓ SOCIAL SEGURETAT I JUSTÍCIA SOCIAL	 4.2 Qualitat de l'educació preescolar / 4.4 Competències per accedir a l'ocupació / 4.5 Disparitat de gènere i col·lectius vulnerables / 5.1 Posar fi a la discriminació / 5.2 Violència de gènere / 5.4 Feines i cura domèstica / 5.5 Participació plena de la dona i igualtat	 1.4 Dret per a totes les persones a recursos econòmics, serveis bàsics, recursos naturals, etc. / 1.5 Fomentar la resiliència i reduir la vulnerabilitat de les persones exposades a fenòmens climàtics extrems i altres desastres econòmics, socials i ambientals 	O.E.9.8.2. Regeneració física, econòmica i social de l'entorn urbà en àrees urbanes desfavorides mitjançant estratègies urbanes integrades	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pla local d'infància i adolescència ▪ Pla municipal d'igualtat ▪ Pla local de joventut ▪ Pla municipal d'igualtat de tracte i no discriminació de les persones LGBTI ▪ Pla de transició ecosocial

AGENDA URBANA ESPANYA 2019		Agenda Urbana de Catalunya				
OBJECTIU ESTRATÈGIC	Objectius específics	Objectius	ODS: Metes	ODS: Metes complementàries	EDUSI Objectius específics	Plans i estratègies sectorials municipals
			d'oportunitats / 5.c Política i lleis per a la igualtat i l'empoderament 10.2 Inclusió social, econòmica i política / 10.3 Igualtat d'oportunitats / 10.4 Polítiques fiscals, salarials i de protecció social / 10.7 Migració i polítiques migratòries 11.3 Urbanització inclusiva i sostenible	2.1 Assegurar l'accés a una alimentació sana 7.1 Garantir l'accés a serveis energètics assequibles		

						
OBJECTIU ESTRATÈGIC	Objectius específics	Objectius	ODS: Metes	ODS: Metes complementàries	EDUSI Objectius específics	Plans i estratègies sectorials municipals
7. IMPULSAR I AFAVORIR L'ECONOMIA URBANA	7.1. Buscar la productivitat local, la generació d'ocupació i la dinamització i diversificació de l'activitat econòmica	 	 1.b Marcs normatius per erradicar la pobresa / 2.c Volatilitat de preus dels aliments / 5.a Igualtat de drets als recursos econòmics / 8.1 Creixement econòmic / 8.2 Diversificació, tecnologia i innovació / 8.3 Foment de la petita i mitjana empresa / 8.4 Producció i consum eficient i respectuós / 8.6 Plena ocupació i feina decent / 9.2 Indústria inclusiva i sostenible / 9.3 Accés de les pimes a serveis financers i cadenes de valor / 12.6 Empreses i informes sobre sostenibilitat	 1.3 Sistemes i mesures apropiades per aconseguir una cobertura àmplia de les persones més vulnerables / 4.3 Assegurar l'accés igualitari a una formació tècnica, professional i superior de qualitat / 4.4 Augmentar les competències per accedir a l'ocupació / 8.5 Aconseguir una feina plena i decent per a totes les dones, homes, incloent-hi joves i persones amb discapacitat, així com la igualtat de remuneració / 9.1 Infraestructures per donar suport al desenvolupament econòmic i al benestar / 10.2 Inclusió social, econòmica i política	O.E.9.8.2. Regeneració física, econòmica i social de l'entorn urbà en àrees urbanes desfavorides mitjançant estratègies urbanes integrades	<ul style="list-style-type: none"> Pla estratègic de promoció econòmica i ocupació de Girona i el seu entorn urbà Pla estratègic de turisme de Girona Pla sectorial del comerç de Girona

AGENDA URBANA ESPANYA 2019		Agenda Urbana de Catalunya	ODS: Metes		ODS: Metes complementàries	EDUSI Objectius específics	Plans i estratègies sectorials municipals
OBJECTIU ESTRATÈGIC	Objectius específics	Objectius	ODS: Metes	ODS: Metes complementàries	EDUSI Objectius específics	Plans i estratègies sectorials municipals	
	7.2. Fomentar el turisme sostenible i de qualitat i els sectors clau de l'economia local	 	 8.9 Turisme sostenible / 12.b Turisme sostenible	 11.4 Protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural / 11.6 Reduir l'impacte ambiental negatiu de les ciutats / 11.a Donar suport als vincles positius entre les zones urbanes, periurbanes i rurals / 14.2 Gestionar i protegir sosteniblement els ecosistemes marins i costaners	O.E.6.3.4. Promoure la protecció, el foment i el desenvolupament del patrimoni cultural i natural de les àrees urbanes, en particular les d'interès turístic	<ul style="list-style-type: none"> Pla estratègic de promoció econòmica i ocupació de Girona i el seu entorn urbà Pla estratègic de turisme de Girona Pla sectorial del comerç de Girona 	
8. GARANTIR L'ACCÉS A L'HABITATGE	8.1. Fomentar l'existència d'un parc d'habitatge adequat a un preu assequible 8.2. Garantir l'accés a l'habitatge, especialment	 	 11.1 Accés a l'habitatge	 10.4 Adoptar polítiques, especialment fiscals, salarials i de protecció oficial, i assolir progressivament més igualtat	O.E.6.5.2. Accions integrades de revitalització de ciutats, de millora de l'entorn urbà i del seu medi ambient	<ul style="list-style-type: none"> Pla local d'habitatge 	

AGENDA URBANA ESPAÑA 2019		Agenda Urbana de Catalunya				
OBJECTIU ESTRATÈGIC	Objectius específics	Objectius	ODS: Metes	ODS: Metes complementàries	EDUSI Objectius específics	Plans i estratègies sectorials municipals
	dels col·lectius més vulnerables					
9. LIDERAR I FOMENTAR LA INNOVACIÓ DIGITAL	9.1. Afavorir la societat del coneixement i avançar cap al desenvolupament de les ciutats intel·ligents (<i>smart cities</i>)	 	 9.5 Recerca científica, capacitat tecnològica	 4.3 Accés igualitari de totes les persones a una formació tècnica, professional i superior de qualitat 4.7 Alumnat amb coneixements teòrics i pràctics necessaris per promoure el desenvolupament sostenible	O.E.2.3.3. Promoure les tecnologies de la informació en estratègies urbanes integrades, incloent-hi l'Administració electrònica local i ciutats intel·ligents	
	9.2. Fomentar l'Administració electrònica i reduir la bretxa digital		 5.b Ús de tecnologia i TIC	 9.c Augmentar significativament l'accés a la tecnologia de la informació i les comunicacions i esforçar-se per proporcionar accés universal i assequible a internet		

AGENDA URBANA ESPANYOLA 2019		Agenda Urbana de Catalunya				
OBJECTIU ESTRATÈGIC	Objectius específics	Objectius	ODS: Metes	ODS: Metes complementàries	EDUSI Objectius específics	Plans i estratègies sectorials municipals
10. MILLORAR ELS INSTRUMENTS D'INTERVENCIÓ I LA GOVERNANÇA	10.1. Aconseguir un marc normatiu i de planejament actualitzat, flexible i simplificat que millori, també, la gestió		 16.b Lleis i polítiques			<ul style="list-style-type: none"> Pla general d'ordenació urbana de Girona Pacte de les alcaldies pel clima i l'energia (PACES) Pla de transició ecosocial
	10.2. Assegurar la participació ciutadana i la transparència i afavorir la governança multinivell		 16.5 Corrupció i suborn 16.6 Institucions eficaces i transparents 16.7 Participació ciutadana 16.8 Participació de països en desenvolupament en organitzacions internacionals (OI) 16.10 Accés a informació i llibertats fonamentals 17.9 Reforç de capacitats 17.14 Coherència de polítiques		O.E.2.3.3. Promoure les tecnologies de la informació en estratègies urbanes integrades, incloent-hi l'Administració electrònica local i ciutats intel·ligents	<ul style="list-style-type: none"> Pla general d'ordenació urbana de Girona Pacte de les alcaldies pel clima i l'energia (PACES) Pla de transició ecosocial

AGENDA URBANA ESPANYA 2019		Agenda Urbana de Catalunya				
OBJECTIU ESTRATÈGIC	Objectius específics	Objectius	ODS: Metes	ODS: Metes complementàries	EDUSI Objectius específics	Plans i estratègies sectorials municipals
			17.16 Aliança mundial per al desenvolupament sostenible 17.17 Aliances publicoprivades 17.18 Creació de capacitat estadística 17.19 Promoure indicadors que vagin més enllà del PIB			
	10.3. Impulsar la capacitat local i millorar el finançament	 FINANÇAMENT ADEQUAT	 11.c Proporcionar suport als països menys avançats perquè puguin construir edificis sostenibles i resilients 12.7 Adquisicions públiques sostenibles 12.8 Educació per al desenvolupament sostenible		O.E.2.3.3. Promoure les tecnologies de la informació en estratègies urbanes integrades, incloent-hi l'Administració electrònica local i ciutats intel·ligents	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pla general d'ordenació urbana de Girona ▪ Pacte de les alcaldies pel clima i l'energia (PACES) ▪ Pla de transició ecosocial

AGENDA URBANA ESPANYA 2019		Agenda Urbana de Catalunya				
OBJECTIU ESTRATÈGIC	Objectius específics	Objectius	ODS: Metes	ODS: Metes complementàries	EDUSI Objectius específics	Plans i estratègies sectorials municipals
	10.4. Dissenyar i posar en marxa campanyes de formació i sensibilització en matèria urbana, així com d'intercanvi i difusió de la informació	PARTICIPACIÓ I TRANSPARÈNCIA RECERCA I CONEIXEMENT	4 EDUCACIÓ DE QUALITAT 4.7 Educació global per al desenvolupament sostenible 16 PAU I JUSTÍCIA 16.5 Corrupció i suborn 16.6 Institucions eficaces i transparents 16.7 Participació ciutadana 16.8 Participació de països en desenvolupament en organitzacions internacionals (OI) 16.10 Accés a informació i llibertats fonamentals			

Diagnòstic estratègic

Eix estratègic 1. Territori, paisatge i biodiversitat

La ciutat es vincula amb el territori que ocupa, però els seus efectes s'estenen sobre un entorn molt més gran que aquest territori. La forma de vida urbana sol ser expansiva i, sovint, amenaça la forma de vida rural i la preservació de l'entorn fins al qual arriba el seu desenvolupament, circumstància que hauria de ser suficient per ser curosos pel que fa a l'extensió de la urbanització. Aquest context és molt rellevant, perquè constitueix el primer pas per assolir un model de desenvolupament sostenible.

Fa temps que el sòl rural va deixar d'entendre's com el sòl residual, és a dir, com el que queda després d'identificar el sòl que ja és urbà i excloure el sòl que demanen els plans urbanístics per assegurar el creixement previst i previsible en un horitzó temporal determinat. I tampoc no es pot entendre com el mitjà perquè les ciutats vegin satisfetes les seves necessitats. Es tracta d'un sistema en si mateix que mereix protecció i la seva pròpia anàlisi, independent dels mecanismes de funcionament i expansió de les ciutats. En tot cas, és cert que les ciutats són incapaces d'alimentar-se amb la seva pròpia producció primària, que no es podrien sostenir amb la pluja que reben, ni tampoc garantir l'energia necessària amb els recursos d'energia i materials de què disposen dins del seu propi territori. Generen impactes negatius sobre la biodiversitat i la seva expansió sobre extensions territorials creixents i, d'aquesta manera:

- Substitueixen els ecosistemes naturals per un ús del sòl que tendeix a impermeabilitzar-lo i esterilitzar-lo, el fragmenten des del punt de vista de les poblacions d'espècies de plantes i animals i interposen barreres a la seva mobilitat.*
- Generen altes taxes de metabolisme energètic i material, amb demandes, emissions i abocaments creixents.*

- Creen insatisfacció davant del "desig de naturalesa" per part de la ciutadania, que té difícil accedir-hi a distàncies raonables. I el paisatge no se sostreu a aquests efectes, incorporat ja per la legislació urbanística autònoma amb una protecció especial.*

Cal no només que la ciutat s'adapti a la naturalesa, sinó que la naturalesa entri a les ciutats. Es tracta de fomentar les infraestructures verdes i blaves que garanteixen la biodiversitat i que connecten les tradicionals zones verdes urbanes amb la mateixa naturalesa, per apropar-la a la ciutadania de manera accessible i saludable, permetent que tinguin, a més, un impacte beneficiós en els entorns periurbans i que millorin, així, els problemes propis d'aquest tipus de barris.

Connectar el medi urbà amb el medi rural, perquè de la seva conservació, les tradicions i la cultura depenen el futur de les ciutats i el desenvolupament urbà sostenible. Això serà possible si tots dos medis es connecten mitjançant una mobilitat que potencii la configuració de nodes o nuclis, dificulti el desenvolupament de la dispersió urbana i garanteixi una economia de proximitat que sigui capaç de reduir el consum d'energia i que optimitzi els recursos.

La planificació territorial i urbanística haurà de perseguir l'ús racional del sòl com el que és: un recurs natural, escàs i no renovable, que mereix protecció i per al qual la preservació de la transformació urbanística ha d'incloure, almenys, els sòls que no siguin idonis per atendre nous creixements, o que no siguin adequats per a aquests, encara que el creixement pugui arribar a ser convenient o necessari. Alhora, el model urbà que sorgeix de la planificació ha d'esdevenir el millor aliat per garantir la sostenibilitat, i ha d'adaptar la urbanització i, després, l'edificació, al territori que les sustenta, aprofitant les característiques geogràfiques, morfològiques, geològiques i bioclimàtiques existents.

A més, ha de protegir, conservar i millorar la planificació territorial i urbanística, el patrimoni natural i cultural i el paisatge, així com propiciar l'existència d'infraestructures verdes urbanes que, en la mesura del possible, quedin vinculades amb el context natural. I al marge de la planificació mateixa, la gestió dels recursos també serà un aspecte clau.

En tot això incideixen totes les agendes internacionals i, per tant, també aquesta Agenda Urbana per a la ciutat de Girona.

El municipi de Girona, capital de la província de Girona i de la comarca del Gironès, té una extensió territorial de 39,1 km². Pertany a l'àmbit de les comarques gironines i al sistema urbà de Girona segons el Pla territorial general de Catalunya. La ciutat està situada a la confluència de quatre rius (el Ter, el Güell, el Galligants i l'Onyar), entre els massissos de les Guilleries i les Gavarres, a una altitud de 70 metres sobre el nivell del mar. El terme municipal confronta al nord amb els municipis de Sant Julià de Ramis i Sarrià de Ter, a l'est amb Celrà, al sud-est amb Juià i Quart, al sud-oest amb Fornells de la Selva, Vilablareix i Salt, i a l'oest amb Sant Gregori.

A Girona, el sòl urbà representa el 34% del municipi i el sòl no urbanitzable el 66%, en el qual predomina la zona de valor forestal, representat per l'espai d'interès natural les Gavarres, que té una superfície de 1.668 hectàrees dins del sector nord-est del terme municipal.

En el medi urbà, Girona té un 14,67% d'espais verds respecte al sòl urbà. Pel que fa als espais verds en el medi urbà, Girona té una mitjana de 15,35 m² per habitant d'espais verds i 2,66 habitants per arbre.

L'espai natural de més importància a Girona és l'**espai d'interès natural les Gavarres**, espai natural protegit que pertany a la Xarxa Natura 2000 i que està qualificat com a zona especial de conservació (ZEC). La zona va ser declarada espai d'interès natural el 1992, i el 1998 diversos ajuntaments dels vint que tenen part del massís van fundar el Consorci de les Gavarres, encarregat de cuidar i gestionar els seus possibles recursos, tant naturals i històrics com turístics i d'oci. Respecte al paisatge, està pràcticament tot ocupat per massa forestal, esquitxat de tant en tant per alguna masia o algun mas aïllat. El bosc característic, típicament mediterrani, és l'alzinar, amb gran importància també de l'alzina surera, tot i que els incendis, l'explotació de la fusta i el despoblament humà, així com l'abandonament consegüent de les activitats agrícoles, han fet que les pinedes avancin en extensió, com en bona part del territori català.

El **Parc de la Devesa** de Girona, amb una superfície de gairebé 40 hectàrees, és l'espai verd urbà més gran de la ciutat de Girona i un dels més grans de Catalunya. Està emmarcat pel riu Ter al nord, el Güell a l'oest, l'Onyar a l'est i el barri Güell-Devesa al sud. Gran part del parc està poblada per un conjunt d'uns 2.605 plàtans d'ombra, encara que també conté espais oberts i amb sol, espais adaptats a la pràctica d'activitats esportives, esplanades de sorra, un sistema de regs amb aigua permanent, jardins urbans, equipaments culturals de la ciutat i edificis amb usos administratius, com la Fira de Girona i l'Auditori-Palau de Congressos.

Una part molt important dels arbres de la Devesa es van plantar durant la dècada dels anys cinquanta del segle XIX i, en algun cas, arriben als 55 metres d'altura. Tenen un caràcter singular, fins al punt de convertir el parc no només en un referent per a la ciutat, sinó també en un bé cultural d'interès nacional. El Pla de gestió de l'arbrat del Parc de la Devesa estableix els criteris de protecció de l'arbrat, els criteris de la gestió quant a la substitució i el tractament del sòl, així com els criteris per a futures actuacions d'urbanització.

Un altre dels pulmons verds més importants de la ciutat són les **hortes de Santa Eugènia**, situades a l'oest del municipi, entre el barri de Santa Eugènia i el marge dret del riu Ter. Precisament la seva proximitat al Ter és el que els confereix un alt valor ecològic i el que les va convertir en objecte d'un pla especial de protecció i adequació l'any 2005.

L'esforç de l'Ajuntament per posar en valor els diversos espais naturals de què disposa el municipi queda especialment palès en el projecte **La Vora de Girona**. Es tracta d'un projecte territorial de recerca aplicada que té com a objectiu teixir una infraestructura verda urbana que valori, permeabilitzi i estructurari les vores urbanes per connectar els barris de la ciutat a través dels espais naturals.

La iniciativa proposa multiplicar per vuit els parcs urbans existents i crear una infraestructura verda d'unes 600 hectàrees amb la intenció d'apropar la naturalesa a la ciutadania i remarcar-ne el valor. L'objectiu del projecte és gestionar els espais que es troben entre el medi natural i el medi urbà (espais "vora") de la ciutat per realçar-ne els

atributs ambientals, paisatgístics i patrimonials. El que es vol és apropar aquests indrets a la ciutadania per tal que es converteixin en espais d'oci, d'esport i de descobriment de la naturalesa.

El projecte divideix la ciutat en tretze zones, anomenades "bucles", que són les que la proposta vol unir. Dins d'aquests sectors s'han identificat un total de trenta parcs "naturbans".

- 600 ha de xarxa d'espais de vora per gestionar, organitzats en
- tretze bucles que responen a les característiques geogràfiques de la ciutat i formen les subunitats de planificació. Aquestes es subdivideixen en
- trenta parcs "naturbans" de menys superfície i que són més assolibles en termes d'inversió com a projectes parcials.
- Servint aquesta trama verda-blava d'espais a la vora, es proposa una xarxa de "camins de barris" que recull la proposta formulada per la FAVG. Aquesta xarxa diferencia els camins principals, secundaris i terciaris, així com les principals portes del sistema.

En aquesta línia, Girona té un altre projecte, el **projecte 4 Rius**, que proposa revitalitzar les ribes dels rius Onyar, Ter, Galligants i Güell i de la séquia Monar, i l'objectiu principal del qual és recuperar la relació entre la ciutat i el territori. El projecte planteja diverses línies d'actuació per estructurar l'espai públic donant continuïtat als corredors verds i camins naturals, així com per estructurar una xarxa nodal que articuli, equilibri i connecti els barris, especialment entre el Barri Vell, la Devesa i els nous creixements.

Actualment, en el marc del Pla de transició ecosocial s'estudia l'elaboració del **Pla del verd i la biodiversitat** per desenvolupar projectes com el de La Vora, el de 4 Rius o iniciatives de reg intel·ligent, entre d'altres.

Girona col·labora amb Lleida i Perpinyà dins del programa **Turisme Transfronterer Fluvial Sostenible** (TTFS) per promocionar un turisme saludable de descobriment dels espais fluvials del Ter, el Tet, el Fluvià i el Segre. Aquest projecte treballa amb la filosofia de continuar adequant els espais naturals més propers al riu perquè conservin els seus valors ecològics, i oferir l'oportunitat a la població de redescobrir i gaudir la natura més propera de manera segura. A través d'aquest projecte s'estan efectuant millores en l'hàbitat al llarg del riu Ter, com l'eliminació d'espècies exòtiques invasores o la plantació d'arbres, així com millores en els accessos al riu perquè la població hi pugui accedir amb més facilitat.

Pel que fa al **patrimoni cultural**, Girona disposa de diversos conjunts historicoartístics d'interès i nombrosos béns d'interès cultural:

- **EL BARRI JUEU DE GIRONA:** el barri jueu (Call) de Girona és el més ben conservat de tot Catalunya i un dels més famosos d'Espanya i Europa. Tots els carrers que envolten els carrers de la Força, estrets, amb grans desnivells, desordenats i petits, són la millor petjada que van deixar els jueus del lloc on van viure prop de 300 jueus durant sis-cents anys a la ciutat. Al seu interior va néixer, al segle XIII, la primera escola de cabalistes de la península Ibèrica.
- **L'ONYAR:** les cases del riu Onyar, suspeses sobre el riu, es van pintar de colors vistosos i cridaners l'any 1983. Són part d'una de les imatges més tradicionals i conegudes de la ciutat, juntament amb la Catedral i l'església de Sant Feliu.
- **LA CATEDRAL:** la catedral de Santa Maria es va construir sobre les restes d'un antic temple romànic entre els segles XIV i XV. Es tracta d'un temple gòtic d'una sola nau. És famosa per tenir la nau gòtica única més ampla del món, 23 metres d'amplada i 35 d'altura. També en destaca l'escalinata, construïda el segle XVII, que accedeix al temple, la més gran d'art barroc i una de les més singulars d'Europa. La façana no es va acabar fins al 1962, quan es van instal·lar les últimes escultures. El campanar, o la Torre de Carlemany, té una altura de 67 metres i conté sis campanes. Pel que fa al claustre, de planta trapezoïdal, és un dels més destacats de Catalunya. Va ser

construïda el segle XII i consta de quatre galeries cobertes. Les seves arcades estan decorades, per dins i per fora, igual que els pilars i els capitells. L'edifici de la Catedral està classificat com a monument historicoartístic nacional.

- LA MURALLA: l'ampliació del recinte emmurallat romà en l'època medieval permet passejar avui dia pel camí de ronda dels murs i recórrer els trams de muralla carolíngia (s. IX) més extensos d'Europa. El pas per la muralla permet accedir a diferents torres construïdes al llarg de la història, des de les quals es contempen unes vistes privilegiades de la ciutat.
- LA BASÍLICA DE SANT FELIU: és un dels edificis gòtics més representatius de la ciutat, sobretot pel seu esvelt campanar (s. XIV-XVI). D'aspecte encastellat, la capçalera romànica es va completar amb les naus gòtiques i la façana barroca (s. XIII-XVIII).

Projectes/Iniciatives clau de què disposa el municipi per donar resposta a aquest objectiu estratègic, entre d'altres:

- **Projecte La Vora de Girona**
- **Pla especial Parc de les Pedreres**
- **Diversos actius culturals**
- **Projecte 4 Rius**
- **Pla de transició ecosocial**

Objectius específics que es recullen en aquest objectiu estratègic:

Objectiu específic 1.1. Ordenar el sòl de manera compatible amb el seu entorn territorial

Objectiu específic 1.2. Conservar i millorar el patrimoni natural i cultural i protegir el paisatge

Objectiu específic 1.3. Millorar les infraestructures verdes i blaves i vincular-les amb el context natural

DAFO preliminar del municipi de l'eix estratègic 1 d'acord amb la caracterització de les ciutats feta per l'AUE

Mitjançant una sessió participativa en línia feta el 14 de juny del 2021 amb els representants municipals que formen el **grup de treball 1 - Ordenació del territori i medi ambient**, es va treballar en el contrast i la validació de les conclusions principals de l'anàlisi DAFO elaborat per l'Agenda Urbana espanyola per a la globalitat dels municipis espanyols.

Durant aquesta sessió es va reflexionar sobre si la fotografia de situació actual dels municipis en l'àmbit estatal és extrapolable a Girona. Així mateix, es va dur a terme una dinàmica de cocreació centrada a identificar les principals debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats del municipi en l'**eix estratègic de territori, paisatge i biodiversitat**.

Debilitats:

- Models de planificació rígids, que demanen escales i objectius diferents per als problemes nous (valoració 3,4/5)
- Orografia i estructura morfològica complexes: elements físics que condicionen la connectivitat o el desenvolupament (valoració 2,9/5)

- Deteriorament ambiental de determinats entorns que pot comportar pèrdua de la biodiversitat i/o deteriorament del paisatge i la qualitat de vida urbana (valoració 2,9/5)
- Antagonisme entre la perspectiva de la planificació urbana i la rural: la urbana té com a eix el desenvolupament, i la rural, la protecció i conservació (valoració 2,9/5)

A més de les debilitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Manca de consciència
- Manca de planificació i recursos

Amenaces:

- Planificació territorial escassa o deficient, la qual cosa de vegades dificulta la visió estratègica d'un desenvolupament urbà supramunicipal (valoració 3,3/5)
- Manca de flexibilitat en els instruments de planificació per adoptar mesures com la creació de corredors ecològics i combatre la pèrdua de la biodiversitat (valoració 3,3/5)
- Desenvolupament territorial més enfocat a l'expansió que a la regeneració urbana, de vegades amb un creixement planificat sobredimensionat (valoració 3/5)
- Dèficit de mesures de protecció i conservació del patrimoni natural, cultural i paisatgístic per fer front a la seva degradació i combatre el vandalisme (valoració 3/5)

A banda de les amenaces plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Canvi climàtic
- Incivisme

Fortaleses:

- Riquesa del patrimoni natural i mediambiental, l'ús i la gestió del qual són clau per generar processos sostenibles (valoració 4,4/5)
- Riquesa del paisatge i la biodiversitat amb una gran capacitat de servir de base per millorar la qualitat de vida urbana (valoració 4,1/5)
- Ciutat ben comunicada, fet que afavoreix el desenvolupament d'àrees dinàmiques d'activitat i la qualitat de vida de la ciutadania (valoració 3,9/5)
- Creixent interès i valoració social i del sector empresarial, del patrimoni natural i paisatgístic, favorable a un desenvolupament més sostenible (valoració 3,3/5)
- Experiència en iniciatives de desenvolupament sostenible i utilització d'instruments de planificació (valoració 3/5)
- Riquesa agrícola, ramadera i forestal de l'entorn, que contribueix al desenvolupament econòmic de la ciutat i ofereix un element de vinculació entre el medi urbà i el rural (valoració 3/5)

A més de les fortaleses plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Diversitat paisatgística, estructura fluvial
- Situació geogràfica i dimensió de la ciutat

Oportunitats:

- Connexió de la ciutat amb l'entorn rural, la qual cosa millorarà la qualitat ambiental de la ciutat mitjançant la recuperació d'espais degradats i la seva conversió en zones verdes en connexió amb els actius naturals del municipi (valoració 4,5/5)
- Atractiu d'abast territorial dels béns culturals com a elements clau en el desenvolupament urbà i de la competitivitat de les ciutats (valoració 4,5/5)
- Medi natural, paisatge i patrimoni com a base per a un turisme sostenible respectuós amb el medi ambient, no consumidor de recursos (valoració 4,3/5)
- Àmplia xarxa de camins naturals i rurals com a potencial de millora de l'entorn rural i del medi ambient i la seva vinculació amb el medi urbà (valoració 4,2/5)
- Presència de grans infraestructures i instal·lacions que poden aportar avantatges competitiu, com la proximitat a aeroports, ports comercials o complexos industrials (valoració 3,4/5)
- Patrimoni natural infrautilitzat, que pot ser la base sobre la qual es duguin a terme actuacions i estratègies de desenvolupament urbà sostenible (valoració 3,3/5)

A banda de les oportunitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Patrimoni urbà i natural
- Voluntat tant tècnica com ciutadana

Dades descriptives

Indicador	BD	Indicador	BD
Variació de la població 2006-2016 (%)	7,41	Sòl urbanitzable delimitat respecte al total del sòl urbà (%)	3,38
Superfície de cobertura artificial per municipi (%)	33,44	Percentatge d'àrees de sòl en desenvolupament d'ús residencial respecte al total de sòl urbà (%)	6,56
Superfície de cultius per municipi (%)	10,01	Percentatge d'àrees de sòl en desenvolupament d'ús d'activitats econòmiques (industrial o terciari) respecte al total de sòl urbà (%)	0,86
Superfície de zona forestal i deveses per municipi (%)	54,10	Superfície d'infraestructures de transport (ha)	131,06
Superfície municipal destinada a explotacions agràries i forestals (%)	0,03	Percentatge de superfície d'infraestructures de	3,36

		transport respecte al terme municipal (%)	
Superfície destinada a explotacions agràries i forestals respecte al sòl urbà i urbanitzable delimitat de la ciutat (%)	0,10	Variació del nombre de llars 2001-2011 (%)	38,12
Superfície municipal de sòl no urbanitzable (%)	63,65	Creixement del parc d'habitatge 2001-2011 (%)	15,71
Superfície de zones verdes per cada 1.000 habitants	2,58	Percentatge d'habitatges previstos en àrees de desenvolupament respecte al parc d'habitatge existent (%)	3,83
Densitat urbana. Nombre d'habitants per hectàrea de superfície de sòl urbà (hab./ha)	72,99	Nombre d'habitatges previstos a les àrees de desenvolupament per cada 1.000 habitants	18,33
Superfície de sòl urbà mixt discontinu sobre sòl urbà mixt total (%)	2,52	Figura de planejament urbanístic vigent al municipi	PG
Densitat d'habitatge per superfície de sòl urbà (habit./ha)	34,98	Data de la figura de planejament urbanístic vigent al municipi	2006
Percentatge d'àrees de sòl de desenvolupament respecte al total del sòl urbà (%)	6,56	Agenda Urbana, planejament estratègic i ciutats intel·ligents	Sí

Eix estratègic 2. Model de ciutat

Respecte al model urbà més adequat per a les ciutats, les seves característiques són **la compacitat en la seva morfologia, la complexitat (mixtura d'usos i biodiversitat) en la seva organització, l'eficiència metabòlica en el seu funcionament i la cohesió social en la recerca de l'equitat i la igualtat.**

La morfologia urbana és l'eix vertebral de solucions formals que van des de la densitat edificatòria fins a la distribució d'usos espacials, el percentatge d'espai verd o de viari, etc. També determina la proximitat entre els usos i les funcions urbanes i està molt condicionada pel model de mobilitat i el model d'ordenació del territori del qual derivi. **La planificació o ordenació del sòl ha de perseguir estructures urbanes compactes i polifuncionals, que prioritzin els processos de reciclatge dels teixits urbans ja existents, la recuperació de sòls en desús ubicats a l'interior dels àmbits urbans i la redensificació dels sòls urbanitzables dispersos. També s'aconseguirà actuar en la compacitat amb:**

- **La reducció de distàncies entre usos, espais públics, equipaments i altres activitats, per desenvolupar patrons de proximitat que permetin un nombre més elevat de desplaçaments a peu.**
- **La conversió de l'espai públic en un element estructural clau, que permeti utilitzar-lo com a veritable espai de convivència ciutadana i en garanteixi la qualitat per sobre de la quantitat.**
- **La reconversió de part de l'espai urbà destinat a la mobilitat, a la multiplicació d'usos i drets ciutadans.** és el que permet convertir els carrers en veritables places perquè tothom en gaudeixi.

Per la seva banda, la complexitat atén l'organització urbana, la diversitat, el grau de mixticitat d'usos i funcions en un mateix àmbit, el dinamisme i la capacitat. I, a través de tot això, es pot influir en el present i controlar el futur. La planificació amb

mixtura d'usos busca impulsar espais d'activitat econòmica de petita escala: oficines, petits negocis, locals comercials de format divers i la seva compatibilitat amb els usos residencials i l'existència propera de serveis propis de l'estat del benestar com l'educació, la salut, l'oci o l'esport. També persegueix transformar els teixits industrials en espais d'activitat mixta, compatibles amb la vida urbana, sobretot dels més propers als sòls urbans, i tracta d'evitar les deslocalitzacions a indrets cada cop més allunyats, amb activitats monofuncionals, com són els grans centres comercials i d'oci, etc., que generen un gran impacte ambiental en estar vinculats fonamentalment als desplaçaments en cotxe. Però també les infraestructures i la forma urbana condicionen els patrons d'ús del sòl, l'elecció del transport, l'habitatge i els hàbits socials. Una vegada implantats al territori, són molt difícils de modificar i limiten el potencial de canvi a les ciutats ja consolidades, o la posada en marxa de polítiques que busquin l'eficiència en l'assignació dels recursos. Finalment, cal destacar la importància de la **regeneració urbana**. Es localitzen àrees a Girona en les quals s'aplicaran polítiques integrals d'intervenció fisicoespacial, social, econòmica i mediambiental. És el que dins de la Unió Europea es coneix com a regeneració urbana integrada. A més, establir i mantenir en el temps unes condicions adequades d'habitabilitat, tant en l'edificació com en l'habitatge, requereix fer ús de recursos diversos i d'una àmplia gamma d'actuacions, tant públiques com privades. Assolir els ODS i donar resposta a moltes de les necessitats emergents de la societat exigeix, inevitablement, una transformació molt significativa de tot el patrimoni construït. Els nostres edificis i espais públics es van projectar per a situacions, necessitats i formes de vida cada vegada més allunyades del nostre present, i molt més del futur que s'ha de construir. Ara es demanen qüestions com:

- *El canvi climàtic amb edificis de consum nul i espais públics adaptats a les noves condicions climàtiques.*
- *La incorporació de noves tecnologies i la digitalització.*
- *La transformació accelerada dels modes de vida i de treball.*
- *Noves aproximacions sobre la salut, especialment la col·lectiva, i nous requeriments i percepcions en temes de seguretat. Una transició necessària en els models de mobilitat.*

- *La redefinició d'usos i prioritats en els espais públics físics enfront dels espais públics virtuals.*

*Totes aquestes qüestions impliquen una **transformació intensa i massiva del patrimoni ja construït, amb operacions de rehabilitació, regeneració i renovació urbanes** que requereixen fer un salt quantitatiu inevitable que converteixi aquesta missió en un objectiu en si mateix. No es tracta d'una rehabilitació parcial, sinó d'una transformació cap a la millora integral dels edificis.*

La regió de Girona és una de les set àrees de planificació de la Generalitat de Catalunya. Es tracta de l'àmbit de la província homònima, a excepció de la comarca de la Cerdanya. Té 211 municipis i una població de 700.000 habitants organitzats al voltant de Girona, una àrea urbana que és el nexa d'un sistema de vuit petites àrees urbanes (Figueres, Olot, Banyoles, etc.) i de la Costa Brava, un àmbit turístic de projecció internacional.

Girona té una població de 102.684 habitants (any 2021). La ciutat és el nucli central d'un sistema urbà format per 14 municipis. Alguns d'aquests municipis configuren un continu urbà (Salt, Sarrià de Ter, Sant Julià de Ramis, Fornells de la Selva i Vilablareix) i altres estan disposats radialment al seu voltant seguint els eixos de comunicació principals. La població total d'aquesta àrea (en un radi de 10-15 km de Girona) és de 161.582 persones. Girona aporta a aquest conjunt el 63,5% de la població; l'altre pes més significatiu correspon al municipi de Salt (18,3%), mentre que la resta de municipis tenen un pes en nombre d'habitants relativament baix, i en cap cas no superen el 4% del total de l'àrea.

És una ciutat supracomarcal amb una forta influència econòmica i social sobre els municipis adjacents. Així mateix, exerceix de centre de serveis de l'àrea urbana de Girona, que inclou les comarques del Gironès, la Selva, l'Alt Empordà, el Baix Empordà, el Pla de l'Estany i la Garrotxa.

L'emplaçament primitiu de Girona se situa a la part més elevada de la ciutat, en una situació estratègica, a prop de la confluència dels quatre rius. La ciutat antiga ha preservat intacta bona part de l'entramat urbà medieval. L'edat mitjana va ser el període de més esplendor de la ciutat, amb un fort creixement poblacional entre els segles XI i XIV, quan va arribar als 9.000 habitants, xifra que no es va superar fins al segle XIX. És en aquest moment quan el creixement comença a veure's limitat per les muralles del Mercadal, que dificulten la comunicació entre la part nova, on apareix l'estació de ferrocarril, i se n'enderroca una part (zona sud) a partir del 1895. L'eixample es comença a construir el 1897 i dona forma a la Gran Via de Jaume I, eix important de la ciutat.

A la segona mitat del segle XX la ciutat creix d'una manera caòtica i desordenada. El Pla general del 1955, revisat el 1961, i el Pla municipal del 1971 contribueixen a legalitzar aquestes situacions irregulars. D'aquesta època és el barri de Sant Narcís (1944-1957), promogut per l'Obra Sindical de la Llar. Mentrestant, la immigració arribada a la ciutat se situa a les muntanyes de Montjuïc i de les Pedreres, a prop del Ter o dels municipis veïns.

La suspensió del Pla general del 1970 i la redacció de les Normes subsidiàries del 1981 marquen l'inici d'un urbanisme nou a la ciutat de Girona. Es posa fi a un model d'urbanisme expansiu i descontrolat i comença un període de desenvolupament ordenat, gradual i prudent. A partir del 1981, la ciutat opta per reduir i retallar les expectatives creades, per omplir els buits, per encaixar les peces i per requalificar els espais. El patrimoni públic del sòl, la dotació d'equipaments i espais lliures i l'elaboració d'instruments específics de regeneració del teixit urbà més malmès esdevenen alguns dels aspectes de canvi.

Pel que fa a l'estructura urbana de la ciutat, Girona es compon de nou barris que, al seu torn, estan formats per diferents sectors:

1. Centre: consta dels sectors Barri Vell (3.281 hab.), Mercadal (2.587 hab.) i Carme (3.336 hab.). El sector del Mercadal se situa a la riba esquerra del riu Onyar, mentre que els sectors Barri Vell i Carme se situen a la riba dreta. Gran part dels equipaments administratius (locals, provincials i catalans), així com els culturals, es troben en aquest barri. El Barri Vell forma un conjunt historicoartístic i va ser declarat bé cultural d'interès nacional.

2. Montjuïc: el barri i sector de Montjuïc té 2.731 habitants. Se situa a la muntanya del mateix nom, entre els rius Onyar i Galligants, al costat del Barri Vell. Als anys trenta, l'Ajuntament de Girona va planificar la primera urbanització a la muntanya, amb una escola i una ciutat-jardí. Aquesta primera urbanització no es va executar mai, i no va ser fins a l'any 1967 quan finalment es va començar a construir una urbanització d'habitatges unifamiliars aïllats, i es va eliminar el barraquisme que s'havia instal·lat des de finals dels anys cinquanta.

3. Est: el formen les zones residencials de Sant Daniel (674 hab.), Torre Gironella (357 hab.), Pedreres (202 hab.), Font de la Pólvara (1.785 hab.), Vila-roja (1.553 hab.) i l'espai natural de les Gavarres (10 hab.), que sumen un total de 4.581 habitants. A Vila-roja també hi ha un petit sector industrial d'unes 5 ha. Aquests barris, situats entre el riu Onyar i els pendents muntanyosos de les Gavarres, no presenten una continuïtat urbana amb la resta de la ciutat.

4. Eixample: és la zona residencial principal del municipi, on resideix la majoria de la població. Està format pels dos eixamples (Nord i Sud, amb 21.423 i 22.340 habitants respectivament) i pel sector de Sant Narcís (1.067 habitants).

Els sectors de l'Eixample contenen destacats equipaments administratius, així com el node principal de transport públic de la ciutat (estació ferroviària i d'autobusos interurbans) i diversos equipaments culturals i educatius importants. De la mateixa manera, destaca per les zones verdes urbanes (Parc de la Devesa, Parc Central, Parc del Migdia).

Pel que fa al sector de Sant Narcís, es va urbanitzar durant la dècada dels anys seixanta mitjançant "cases barates". En aquell moment era una zona aïllada respecte del centre urbà de Girona, però a causa del desenvolupament de l'Eixample Nord va quedar lligat a la trama urbana.

5. Nord: la zona nord conté els sectors del Pedret (822 hab.), Pont Major (2.909 hab.), Muntanya de Campdorà (77 hab.) i Pla de Campdorà (162 hab.), que apleguen en conjunt uns 3.970 habitants.

6. Oest: el barri oest de Girona està format per les zones residencials de Sant Ponç (861 hab.), Fontajau (2.414 hab.), Taialà (3.926 hab.), Germans Sàbat (600 hab.) i Domeny (Nord, 1.420 hab.; Sud, 389 hab.). Al barri oest també hi ha els polígons industrials de Domeny Nord (17 ha) i de Torroella-Nestlé (36 ha), en el límit amb el terme municipal de Sant Gregori.

7. Santa Eugènia: està format pels sectors Horts (7 hab.), Santa Eugènia (9.941 hab.) i Can Gibert del Pla (7.636 hab.). És el barri amb més població després de l'Eixample. Les hortes de Santa Eugènia de Ter es troben entre la riba esquerra del riu Ter i l'antic municipi de Santa Eugènia de Ter i tenen un destacat valor ecològic per la seva proximitat amb el riu Ter. Quant a Can Gibert del Pla, està format per un conjunt de blocs de pisos de protecció oficial i té una densitat de població molt elevada.

8. Mas Xirgu: es tracta d'una zona ocupada principalment pel polígon industrial del mateix nom (75 ha, el més extens de Girona), al sud-oest del municipi. Aquí estan situats el parc de bombers, la comissaria dels mossos d'esquadra, el dipòsit municipal de vehicles, l'abocador municipal i l'estació ferroviària de mercaderies.

9. Sud: a la zona sud de Girona hi ha els sectors de Palau (4.525 hab.), Avellaneda (224 hab.), Montilivi (5.323 hab.) i la Creueta (85 hab.). A la Creueta, nucli repartit entre els municipis de Quart i Girona, s'hi troba el Parc Científic i Tecnològic de la UdG. Pel que fa a Montilivi, és un sector format per edificis de planta baixa i tres o quatre plantes i cases adossades o aïllades amb jardí, situat a les falques de la muntanya del mateix nom.

Davant del repte de la ciutat sostenible, la necessitat d'actuar sobre la ciutat existent i la regeneració de la ciutat consolidada són temes prioritaris que cal abordar. A Girona n'és una mostra la feina que es fa al barri de Sant Narcís amb el **Pla integral de Sant Narcís**. Aquest pla pretén promoure l'harmonia, la identitat i les potencialitats del barri amb l'objectiu de buscar noves oportunitats i donar una resposta social, territorial i econòmica per obtenir un impacte positiu. Així mateix, té la voluntat de definir un model de barri que integri tots els aspectes relacionats amb la qualitat de vida i establir les actuacions necessàries perquè es compleixi.

- L'objectiu del pla és fer una intervenció precisa i concreta en aquest barri, però també té una dimensió integral, ja que s'ha d'incorporar una aproximació global com a ciutat, per poder incidir i actuar en les causes més estructurals.

- El pla ha de servir com a punt de partida de reflexió i d'anàlisi entre tots els actors. A més, ha de promoure els impulsos de les diferents actuacions que es duran a terme, tant les estratègiques a llarg termini com les actuacions més operatives, d'execució a curt i mitjà termini.
- El pla ha de ser motor de noves oportunitats, especialment a través de diferents processos de treball integral i transversal, tant en l'àmbit intern com en la resta d'actors socials implicats.
- El pla ha de servir per donar resposta a les àrees o zones del barri que per raons històriques presenten importants problemes socials i urbanístics de naturalesa diversa, i per dinamitzar econòmicament les àrees amb més necessitats, cohesionar-les socialment i millorar la qualitat de vida de la ciutadania.

Recentment, s'ha dut a terme el **procés participatiu "Per un nou Vell"**, que va sorgir arran d'una reivindicació de l'Associació de Veïns i Veïnes del Barri Vell i que es va concretar en una proposta específica en la convocatòria dels pressupostos participats dels barris de l'any 2018.

Preocupats per alguns dels efectes negatius de les noves dinàmiques socioeconòmiques globals, com és el cas de l'especialització progressiva dels cascots antics de moltes destinacions turístiques en usos vinculats a l'allotjament turístic, que posen en perill la funció social de l'habitatge i també l'equilibri entre població resident i població flotant, i com que veien que hi havia tants espais al barri destinats a equipaments, segons el planejament urbanístic, que constaven com a espais lliures sense que amb el pas dels anys s'hagués avançat en la concreció de quins usos havien de tenir, ni quins havien de ser els seus principals agents dinamitzadors, els integrants de l'associació van proposar el projecte d'obrir un debat amb els veïns i les veïnes del Barri Vell per definir els usos d'aquests equipaments, així com les millors vies per concretar-los i per al seu desenvolupament urbanístic, social i patrimonial.

Aquest procés treballa amb l'horitzó d'una possible revisió futura de l'actual Pla especial del Barri Vell que tingui com a objectius:

- Garantir que aquesta zona tingui usos mixtos en equilibri amb els usos residencials.
- Que aculli una activitat econòmica diversificada.
- Que tingui capacitat d'atreure nous residents de llarga durada.
- Que sigui un model de barri sostenible.
- Que es potenciï la identitat del casc antic.
- Que es promoguin espais adequats per a les famílies.
- Que es vetlli per reduir l'explotació turística, la restauració i els accessos de vehicles privats.
- Que se sumin les diferents visions dels agents socials, institucionals i econòmics del casc antic i de la ciutat.

En relació amb la qualitat del medi ambient urbà, l'Ajuntament de Girona va redactar el **Pla d'acció per a la millora de la qualitat acústica** per al període 2016-2020. El pla, que parteix dels resultats dels mapes de soroll, proposa accions per millorar la qualitat acústica dels llocs amb uns nivells de soroll més elevats i preservar els espais que tenen una bona qualitat acústica. El pla d'acció fa un recull de les actuacions relacionades amb la contaminació acústica i les divideix en funció de si estan executades, en procés d'execució o previstes. Les actuacions previstes es divideixen, al seu torn, en tres àmbits, i són les següents:

OCI

- Renovar el Pacte de convivència nocturna
- Dur a terme actuacions conjuntes amb Salut de sensibilització de l'oci nocturn
- Augmentar el control sobre els establiments i implantar els limitadors en línia
- Incorporar criteris acústics en l'autorització d'activitats a l'aire lliure
- Difondre ajudes existents per millorar l'aïllament acústic

GESTIÓ AMBIENTAL

- Ampliar la xarxa d'estacions de vigilància del soroll
- Aprovar un protocol d'actuació sobre les queixes i denúncies per sorolls
- Formar i capacitar el personal per a l'avaluació i el control
- Crear i/o mantenir actualitzats els canals per accedir a la informació ambiental
- Elaborar un recurs educatiu basat en un itinerari sonor
- Demanar un pla d'acció a Adif contra el soroll provocat per la línia ferroviària

MOBILITAT

- Equilibrar els fluxos motoritzats a l'Eixample
- Crear un pla d'incentivació de l'ús del cotxe compartit
- Reduir la velocitat a la carretera de Barcelona

Projectes/Iniciatives clau de què disposa el municipi per donar resposta a aquest objectiu estratègic, entre d'altres:

- **Pla general d'ordenació urbana de Girona (PGOU)**
- **Pla d'accessibilitat**
- **Pla especial del Barri Vell**
- **Pla integral de Sant Narcís**
- **Pla d'acció de millora de la qualitat acústica**

Objectius específics que es recullen en aquest objectiu estratègic:

Objectiu específic 2.1. Definir un model urbà que fomenti la compacitat, l'equilibri urbà i la dotació de serveis bàsics.

Objectiu específic 2.2. Garantir la complexitat funcional i la diversitat d'usos.

Objectiu específic 2.3. Garantir la qualitat i l'accessibilitat universal dels espais públics.

Objectiu específic 2.4. Millorar el medi ambient urbà i reduir la contaminació.

Objectiu específic 2.5. Impulsar la regeneració urbana.

Objectiu específic 2.6. Millorar la qualitat i la sostenibilitat dels edificis.

DAFO preliminar del municipi de l'eix estratègic 2 d'acord amb la caracterització de les ciutats feta per l'AUE

Mitjançant una sessió participativa en línia feta el 14 de juny del 2021 amb els representants municipals que formen el **grup de treball 1 - Ordenació del territori i medi ambient**, es va treballar en el contrast i la validació de les conclusions principals de l'anàlisi DAFO elaborat per l'Agenda Urbana espanyola per a la globalitat dels municipis espanyols.

Durant aquesta sessió es va reflexionar sobre si la fotografia de situació actual dels municipis en l'àmbit estatal és extrapolable a Girona. Així mateix, es va dur a terme una dinàmica de cocreació centrada a identificar les principals debilitats, amenaces, fortaleeses i oportunitats del municipi en l'**eix estratègic de model de ciutat**.

Debilitats:

- Contaminació acústica i lumínica en determinades zones, amb els problemes que això implica en el medi ambient, la qualitat de vida i la salut (valoració 4/5)
- Dèficit o inadequació de l'espai públic, zones verdes i espais lliures, amb els consegüents efectes negatius sobre la salut i la qualitat de vida (valoració 3,3/5)
- Dèficit d'infraestructures i serveis urbans, per inexistència o per manca d'adequació a les noves realitats i demandes de la població (valoració 3,2/5)
- Model de desenvolupament urbà de les últimes dècades sectorial i monofuncional, amb els consegüents problemes de mobilitat, proximitat, despesa energètica i sostenibilitat (valoració 3,2/5)
- Complexitat d'ordenació i configuració pel traçat històric als barris (valoració 3/5)

A més de les debilitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Trama urbana densa
- Manca d'organització i coordinació

Amenaces:

- Prioritat de la inversió privada en els centres urbans respecte a la pública, cosa que pot donar lloc a processos de gentrificació (valoració 4,3/5)
- Manca de flexibilitat en els instruments de planificació per adoptar mesures com crear corredors ecològics i combatre la pèrdua de la biodiversitat (valoració 3,7/5)
- Disminució de les dimensions mitjanes de la llar, un fenomen demogràfic global que té implicacions importants en el model de ciutat i l'adequació del parc d'habitatge (valoració 2,8/5)

A banda de les amenaces plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Processos de gentrificació
- Clima/efecte illa de calor

Fortaleeses:

- Riquesa del patrimoni urbà i arquitectònic amb un alt valor històric, artístic i cultural, que constitueixen actius de gran potencialitat i senyal d'identitat local (valoració 4,7/5)
- Ciutat compacta, especialment als centres urbans, amb una trama urbana que facilita la trobada ciutadana, la mobilitat sostenible i l'activitat (valoració 4,7/5)
- Ciutat ben comunicada que permet desenvolupar-hi importants enclavaments d'activitat logística per al desenvolupament econòmic i determinades indústries (valoració 4/5)
- Avenç notable en la millora de l'espai públic, principalment en relació amb l'accessibilitat, la mobilitat sostenible i la conversió en zona de vianants (valoració 3,8/5)
- Consciència social sobre la necessitat de pensar en un model de ciutat més sostenible (valoració 3,7/5)
- Revisió dels instruments d'ordenació urbanística per a un desenvolupament més sostenible i equilibrat, a vegades desclassificant sòl innecessari (valoració 3,2/5)

- Acceptació generalitzada de la importància de la participació de la societat civil, les administracions i el sector privat en la producció d'una ciutat sostenible (valoració 3/5)

A més de les fortaleeses plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Dimensions
- Consciència ciutadana

Oportunitats:

- Difusió i potenciació de la cultura, l'esport, la gastronomia, el patrimoni i les festes tradicionals dels pobles i les ciutats d'Espanya (valoració 4,2/5)
- Programes i fonts de finançament per conservar el patrimoni arquitectònic (valoració 3,8/5)
- Potencialitat de la ciutat com a punt d'atracció per a ciutats properes (xarxa policèntrica) (valoració 3,7/5)
- Programes d'ajudes i fons autonòmics, nacionals i europeus per promoure un desenvolupament urbà equilibrat, sostenible i integrat (valoració 3,5/5)
- Polítiques autonòmiques i nacionals pel que fa a la rehabilitació, la regeneració i la renovació urbana que fomenten un model de ciutat més sostenible (valoració 3,5/5)
- Nous usos vinculats al turisme que afavoreixin la conservació del patrimoni arquitectònic, atesa la rellevància turística de nombroses ciutats espanyoles (valoració 3,3/5)
- Metodologia de diagnòstic i pla d'acció de destinació turística intel·ligent (DTI) al servei d'una ciutat més sostenible (valoració 3,3/5)

A banda de les oportunitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Serveis
- Mirada sostenible

Dades descriptives

Indicador	BD	Indicador	BD
Variació de la població 2006-2016 (%)	7,41	Índex de vellesa de la població (%)	20,58
Densitat urbana. Nombre d'habitants per hectàrea de superfície de sòl urbà (hab./ha)	72,99	Percentatge de població estrangera (%)	18,47
Superfície de sòl urbà mixt discontinu sobre sòl urbà mixt total (%)	2,52	Índex de dependència total (%)	48,08
Densitat d'habitatge per superfície de sòl urbà (habit./ha)	34,98	Índex de dependència infantil (%)	25,40
Compacitat urbana. Superfície construïda total per superfície de sòl (m ² st/m ² sl)	0,73	Nombre d'habitatges per cada 1.000 habitants	479,59
Superfície construïda d'ús residencial per superfície de sòl (m ² st/m ² sl)	0,48	Variació del nombre de llars 2001-2011 (%)	38,12
Superfície construïda d'ús residencial respecte al total (%)	65,91	Creixement del parc d'habitatge 2001-2011 (%)	15,71
Densitat d'habitatges previstos a les àrees de sòl de desenvolupament (habit./ha)	20,69	Percentatge d'habitatge secundari (%)	
Percentatge d'àrees de sòl de desenvolupament respecte al total del sòl urbà (%)	6,56	Percentatge d'habitatge buit (%)	
Sòl urbanitzable delimitat respecte al total del sòl urbà (%)	3,38	Percentatge d'habitatges previstos en àrees de desenvolupament respecte al parc d'habitatge existent (%)	3,83
Percentatge d'àrees de sòl en desenvolupament d'ús residencial respecte al total de sòl urbà (%)	2,24	Nombre d'habitatges previstos a les àrees de desenvolupament per cada 1.000 habitants	18,33
Percentatge d'àrees de sòl en desenvolupament d'ús d'activitats econòmiques (industrial o terciari) respecte al total de sòl urbà (%)	0,86	Figura de planejament urbanístic vigent al municipi	PG
Percentatge del parc edificatori per municipi amb una antiguitat anterior a l'any 2000 (%)	71,00	Data de la figura de planejament urbanístic vigent al municipi	2006
Índex d'envelliment de la població (%)	15,32	Agenda Urbana, planejament estratègic i ciutats intel·ligents	Sí

Eix estratègic 3. Canvi climàtic i resiliència

L'escalfament del sistema climàtic és inequívoc, atribuïble a l'activitat humana amb una certesa evident, i està causat essencialment per les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) provocades per l'ús de combustibles fòssils i el canvi en els usos del sòl.

*L'augment de les temperatures i les seves conseqüències, els llargs períodes de sequera, les inundacions degudes a pluges torrencials, la pèrdua de sòl fèrtil, l'augment dels incendis forestals i l'elevació del nivell del mar se situen entre alguns dels efectes més negatius que a Espanya es vinculen sense cap dificultat al canvi climàtic, i als quals el planejament territorial i urbanístic ha d'intentar donar resposta amb caràcter preventiu. **La mitigació dels efectes del canvi climàtic es mostra, per tant, com una obligació i una urgència**, alhora que l'adaptació constitueix una necessitat. Perquè, entre altres factors:*

- *L'increment de la urbanització i la reducció de la permeabilitat del sòl provoquen una reducció de la capacitat d'absorció de l'aigua caiguda i un augment de la velocitat d'aquesta fins a l'arribada al mar. Aquesta reducció, juntament amb un increment dels episodis de pluja torrencial, fa augmentar la probabilitat d'inundacions en els sistemes urbans.*
- *La recurrència de temps de sequera extrema durant llargs períodes temporals compromet l'organització de moltes ciutats i àrees metropolitanes, i això obliga a prendre mesures de diferent ordre, algunes de caràcter estructural. Una precipitació més baixa unida a una modificació en el règim plujós i a l'increment de la població i l'activitat urbana pot provocar disfuncions de diferent naturalesa, si els sistemes urbans no desenvolupen mesures adequades per abordar el nou escenari hídric que ve de la mà del canvi climàtic.*

- *Les onades de calor tenen un efecte afegit quan es connecten amb l'increment de les temperatures. El seu impacte immediat és la incomoditat tèrmica, però en casos extrems, amb períodes prolongats d'altres temperatures, pot arribar a suposar un augment de malalties i de morts. Les característiques dels materials urbans modifiquen el clima de les ciutats i fan que la temperatura en aquests sigui de diversos graus més que la temperatura de les àrees rurals. La combinació de les onades de calor amb l'esmentat efecte illa de calor augmenta l'impacte sobre la salut de la ciutadania.*
- *L'increment de les temperatures sovint ve acompanyat de la transmissió de malalties vehiculades a través dels aliments. Avui, les àrees urbanes acullen en el món la major part de la població. Aquestes àrees són les responsables, directament o indirectament, de la majoria d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (no menys del 70%) produïdes al planeta. Les emissions es generen principalment per a la producció de béns i serveis utilitzats pels consumidors, sobretot de rendes mitjanes i altes, i per mantenir les funcions i l'organització urbanes (transport, gestió de fluxos massics i energètics, etc.).*

Tots aquests factors alerten també sobre l'oportunitat de la resiliència, entesa com la capacitat de les comunitats per resistir, adaptar-se i recuperar-se davant de les perturbacions del seu entorn, concepte que és clau per afrontar un clima canviant i variable.

*Per tant, a la vista de tot el que s'ha assenyalat, es reitera la validesa de l'afirmació segons la qual la lluita per la mitigació, l'adaptació i la resiliència davant del canvi climàtic es guanyarà o es perdrà a les ciutats. **La clau per alentir i, si s'escau, reduir l'escalfament global se centra en la manera de produir ciutat, en els estils de vida emprats, en la***

gestió dels fluxos metabòlics. En definitiva, en una organització de les ciutats que permeti encarar el futur amb més capacitat d'anticipació i una reducció de les incerteses. En tot cas, tot i contenir l'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle, les ciutats s'hauran d'adaptar als impactes que s'han enunciat abans, i serà per a aquestes un veritable repte, com ho és també generar i aplicar una cultura adequada d'eficiència energètica. Una **planificació territorial i**

urbana que s'adapti als efectes del canvi climàtic i que avanci en la seva prevenció permetrà optimitzar i reduir el consum d'energia i d'aigua i ser més eficients energèticament. Aquests plans poden ser, per tant, els millors aliats per reduir la contaminació de l'aire, de l'aigua, del sòl i del subsòl i també per abonar una gestió adequada dels mateixos recursos.

L'estratègia municipal de lluita contra el canvi climàtic comprèn les línies d'intervenció següents:

El 2008, Girona s'adhereix al **Pacte de les alcaldies per l'energia**, un compromís en l'àmbit europeu que involucra ens locals i ciutadania en la lluita contra el canvi climàtic. Els objectius marcats se centren a reduir un 20% les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i a incrementar un 20% la producció d'energies renovables per a l'any 2020. Aquests objectius s'havien d'assolir amb l'execució del **Pla d'acció per a l'energia sostenible (PAES)** que Girona va aprovar al març del 2011.

De manera paral·lela, el 2013 l'Ajuntament de Girona aprova el **Pla local d'adaptació al canvi climàtic (PLACC)**, que recull el conjunt de línies estratègiques i accions municipals per reduir la vulnerabilitat del municipi davant de futurs canvis en el clima.

L'any 2016, Girona aprova adherir-se al **Pacte de les alcaldies pel clima i l'energia sostenible (PACES)**, que incorpora uns objectius de reducció més ambiciosos i es basa en tres pilars fonamentals: mitigació, adaptació, i energia segura, disponible i sostenible. Els municipis adherits es comprometen a reduir un 40% les emissions de GEH l'any 2030 respecte de l'any 2005.

El PACES de Girona consta de 27 accions de mitigació i planteja la reducció de 117.411 tCO₂eq per a l'any 2020 —un 25% sobre el total de les emissions de GEH de l'àmbit PACES de l'any 2005— i de 199.073 tCO₂eq per a l'any 2030 —un 42% sobre el total de les emissions de GEH de l'àmbit PACES del 2005. Aquestes actuacions es classifiquen en cinc àmbits: edificis (municipals, residencials i terciaris), enllumenat públic, transport municipal (públic i privat), producció local d'energia, i altres.

Pel que fa a les mesures d'adaptació, el PACES preveu 17 accions d'adaptació agrupades en diferents àmbits d'actuació: cicle de l'aigua, protecció civil, salut, serveis socials i verd urbà. Els objectius específics que persegueixen aquestes mesures són:

- Millorar la gestió, l'ús i la conservació dels recursos hídrics, en previsió d'inundacions i períodes de sequera.
- Millorar la gestió, l'ús i la conservació de la superfície forestal i el verd urbà.
- Protegir i fomentar la biodiversitat.
- Millorar la gestió i la comunicació d'episodis de caràcter extrem.
- Millorar la resiliència de la ciutat per fer front als impactes del canvi climàtic en la salut.

Actualment, el grau de compliment dels compromisos adoptats al PACES és del 47%. De les 27 accions de mitigació, 2 s'han completat, 14 estan en execució i 11 encara no s'han iniciat. Quant a les 17 mesures d'adaptació proposades, 3 s'han completat, 5 estan en fase d'execució i 9 encara no s'han iniciat.

El novembre del 2019, el Ple de la Corporació Municipal aprova la **Declaració d'emergència climàtica** a la ciutat, en la qual s'estableixen els acords següents:

- Declarar la situació d'emergència climàtica per contribuir a mitigar el canvi climàtic i a reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle anuals a la ciutat, de manera urgent i prioritària amb l'objectiu de limitar l'augment de la temperatura global a 1,5 °C.
- Dissenyar una estratègia de ciutat efectiva de manera participada per fer front a la situació d'emergència climàtica, integrant noves mesures ambientals de reducció d'emissions contaminants, d'impuls de les energies renovables i estalvi energètic, de mobilitat sostenible, de contractació responsable, d'urbanisme i edificació eficients, de gestió de residus, del cicle de l'aigua i d'espais naturals i vegetació urbana, així com mesures socials contra la pobresa energètica i d'accés just a l'energia.

- Revisar i actualitzar el Pla d'acció pel clima i l'energia sostenible (PACES) a fi que s'ajusti a l'estratègia per fer front a l'emergència climàtica.
- Incorporar els objectius de mitigació del canvi climàtic en el nou Pla de mobilitat urbana de l'àrea de Girona.
- Convocar la Mesa Municipal de Sostenibilitat de manera periòdica, com a mínim una vegada l'any, per tal de fer el seguiment de l'estratègia fixada i l'estat de les emissions de la ciutat.
- Incorporar noves mesures en el funcionament de l'Ajuntament de Girona en el camp de l'eficiència energètica dels edificis municipals, renovar la flota de vehicles per incorporar-n'hi de baixes emissions, establir nous criteris de contractació ambientalment responsable, continuar el desplegament de l'enllumenat amb tecnologia LED i generar energia renovable, entre d'altres.
- Crear una oficina municipal d'informació, promoció i assessorament sobre els efectes del canvi climàtic i les mesures de mitigació, adaptació, justícia climàtica i impuls a l'acció ciutadana que es poden incorporar als hàbits personals, a les llars, a les empreses i a les organitzacions.

Amb l'objectiu d'incloure la ciutadania en el repte que suposa la lluita contra el canvi climàtic, Girona disposa de la **Mesa Municipal sobre Canvi Climàtic**, un òrgan de consulta i participació ciutadana en relació amb les polítiques energètiques i de sostenibilitat. Un dels seus objectius principals és facilitar la participació ciutadana en el procés de selecció i avaluació anual del **sistema d'indicadors de sostenibilitat (SISGi)**. La finalitat de l'SISGi és avaluar la realitat del municipi des del punt de vista de la sostenibilitat i seguir la seva evolució en el temps partint dels indicadors comuns amb la resta de municipis que, com Girona, pertanyen a la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat, així com els desenvolupats per la Diputació de Girona.

Actualment, Girona està immersa en el procés d'elaborar el **Pla de transició ecosocial** per analitzar i abordar la planificació de la ciutat en termes relacionats amb el canvi climàtic i la resiliència, entre d'altres. En una primera proposta d'accions, les següents estan vinculades directament a aquest objectiu estratègic de l'AUE:

- Elaborar un informe de seguiment del PACES i un inventari d'emissions actualitzat del municipi
- Crear la figura de gestor energètic municipal
- Elaborar un pla de qualitat de l'aire
- Crear l'Oficina contra el Canvi Climàtic
- Dissenyar un fons climàtic per a la transició ecosocial

Projectes/Iniciatives clau de què disposa el municipi per donar resposta a aquest objectiu estratègic, entre d'altres:

- Pacte de les alcaldies pel clima i l'energia (PACES)
- Pla d'acció per a l'energia sostenible (PAES)
- Pla local d'adaptació al canvi climàtic (PLACC)
- Pla de transició ecosocial

Objectius específics que es recullen en aquest objectiu estratègic:

Objectiu específic 3.1. Adaptar el model territorial i urbà als efectes del canvi climàtic i avançar en la seva prevenció.

Objectiu específic 3.2. Reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.

Objectiu específic 3.3. Millorar la resiliència davant del canvi climàtic.

DAFO preliminar del municipi de l'eix estratègic 3 d'acord amb la caracterització de les ciutats feta per l'AUE

Mitjançant una sessió participativa en línia feta el 14 de juny del 2021 amb els representants municipals que formen el **grup de treball 1 - Ordenació del territori i medi ambient**, es va treballar en el contrast i la validació de les conclusions principals de l'anàlisi DAFO elaborat per l'Agenda Urbana espanyola per a la globalitat dels municipis espanyols.

Durant aquesta sessió es va reflexionar sobre si la fotografia de situació actual dels municipis en l'àmbit estatal és extrapolable a Girona. Així mateix, es va dur a terme una dinàmica de cocreació centrada a identificar les principals debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats del municipi en l'**eix estratègic de canvi climàtic i resiliència**.

Debilitats:

- Estudis i mesures d'adaptació al canvi climàtic insuficients (valoració 4,2/5)
- Urbanisme poc resilienc al canvi climàtic (valoració 4/5)
- Alt consum energètic fòssil, principalment en edificis i en transport, amb repercussions importants en el medi ambient i la qualitat de vida (valoració 3,8/5)

A més de les debilitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Trànsit
- Poca planificació/resiliència

Amenaces:

- Exposició a riscos naturals i efectes del canvi climàtic, com inundacions, onades de calor o sequeres (valoració 3,4/5)
- Contaminació atmosfèrica/mediambiental. Nivells elevats d'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle i de contaminació d'abast territorial (valoració 2,8/5)
- Problemes de salut i qualitat de vida vinculats a efectes del canvi climàtic o a la contaminació atmosfèrica (valoració 2,6/5)

A banda de les amenaces plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Risc d'inundacions
- Illes de calor

Fortaleses:

- Polítiques públiques en matèria de mitigació del canvi climàtic i de foment d'energies sostenibles (valoració 3,6/5)
- Mesures per controlar el soroll i les emissions contaminants mitjançant una avaluació de la situació que permeti adoptar les mesures correctores pertinents (valoració 3,4/5)
- Potencial en economia baixa en carboni, energies netes i lluita contra el canvi climàtic de determinades iniciatives ambientals ciutadanes (valoració 3,2/5)

A més de les fortaleses plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Consciència ciutadana

Oportunitats:

- Increment de la sensibilització ciutadana en matèria mediambiental i davant del repte del canvi climàtic i els seus efectes en els entorns urbans (valoració 4,3/5)
- Xarxes de ciutats, programes d'adhesió a pactes o estratègies per millorar l'eficiència energètica i les energies renovables i lluitar contra el canvi climàtic (valoració 4/5)
- Connexió de la ciutat amb l'entorn rural, la qual cosa millorarà la qualitat ambiental de la ciutat mitjançant la recuperació d'espais degradats i la seva conversió en zones verdes en connexió amb els actius naturals del municipi (valoració 3,8/5)
- Polítiques nacionals i europees relacionades amb l'adaptació/mitigació del canvi climàtic; translació a la realitat local (valoració 3,8/5)

A banda de les oportunitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Una altra manera de viure

Dades descriptives

Indicador	BD	Indicador	BD
Variació de la població 2006-2016 (%)	7,41	Superfície de zones verdes per cada 1.000 habitants	2,58
Superfície de cobertura artificial per municipi (%)	33,44	Percentatge del parc edificatori per municipi amb una antiguitat anterior a l'any 2000 (%)	71,00
Superfície de cultius per municipi (%)	10,01	Vehicles domiciliats cada 1.000 habitants	568,94
Superfície de zona forestal i deveses per municipi (%)	54,10	Percentatge de turismes (%)	67,00
Superfície municipal destinada a explotacions agràries i forestals (%)	0,03	Percentatge de motocicletes (%)	15,60
Superfície destinada a explotacions agràries i forestals respecte al sòl urbà i urbanitzable delimitat de la ciutat (%)	0,10	Agenda Urbana, planejament estratègic i ciutats intel·ligents	Sí

Eix estratègic 4. Gestió sostenible dels recursos i economia circular

*Les ciutats són el gran centre motor de l'economia i el principal focus de consum de recursos naturals (75%) i de generació de residus (50% de la producció global), i també és on es genera entre el 60 i el 80% de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, tal com recullen les Nacions Unides a l'informe "Resource Efficiency as Key Issue in the New Urban Agenda". Les ciutats participen i són corresponsables dels impactes ambientals i l'alt consum de recursos naturals generats pel model econòmic lineal i, per tant, han de tenir un paper essencial en la transició cap a un model econòmic circular que asseguri la qualitat de vida a les ciutats i en faci un lloc atractiu per viure-hi. L'eficiència està relacionada amb el mateix metabolisme urbà, és a dir, amb els fluxos de materials, aigua i energia, que constitueixen el seu propi suport. L'ús i la gestió dels recursos naturals han d'assolir la màxima eficiència, alhora que garanteixen la mínima pertorbació dels ecosistemes. L'ordenació del territori, l'urbanisme, la mobilitat, l'edificació, els fluxos d'aigua, els materials que s'utilitzen i els residus que es generen, units a determinats estils de vida, estan implicats en la creació d'escenaris estalviadors o malbaratadors d'energia. També és clau una gestió adequada de l'aigua, perquè Espanya serà un país encara més sec a conseqüència del canvi climàtic. Per això els sistemes de retenció, emmagatzematge, eficiència en l'ús i reutilització de l'aigua han d'ocupar un lloc privilegiat en tota agenda urbana. En una gestió integrada, tant a escala local com de conca, cal buscar la màxima **autosuficiència hídrica** que combini les mesures de captació amb les mesures d'estalvi i eficiència. És imprescindible, per tant, vincular el desenvolupament urbà amb el cicle de l'aigua en la seva expressió local (captació d'aigua de pluja, reutilització de les aigües regenerades) i evitar tot allò que pugui comportar que es contami. Un altre element per considerar prioritàriament són els residus. Un model de gestió de residus amb criteris de*

*sostenibilitat intentarà aplicar la jerarquia de residus, especialment la **prevenció i reducció i la reutilització i el reciclatge**, cosa que permetrà avançar en una societat eficient en l'ús dels recursos que redueix, alhora, l'impacte contaminant i millora la disponibilitat de matèries primeres. Els objectius que persegueix la política europea per a aquest sector i que s'inclouen al PEC (Paquet d'Economia Circular) són una bona guia per orientar l'elecció de les accions, la seva prioritització i la seva posada en marxa efectiva. Aquests objectius són els següents:*

- *Assolir taxes de preparació per a la reutilització i el reciclatge dels residus municipals d'un 55% l'any 2025, d'un 60% l'any 2030 i d'un 65% el 2035.*
- *Assolir taxes de reciclatge obligatòries per a tots els envasos del 70% el 2030, que es distribuïran de la manera següent: en el cas dels envasos de plàstic, el 55%; el 30% per a la fusta; el 80% per als metalls fèrrics; el 60% per a l'alumini; el 75% per al vidre, i el 85% en el cas del paper i cartró.*
- *Prohibir, l'any 2030, abocar residus reciclables.*
- *Exigir que, l'any 2030, tots els envasos de plàstic siguin reciclables.*

*Finalment cal fer referència a l'agricultura de proximitat, és a dir, la que es relaciona amb la capacitat d'autoabastiment, la reducció de la petjada agroalimentària i la denominada sobirania alimentària. Les societats de consum no són conscients de les implicacions globals que tenen la procedència geogràfica dels aliments, les absències generalitzades de productes locals, el cost de les importacions, l'energia consumida per transportar-los i també, per descomptat, la qualitat dels productes que consumeix la població. Tot això té molt a veure amb la necessitat d'aconseguir una **economia circular**, és a dir, un model de cicle tancat*

A l'hora de definir l'estratègia de ciutat per fer front a l'emergència climàtica a Girona, s'han identificat dos reptes capitals: la transformació energètica i garantir l'accés de tota la ciutadania a l'energia i l'aigua. L'accés a l'energia i l'aigua no pot ser un privilegi, les llars han de poder ser espais confortables, on les famílies puguin viure de manera digna, i per això és necessari emprendre canvis importants.

Mitjançant l'avaluació dels **indicadors de sostenibilitat (SIGi)**, aquestes són algunes de les conclusions de l'anàlisi feta en relació amb la gestió dels recursos:

- El consum elèctric residencial per habitant mostra una tendència descendent constant al llarg dels últims anys.
- La tendència global del consum domèstic d'aigua està en descens en el conjunt de la sèrie, des del 2002. Hi ha hagut un lleuger augment en els últims anys i dificultats per reduir el consum (jardineria privada i piscines).
- La reducció del consum energètic municipal s'ha estancat (necessitat d'inversió en enllumenat públic i gestor energètic).
- La producció d'energies renovables s'ha estancat durant els últims exercicis, malgrat que la tendència global és d'augmentar.
- La generació de residus per habitant s'ha incrementat durant els últims anys, tot i que es manté per sota de la mitjana de Catalunya.
- La recollida selectiva ha crescut els darrers anys.

Cal destacar que, a més d'assolir els objectius de reducció establerts en el marc del **Pla d'acció pel clima i l'energia sostenible (PACES)**, l'Ajuntament de Girona vol impulsar una estratègia per a la transició energètica posant èmfasi en l'ús d'energies renovables en els equipaments municipals i altres sectors del municipi, fomentant la producció *in situ*. Una mostra d'aquesta aposta és que, de les accions del Pla d'acció, un 28% de les mesures es refereixen a l'ús o la producció d'energies renovables en l'àmbit municipal. En aquest sentit, destaquen les accions de l'augment de l'ús d'energies renovables en els equipaments municipals (solar fotovoltaica, implantació de calderes de biomassa i geotèrmia a les escoles), modernització de les centrals hidroelèctriques del Molí i Marfà, incorporació de servituds a les cobertes dels polígons industrials per generar energia solar fotovoltaica, intenció d'establir incentius econòmics per fomentar la inversió privada ciutadana en instal·lacions municipals d'energia renovable, millora de l'eficiència de la incineradora, així com contractació d'electricitat verda en l'àmbit municipal.

Per fomentar la millora de l'eficiència energètica dels edificis, l'Ajuntament de Girona disposa del **projecte Edificat**, promogut en el marc del projecte transfronterer per al foment de la rehabilitació sostenible i l'eficiència energètica en l'edificació, Clúster Edificat, que s'emmarca en el programa INTERREG VA-Espanya-França-Andorra (POCTEFA 2014 fins al 2020) i està cofinançat amb el Fons FEDER de la Unió Europea.

El programa Edificat posa a disposició dels ciutadans i ciutadanes un assessorament personalitzat gratuït sobre eficiència energètica amb el qual podran saber com millorar el confort de la llar, reduir la factura energètica i, en conseqüència, tenir més qualitat de vida.

Amb aquest projecte, l'Ajuntament de Girona i els socis que en formen part volen fomentar la transició verda i sensibilitzar la població sobre el gran repte que suposa renovar els habitatges per fer-los més eficients en termes energètics. També és una oportunitat per generar ocupació amb més valor afegit, de qualitat i de futur, ja que per fer front a la rehabilitació energètica del parc edificat es preveu un creixement ocupacional de més de 50.000 persones/any en el conjunt de l'Estat en el proper decenni.

En relació amb la gestió de l'aigua, l'Ajuntament de Girona ha posat en marxa una sèrie de millores encaminades a l'estalvi d'aigua i a l'eficiència en el consum dels edificis i serveis municipals, com ara plantar espècies mediterrànies als parcs i jardins de la ciutat; tractar l'aigua de les piscines amb raigs ultraviolats per depurar l'aigua sense necessitat

d'afegir-hi clor; distribuir airejadors, sistemes reductors de pressió i sistemes d'estalvi en el reg, i dur a terme actuacions per promoure l'estalvi i l'ús racional de l'aigua.

L'Ajuntament de Girona és conscient de la necessitat d'una gestió òptima i intel·ligent de l'aigua per a l'habitabilitat i la sostenibilitat de la ciutat, i de la necessitat d'estar preparats per als canvis ambientals i urbans del segle XXI i, per això, cal planificar tots els aspectes del cicle de l'aigua d'una manera integral.

Amb aquesta finalitat s'elabora el **pla "Girona és aigua"**, per definir el full de ruta que permeti posicionar Girona com a ciutat referent en la gestió del cicle urbà de l'aigua. En aquest pla s'han marcat tres objectius globals que s'espera assolir el 2025: reforçar l'excel·lència en la gestió del cicle urbà de l'aigua, impulsar la participació de la quàdruple hèlix, i posicionar Girona com a referent en l'ús, la gestió i la integració de l'aigua a la ciutat.

Pel que fa a la gestió de residus, l'any 2019 es van recollir 44.805 t de residus municipals, xifra que suposa 1,21 kg de residus per habitant i dia. D'aquests, el 52,09% es recull selectivament, i la fracció recollida en un percentatge més alt és l'orgànica (45,56%), seguida del rebuig (21,97%), el paper (13,27%) i el vidre (10,71%).

L'any 2017, Girona va fer un salt important en implementar el **sistema de recollida porta a porta** a la vall de Sant Daniel, així com als comerços i establiments de restauració de Barri Vell i Mercadal.

Durant els anys 2018 i 2019 s'ha continuat consolidant aquest sistema de recollida, que ha demostrat ser una eina eficaç per millorar la recollida selectiva de residus i per aprofundir en la conscienciació de la ciutadania sobre la problemàtica dels residus. Per aquest motiu, el 2020 s'amplia la recollida porta a porta als barris de Campdorà i la Pujada de la Torrossa i es considera la possibilitat d'estendre aquest model també al barri de Montjuïc.

D'altra banda, conscients que en el context actual de canvi climàtic és necessari actuar en l'àmbit de la gestió dels residus, el 2019 es va iniciar una **prova pilot de contenidors intel·ligents** a la plaça de Catalunya. Aquest sistema es basa en contenidors de superfície de càrrega lateral amb obertura automàtica en aproximar-hi una targeta electrònica. El sistema es va plantejar atenent el model de segregació de les cinc fraccions de residus, recollits mitjançant la instal·lació d'un contenidor multifracció. La implementació d'aquest tipus de contenidors ha permès reduir considerablement la superfície ocupada pels contenidors i ha servit per alliberar part de l'espai públic.

Des de la implementació de la prova pilot s'han constatat els bons resultats i s'ha ampliat aquest sistema a una part del barri de l'Eixample. L'objectiu d'aquest sistema és guanyar espai públic, reduir la contaminació, augmentar el reciclatge i, alhora, generar un estalvi econòmic, ja que la iniciativa permet disminuir el nombre de contenidors i agilitar la recollida de les deixalles. Complementàriament a les mesures adoptades de cara a millorar la gestió dels residus, també es treballa en la conscienciació i sensibilització de la ciutadania per prevenir la generació de residus.

Actualment, Girona està immersa en el procés d'elaborar el **Pla de transició ecosocial** per analitzar i abordar la planificació de la ciutat en termes relacionats amb l'energia, el canvi climàtic, la resiliència, la descarbonització, la gestió de residus o el medi natural, entre d'altres. En una primera proposta d'accions, les següents estan vinculades directament al present objectiu estratègic de l'AUE:

- Elaborar un informe de seguiment del PACES i un inventari d'emissions actualitzat del municipi
- Crear la figura de gestor energètic municipal
- Dissenyar un pla d'autoconsum i de comunitats energètiques a la ciutat.
- Dissenyar un pla de rehabilitació d'edificis del sector residencial.
- Dissenyar un pla de lluita contra la pobresa energètica.
- Dur a terme auditories i rehabilitacions als edificis municipals.

- Implementar mesures d'eficiència de l'enllumenat públic.
- Aprovar una ordenança d'estalvi d'aigua que inclogui implantar nous trams tarifaris en la factura d'aigua.
- Crear un pla de contingència per a l'abastiment d'aigua en cas de sequera.

Projectes/Iniciatives clau de què disposa el municipi per donar resposta a aquest objectiu estratègic, entre d'altres:

- Pla d'acció per a l'energia sostenible (PAES)
- Pla d'acció pel clima i l'energia sostenible (PACES)
- Pla "Girona és aigua"
- Projecte de recollida selectiva de residus amb contenidors intel·ligents
- Projecte pilot de recollida porta a porta de residus
- Pla de transició ecosocial
- Clúster EDIFICAT

Objectius específics que es recullen en aquest objectiu estratègic:

Objectiu específic 4.1. Ser més eficients energèticament i estalviar energia.

Objectiu específic 4.2. Optimitzar i reduir el consum d'aigua.

Objectiu específic 4.3. Fomentar el cicle dels materials.

Objectiu específic 4.4. Reduir els residus i afavorir-ne el reciclatge.

DAFO preliminar del municipi de l'eix estratègic 4 d'acord amb la caracterització de les ciutats feta per l'AUE

Mitjançant una sessió participativa en línia feta el 14 de juny del 2021 amb els representants municipals que formen el **grup de treball 1 - Ordenació del territori i medi ambient**, es va treballar en el contrast i la validació de les conclusions principals de l'anàlisi DAFO elaborat per l'Agenda Urbana espanyola per a la globalitat dels municipis espanyols.

Durant aquesta sessió es va reflexionar sobre si la fotografia de situació actual dels municipis en l'àmbit estatal és extrapolable a Girona. Així mateix, es va dur a terme una dinàmica de cocreació centrada a identificar les principals debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats del municipi en l'**eix estratègic de gestió sostenible de recursos i economia circular**.

Debilitats:

- Infraestructures locals poc eficients, per a les quals cal emprendre actuacions per millorar-ne l'eficiència energètica i incorporar-hi les energies renovables (valoració 4,5/5)
- Activitats productives de baixa eficiència energètica, amb un consum elevat d'energia final (valoració 3,5/5)

- Escassa cultura pública i privada sobre l'ús compartit de béns o l'adquisició de béns reutilitzats, reciclats o refabricats (valoració 3,5/5)
- Metabolisme urbà: escàs desenvolupament de plantejaments holístics (valoració 3/5)
- Sistema de gestió de residus inadequat, amb difícil accés al casc o amb instal·lacions deficientes o obsoletes en el context del reciclatge i l'economia circular (valoració 3/5)

A més de les debilitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Eficiència/energia renovable
- Reutilització

Amenaces:

- Pressió turística elevada que genera un gran impacte sobre determinades zones de la ciutat (valoració 4,5/5)
- Augment de població en situació de "pobresa energètica" (valoració 4,5/5)
- Alta dependència energètica exterior en un context d'escassa producció d'energies renovables en l'àmbit municipal i baix nivell d'autosuficiència (valoració 4/5)
- Augment de la pressió sobre la salut humana, el medi ambient i els recursos naturals o dèficit ecològic per generació excessiva de residus i consum elevat de recursos (valoració 4/5)
- Problemes de gestió hídrica d'abast supramunicipal o regional que poden afectar els entorns urbans (valoració 3/5)

A banda de les amenaces plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Manca de gestió energètica
- Canvi climàtic

Fortaleses:

- Riquesa del patrimoni natural i mediambiental, l'ús i la gestió del qual són clau per generar processos sostenibles (valoració 3,5/5)
- Bona qualitat de l'aigua o de l'aire, en termes generals, amb efectes positius sobre la salut humana (valoració 3,5/5)
- Mesures per controlar el soroll i les emissions contaminants mitjançant una avaluació de la situació que permeti adoptar les mesures correctores pertinents (valoració 2,5/5)

A més de les fortaleses plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Entorn natural
- Aigua freàtica

Oportunitats:

- Desenvolupament tecnològic vinculat a la generació energètica mitjançant fonts renovables en els entorns urbans, a l'estalvi i a l'eficiència en l'enllumenat públic (valoració 4,5/5)
- Potencial elevat de desenvolupament d'energies renovables, especialment la fotovoltaica (valoració 4,5/5)
- Polítiques nacionals i europees relacionades amb la promoció de les energies renovables i l'eficiència energètica (valoració 4/5)

- Patrimoni natural infrautilitzat, que pot ser la base sobre la qual es duguin a terme actuacions i estratègies de desenvolupament urbà sostenible (valoració 4/5)
- Xarxes de ciutats, programes d'adhesió a pactes o estratègies per millorar l'eficiència energètica i les energies renovables i lluitar contra el canvi climàtic (valoració 4/5)
- Aposta per un creixement sostenible d'acord amb els principis de l'economia circular, aprofitant el creixement econòmic (valoració 3,5/5)
- El desenvolupament de l'activitat de gestió de residus com a àmbit clau en la millora i conservació del medi ambient i la generació d'ocupació a les ciutats (valoració 3,5/5)
- Necessitat de matèria orgànica per mantenir la capacitat productiva del sòl i la superfície verda de les ciutats (valoració 3/5)

A banda de les oportunitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Energies renovables
- Taxa turística

Dades descriptives

Indicador	BD	Indicador	BD
Variació de la població 2006-2016 (%)	7,41	Creixement del parc d'habitatge 2001-2011 (%)	15,71
Densitat urbana. Nombre d'habitants per hectàrea de superfície de sòl urbà (hab./ha)	72,99	Percentatge d'habitatges previstos en àrees de desenvolupament respecte al parc d'habitatge existent (%)	3,83
Densitat d'habitatge per superfície de sòl urbà (habit./ha)	34,98	Nombre d'habitatges previstos a les àrees de desenvolupament per cada 1.000 habitants	18,33
Percentatge del parc edificatori per municipi amb una antiguitat anterior a l'any 2000 (%)	71,00	Agenda Urbana, planejament estratègic i ciutats intel·ligents	Sí

Eix estratègic 5. Mobilitat i transport

La mobilitat urbana és un element clau en les polítiques urbanes a causa del creixement de les ciutats en els darrers anys i la complexitat dels usos del sòl. Actualment, més de la meitat de la població mundial viu en àrees urbanes. A la Unió Europea aquest percentatge arriba al 80%, i a Espanya se supera lleugerament.

La mobilitat, entesa com la capacitat de moure's en l'espai urbà utilitzant diferents mitjans de transport, constitueix una dinàmica clau per planificar les ciutats. Els sistemes de transport influeixen de manera decisiva en les pautes de desenvolupament urbà i en la qualitat de vida de la ciutadania. També en la justícia espacial, entesa en aquest cas com el paper que tenen les ciutats mitjançant la planificació de l'espai i les seves connexions en la conformació de la igualtat o de la desigualtat social.

Avui en dia és innegable que **les ciutats i els entorns metropolitans necessiten models de mobilitat intel·ligents**, que assegurin **l'accessibilitat universal, que redueixin les desigualtats entre territoris i entre classes socials**, i que es dotin de sistemes de transport sostenibles que afavoreixin una economia eficient, un medi ambient saludable, una bona qualitat de l'aire i el benestar dels seus habitants.

La Comissió Europea, al llibre blanc del transport publicat el 2011 "Cap a un sistema de transports competitiu i eficient en el consum de recursos", constata que el transport encara no és sostenible a causa de la seva gran dependència del petroli, als elevats índexs de congestió i als alts impactes mediambientals i econòmics que comporta. Tampoc no ho és des del punt de vista social a causa dels enormes costos derivats de l'accidentalitat i els problemes d'accessibilitat. Aconseguir una mobilitat eficient en relació amb els recursos utilitzats i sostenible és un dels desafiaments de les ciutats del present i del futur.

El model urbà que s'esculli per ordenar el creixement necessari de les ciutats és molt rellevant, tant pel que fa als objectius estratègics ja analitzats fins ara com, per descomptat, pel que fa a l'aspiració d'afavorir la proximitat i una mobilitat sostenible. Els models de creixement basats en un desenvolupament urbà dispers i expansiu augmenten les distàncies de viatge, fet que contribueix a incrementar la dependència de l'automòbil i genera un gran consum d'espai i energia i uns impactes mediambientals significatius (IDAE, 2008). En aquest context, plantejar el desafiament de la mobilitat requereix fer un canvi de paradigma en la planificació urbana, fomentant ciutats compactes, amb usos mixtos del sòl, i abandonant els models de creixement dispers. També encaixa en aquest paradigma la recerca de **models territorials i urbans de proximitat**. La proximitat a les activitats, els serveis, les dotacions i els llocs de treball i d'oci permet, en general, afrontar de manera més eficient un dels grans reptes actuals de l'urbanisme: **la gestió de la mobilitat i els serveis de transport urbans i, amb aquests, la qualitat mediambiental**. Buscar aquest model territorial que, des de l'òptica més urbana, es caracteritza per una urbanització compacta, amb diversitat d'usos i unes dimensions raonables, és un objectiu prioritari que, a més, té efectes transversals múltiples. Tot això amb independència del fet que es reconeguïn les virtuts, en termes d'oportunitats, de les àrees metropolitanes i de les grans ciutats.

Pel que fa al disseny de sistemes de transport, la clau és **l'eficiència i la sostenibilitat** que proporcionen alternatives atractives, còmodes i assequibles al vehicle privat. D'acord amb el Consell de Transports de la Unió Europea, un sistema de transports sostenible és aquell que:

- permet respondre a les necessitats bàsiques d'accés i desenvolupament d'individus, empreses i societats, amb seguretat i de manera compatible amb la salut humana i el

medi ambient, i fomenta la igualtat dins de cada generació i entre generacions successives;

- *és assequible, opera equitativament i amb eficàcia, ofereix una elecció de mitjans de transport i fomenta una economia competitiva, així com el desenvolupament regional equilibrat, i*
- *limita les emissions i els residus dins de la capacitat del planeta per absorbir-los, utilitza energies renovables al ritme de generació i fa servir energies no renovables segons les taxes de desenvolupament de substitutius d'energies renovables, mentre es minimitza l'impacte sobre l'ús del sòl i la generació de sorolls.*

Els sistemes de transport, a més, han d'esdevenir un vector d'innovació en l'entorn urbà, capaços d'incorporar les tecnologies més avançades en favor d'una mobilitat més segura, eficient i sostenible. Aquestes noves i ja no tan noves tecnologies proporcionen informació en temps real per planificar el viatge, aprofitar el temps d'espera i reduir la incertesa, cosa que permet millorar la confiança i la percepció de l'usuari. D'acord amb la

Comissió Europea (2013), la innovació tecnològica és una eina fonamental per implementar estratègies que promoguin una mobilitat urbana sostenible.

*En aquest marc sorgeix el concepte de **ciutat intel·ligent**. Les ciutats intel·ligents es presenten com una solució per assolir un desenvolupament urbà més sostenible alhora que es millora la qualitat de vida de la ciutadania mitjançant l'ús de les tecnologies. Si s'aplica aquest concepte a la mobilitat intel·ligent, aquesta es basaria en "formes innovadores i sostenibles de proporcionar un mitjà de transport per als habitants de les ciutats, com el desenvolupament de sistemes de transport públic i vehicles basats en combustibles i sistemes de propulsió respectuosos amb el medi ambient, fonamentats en avenços tecnològics i en comportaments proactius de la ciutadania". A la ciutat del futur és imprescindible tenir en compte **la integració d'aquests sistemes intel·ligents de transport i la planificació urbana**, especialment en les dimensions següents: la integració física dels diferents usos del sòl per als serveis de transport; la integració d'estratègies, polítiques, disciplines i entitats administratives, i la coordinació entre el sector públic i el privat.*

Durant els últims anys, l'Ajuntament de Girona ha aplicat mesures que promouen una mobilitat més sostenible i segura. Algunes de les actuacions implementades han estat modificar la distribució de l'espai dels carrers del casc històric, pacificar el trànsit i regular i gestionar l'oferta d'aparcament a la via pública. Així mateix, la xarxa pedalable ha experimentat un augment constant, s'han implementat millores sobre la xarxa de transport públic, i també s'han iniciat mesures per promoure la mobilitat elèctrica (instal·lació de punts de recàrrega en la via pública).

En termes de mobilitat, la ciutat tendeix cap a un model de mobilitat equilibrat i sostenible, amb el foment del transport públic i la mobilitat activa. Respecte a la mobilitat interna del municipi, els mitjans actius (caminar, anar en bicicleta) són els més utilitzats, tot i que encara destaca un alt índex d'ús del vehicle privat en mobilitat externa i un alt índex de motorització, amb 670 vehicles per cada 1.000 habitants.

Girona va aprovar l'any 2012 el seu primer **Pla de mobilitat urbana (PMU)**, en l'elaboració del qual va participar activament la **Mesa de Mobilitat**, un òrgan consultiu i de participació ciutadana sectorial en l'àmbit de la mobilitat.

El Pla de mobilitat urbana s'estructura en deu línies estratègiques:

1. Afavorir els desplaçaments a peu, fent els itineraris i espais d'estada amplis, còmodes, atractius, segurs, ràpids i adaptats a totes les necessitats de les persones.
2. Dotar la ciutat de les infraestructures per a la circulació i l'estacionament segurs en bicicleta sense detriment d'altres mitjans de mobilitat sostenible.
3. Garantir la fiabilitat, velocitat, comoditat, cobertura i freqüència del transport públic perquè sigui una alternativa "guanyadora" al vehicle privat.
4. Fomentar l'ús de vehicles elèctrics i de combustible menys contaminants.
5. Oferir l'aparcament per a vehicles adequat per dinamitzar els diferents sectors de treball, comercial, d'oci i cultural. Apostar pels aparcaments dissuasius.
6. Regular una distribució urbana de mercaderies amb un impacte mínim i que garanteixi el ple desenvolupament de les activitats econòmiques.
7. Implementar el Pla local de seguretat viària de Girona i incidir de manera especial en la disminució de la velocitat de circulació dels vehicles.
8. Mesurar la despesa energètica i l'impacte ambiental que provoquem quan ens movem, especialment en la salut pública i el canvi climàtic, i informar-ne i conscienciar-ne la ciutadania.
9. Treballar juntament amb els altres municipis i administracions a favor d'una mobilitat intermunicipal millor.
10. Utilitzar les noves tecnologies en el sistema de mobilitat i proporcionar la màxima informació als usuaris per prendre les seves decisions.

Per donar resposta a aquests objectius es plantejaven 53 accions distribuïdes en diferents àmbits d'intervenció: mobilitat a peu (8); mobilitat en bicicleta (6); mobilitat en transport públic (10); mobilitat en vehicle privat (6); aparcament (6); seguretat viària (3); actuacions ambientals (4); accés a zones comercials, industrials i centres de treball (3); promoció, educació i sensibilització sobre l'ús de modes sostenibles (2), i mobilitat intel·ligent (5).

De les 53 actuacions proposades pel PMU, actualment n'hi ha al voltant d'un 42% executat. Aquest endarreriment es deu a la manca de recursos o de pressupost, a impediments tècnics o, en alguns casos, al fet que emprendre determinades accions implica un termini més llarg.

Pel que fa a la seguretat viària, el municipi de Girona ha disposat de dos plans locals de seguretat viària consecutius, vigents en els períodes 2007-2010 i 2013-2016. Actualment, el **Pla de seguretat viària 2020-2023** dona compliment a l'objectiu compromès en el Pla de mobilitat urbana de mantenir actualitzada aquesta eina. Els objectius del Pla de seguretat viària s'emmarquen dins de la planificació catalana en la matèria i de les directrius europees de seguretat viària. L'objectiu general en què cal treballar és l'assoliment de la visió 0 el 2050: zero persones mortes i zero persones

ferides greus amb seqüeles per a tota la vida com a conseqüència d'accidents de trànsit. L'objectiu prioritari que fixa el Pla estratègic de seguretat viària de Catalunya 2014-2020 està alineat amb la fita europea que es va establir per al mateix període, arribar l'any 2020 a una reducció del 50% en el nombre de morts a les carreteres respecte al 2010.

En aquest marc normatiu es plantegen els nous objectius de seguretat viària per al municipi de Girona per al període 2020-2023:

- Reduir un 30% els accidents amb víctimes en zona urbana el 2023 respecte al 2018. Això suposaria passar de 561 accidents (2018) a 393 (2023).
- Assolir les 0 persones mortes en accidents de trànsit en zona urbana i reduir un 30% les ferides greus el 2023.

De la mateixa manera, durant l'any 2013 el municipi va actualitzar el **Pla d'accessibilitat** per tal de suprimir les barreres arquitectòniques a la via pública. Actualment, totes les actuacions que proposava el pla s'han completat o estan en fase d'execució.

Per acabar, en relació amb la planificació estratègica, cal dir que actualment s'està elaborant un **Pla supramunicipal de mobilitat**.

Pel que fa a la mobilitat en bicicleta, Girona disposa des de l'any 2009 del servei de lloguer de bicicletes **Girocleta**. A finals de l'any 2020 aquest servei constava de 22 estacions, 582 aparcaments i 220 bicicletes en servei. El nombre d'usuaris va ser 3.035, un 15,5% menys que el 2019. L'increment de viatges de la Girocleta ha estat sostingut en el temps, fins a arribar als 2.551 viatges en un dia laborable del mes d'octubre. Això equival a 11 usos/dia per bicicleta. Durant l'any 2020 hi va haver un total de 356.893 viatges, una disminució del 33,8% respecte al 2019, probablement a causa dels mesos de confinament.

La longitud de la xarxa pedalable a la ciutat és de 41,65 km, dels quals 9,07 km són de carril bici en calçada, 15 km de carril bici en vorera, 2,16 km de carril bus bici taxi, 7,19 km de calçada compartida, 2,23 km de vorera compartida i 6 km de camí pedalable.

L'abril del 2020, Girona s'adhereix a l'Estratègia catalana de la bicicleta 2025, promoguda per la Generalitat de Catalunya, i encarrega la redacció del **Programa d'actuació triennal de la bicicleta (PTBGi)** per identificar quines actuacions són necessàries a la ciutat per impulsar l'ús de la bicicleta com a mitjà de transport actiu i sostenible, tant per motius de mobilitat quotidiana com per a l'oci, l'esport i el turisme.

El PTBGi desenvolupa el seu programa d'actuació basant-se en els tres pilars que estableix l'Estratègia catalana de la bicicleta:

1. Aconseguir que la bicicleta sigui protagonista d'una mobilitat més amable.
2. Impulsar la bicicleta com a element turístic, d'oci i esportiu de manera segura.
3. Millorar la promoció, el seguiment i la governança de la bicicleta.

L'àrea de Mobilitat i Via Pública de Girona lidera des del mes de gener del 2017 el projecte europeu **School Mobility Challenge in Regional Policies (School Chance)**, que té com a objectiu principal incorporar la mobilitat autònoma i independent dels infants en les polítiques regionals dels territoris que hi participen. La finalitat del projecte School Chance és que diferents regions d'Europa intercanviïn bones pràctiques relatives a la mobilitat independent dels infants per modificar polítiques regionals i elaborar plans que lliguin amb l'estratègia d'Europa 2030, que preveu un creixement sostenible, intel·ligent i integrador.

En el marc d'aquest projecte, el desembre del 2019 el comitè de seguiment d'Interreg Europe va aprovar la sol·licitud d'acció pilot Local School Mobility Manager Network (Xarxa local de coordinadors de mobilitat escolar), presentada per l'Ajuntament de Girona i el Departament de Territori de la Generalitat de Catalunya.

Des de l'11 de maig, Girona limita a 30 km/h la velocitat màxima de circulació en gairebé la totalitat dels carrers de la ciutat. La norma entra en vigor coincidint amb les noves mesures de trànsit de la Direcció General de Trànsit.

La implementació de la velocitat 30 contribueix, d'una banda, a reduir el risc i la gravetat dels accidents, especialment en els col·lectius de persones més vulnerables i, de l'altra, a reduir l'impacte negatiu en la qualitat de l'aire. En aquest sentit, el vehicle de motor deixa de ser el protagonista per donar pas a un ús compartit en què bicicletes, VMP i vianants adquireixen cada dia més importància.

Projectes/Iniciatives clau de què disposa el municipi per donar resposta a aquest objectiu estratègic, entre d'altres:

- Pla de mobilitat urbana (PMU)
- Pla d'accessibilitat
- Pla local de seguretat viària 2020-2023
- Mobilitat escolar sostenible
- Programa d'actuació triennal de la bicicleta (PTBGi)
- School Chance Girona

Objectius específics que es recullen en aquest objectiu estratègic:

Objectiu específic 5.1. Afavorir la ciutat de proximitat.

Objectiu específic 5.2. Potenciar mitjans de transport sostenibles.

DAFO preliminar del municipi de l'eix estratègic 5 d'acord amb la caracterització de les ciutats feta per l'AUE

Mitjançant una sessió participativa en línia feta el 14 de juny del 2021 amb els representants municipals que formen el **grup de treball 1 - Ordenació del territori i medi ambient**, es va treballar en el contrast i la validació de les conclusions principals de l'anàlisi DAFO elaborat per l'Agenda Urbana espanyola per a la globalitat dels municipis espanyols.

Durant aquesta sessió es va reflexionar sobre si la fotografia de situació actual dels municipis en l'àmbit estatal és extrapolable a Girona. Així mateix, es va dur a terme una dinàmica de cocreació centrada a identificar les principals debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats del municipi en l'**eix estratègic de mobilitat i transport**.

Debilitats:

- Dèficit d'aparcaments dissuasius en l'accés a les grans ciutats (valoració 5/5)
- Problemes de connectivitat i disfuncionalitat en l'ús de les xarxes de transport (valoració 4,5/5)
- Patrons de mobilitat poc sostenibles, amb predomini del desplaçament en vehicle privat respecte a la mobilitat de vianants o ciclista (valoració 4,5/5)
- Dèficit de transport públic, carències i deficiències en determinades zones i manca d'intercanviadors o d'infraestructures que facilitin la intermodalitat (valoració 3,5/5)

- Dèficit d'infraestructures de mobilitat sostenible, de xarxa de carril bici o d'infraestructures per desplegar la mobilitat alternativa (valoració 3,5/5)
- Problemes de trànsit i mobilitat, de circulació i congestió a les ciutats i àrees urbanes a causa del trànsit diari dels desplaçaments casa-feina (valoració 3/5)

A més de les debilitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Excés de cotxes

Amenaces:

- Increment dels nivells de contaminació atmosfèrica com a efecte de l'ús del vehicle privat en l'entorn urbà i espais periurbans (valoració 3,5/5)
- Millora de la xarxa de carreteres en l'àmbit territorial que pot incentivar l'ús del vehicle privat en detriment del transport públic (valoració 3/5)
- Problemes de mobilitat com a conseqüència d'alts fluxos de moviment en determinades zones i períodes que es poden veure afectats per l'increment d'afluència del turisme (valoració 3/5)

Fortaleses:

- Model de ciutat compacta, especialment als centres urbans, cosa que facilita la proximitat i la mobilitat sostenible (valoració 4,5/5)
- Nombroses actuacions relacionades amb la mobilitat sostenible, principalment conversió en zona de vianants i carrils bici (valoració 4/5)
- Iniciatives municipals i treballs desenvolupats per elaborar i aprovar plans de mobilitat urbana sostenible (PMUS) (valoració 4/5)
- Condicions favorables de clima i topografia per impulsar els mitjans de transport tous: vianants i bicicleta (valoració 4/5)
- Projectes i iniciatives municipals per fomentar el transport públic sostenible i no contaminant (valoració 3,5/5)
- Ciutats ben comunicades, amb caràcter general, dotades d'una bona xarxa d'infraestructures de comunicació, millorada en els últims anys (valoració 3,5/5)

A més de les fortaleses plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Consciència ciutadana

Oportunitats:

- Conscienciar i educar la societat sobre la mobilitat i el transport sostenibles (valoració 5/5)
- Possibilitat de crear aparcaments dissuasius (valoració 5/5)
- Programes i fons autonòmics, nacionals i europeus que faciliten i promouen les infraestructures de mobilitat urbana sostenible (valoració 4,5/5)
- Plans supramunicipals de transport sostenible que milloren la connexió interurbana mitjançant transport públic sostenible i amb mitjans de transport tous (valoració 4/5)
- Potencialitat de les xarxes policèntriques de ciutats com a suport per plantejar una estratègia territorial de mobilitat sostenible (valoració 3,5/5)
- Introducció de les TIC en la gestió dels serveis urbans de transport com a element clau de millora de la seva qualitat i sostenibilitat (valoració 3/5)

A més de les fortaleces plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 1 en va proposar les següents:

- Mesures dissuasives

Dades descriptives

Indicador	BD	Indicador	BD
Variació de la població 2006-2016 (%)	7,41	Superfície d'infraestructures de transport (ha)	131,06
Densitat urbana. Nombre d'habitants per hectàrea de superfície de sòl urbà (hab./ha)	72,99	Percentatge de superfície d'infraestructures de transport respecte al terme municipal (%)	3,36
Superfície de sòl urbà mixt discontinu sobre sòl urbà mixt total (%)	2,52	Vehicles domiciliats cada 1.000 habitants	568,94
Densitat d'habitatge per superfície de sòl urbà (habit./ha)	34,98	Percentatge de turismes (%)	67,00
Compacitat urbana. Superfície construïda total per superfície de sòl (m ² st/m ² sl)	0,73	Percentatge de motocicletes (%)	15,60
Superfície construïda d'ús residencial per superfície de sòl (m ² st/m ² sl)	0,48	Índex d'envelliment de la població (%)	15,32
Superfície construïda d'ús residencial respecte al total (%)	65,91	Índex de vellesa de la població (%)	20,58
Densitat d'habitatges previstos a les àrees de sòl de desenvolupament (habit./ha)	20,69	Agenda Urbana, planejament estratègic i ciutats intel·ligents	Sí

Eix estratègic 6. Cohesió social i igualtat d'oportunitats

Les ciutats han estat històricament un espai de relacions socials en què la varietat, la densitat i la proximitat de les persones, les activitats i les estructures urbanes han permès construir conjuntament experiència humana, accés a la comunicació i al coneixement, i fins i tot a la innovació. També han estat els espais on les relacions socials han construït un ordre i una organització social, sovint desigual i conflictiva. De fet, la segregació social que es produeix en determinades zones crea problemes d'inestabilitat, com ara la inseguretat o la marginació, que tendeixen a enquistar-se entre les poblacions més vulnerables si no s'hi dedica l'atenció adequada. La desigualtat en l'accés als serveis bàsics, a l'habitatge, a l'educació, a la salut, a les oportunitats laborals, etc. té repercussions en termes socioeconòmics, ambientals i polítics.

*De manera molt especial, **les ciutats són motor de progrés social, de creixement econòmic i d'espai de convivència i desenvolupament de la democràcia.** En sentit contrari, l'absència d'enfocaments integrats i d'estratègies territorials genera desequilibris i disfuncions importants, amb un màxim sacrifici que és sempre el social: poblacions que envelleixen, que s'aïllen en el territori, que no tenen accés als mateixos serveis que la resta; pobles que desapareixen o que subsisteixen amb molt poca població; infraestructures i inversions que no arriben o que no vertebraven adequadament el territori; absència d'oportunitats educatives o professionals, etc.*

***L'hàbitat urbà és, per tant, determinant en els processos d'integració o exclusió de persones i grups socials,** és clau per perseguir la igualtat de tracte i d'oportunitats, i també per garantir el progrés econòmic, perquè aquest progrés i l'evolució d'una societat no només es generen des del benestar material o institucional, sinó també des de les possibilitats que aquest hàbitat ofereix a tots els seus individus.*

*És una evidència que els pobles i les ciutats, amb independència de les seves dimensions i la seva situació, seran motor de progrés social, de creixement econòmic i d'espai de desenvolupament de la democràcia en la mesura que siguin capaces de mantenir l'equilibri social, protegint la diversitat cultural, barrejant rendes, gèneres, cultures, edats i professions, i garantint una qualitat elevada dels serveis de naturalesa eminentment urbana. Una de les armes fonamentals la trobem en la denominada o coneguda ja com a **regeneració urbana integrada**, que permet coordinar les actuacions per regenerar els barris més vulnerables actuant des d'allò social, econòmic, urbanístic i mediambiental.*

*Per tot això, l'Agenda Urbana de Girona ha de perseguir un **model territorial i urbà que busqui la cohesió social, la igualtat d'oportunitats i l'equitat.** Qualsevol de les òptiques que s'abordi haurà d'anar precedida del necessari enfocament social, perquè les persones són la prioritat. I per això, tant les polítiques territorials com les urbanes han de perseguir l'equilibri social, protegir la diversitat cultural, barrejar rendes, gèneres, cultures, edats i professions, i garantir una qualitat de vida adequada.*

El gener del 2021, Girona té una població de 102.684 habitants i una densitat de 2.642,4 hab./km², molt superior a la del conjunt de la comarca del Gironès (323 hab./km²) i la de Catalunya (238 hab./km²). Aquesta densitat és la més alta de la comarca i ha mantingut un creixement sostingut des dels anys noranta.

En relació amb la població de Girona, cal remarcar l'important volum d'estudiants que hi ha a la ciutat i que, en ser residents temporals, no consten com a població registrada. Segons les dades de l'any 2019, la població estacional de Girona era de 9.807 habitants, gairebé un 10% més respecte a la població resident.

La ciutat presenta una estructura de la població similar a la resta de la comarca i al total de Catalunya en la distribució dels grans grups d'edat. La població de 0 a 14 anys representa el 16,87% a Girona, davant del 17,9% del Gironès i el 15,3% de Catalunya. Pel que fa al tram de població de 15 a 64 anys, a Girona suposa el 66,87%, i veiem que per a la seva comarca i per a Catalunya representa uns valors pròxims: un 66,6% i un 65,8%. La màxima diferència es detecta en la població de més edat (65 i més), en la qual Girona, amb un 16,26% del total de la seva població, se situa tres punts percentuals per sota dels valors de Catalunya (19%).

Quant a l'evolució que s'ha produït en els darrers deu anys, el pes de la població de més edat (65 i més) ha estat el que més ha canviat, amb un augment de quasi 3 punts percentuals en passar d'un 13,67% l'any 2011 a un 16,26% el 2021, mentre que els altres dos grans grups d'edat han experimentat un lleuger descens.

Respecte a la diversitat de la població, Girona té un alt índex de població estrangera, que representa el 25,51% de la població total. La més nombrosa és la d'Amèrica Central i Amèrica del Sud (48,11%), seguida de la magrebina (17,96%) i la provinent de la Unió Europea (12,64%).

La ciutat de Girona disposa de diversos plans i estratègies municipals orientats a aconseguir més cohesió social i la igualtat d'oportunitats de les persones més vulnerables del municipi:

- El **Pla local d'infància i adolescència** estableix les línies d'actuació per promoure el benestar de la infància i de l'adolescència, tenint en compte les seves necessitats i interessos, amb l'objectiu d'incrementar la seva qualitat de vida i el ple desenvolupament de les seves capacitats.
- El **Pla local de joventut** planteja una sèrie de polítiques orientades, d'una banda, a donar resposta a les necessitats dels i les joves de Girona i, de l'altra, a comptar amb la veu del jovent en els processos decisoris de la ciutat.
- El **Pla municipal d'igualtat** recull les accions d'igualtat elaborades per a cada una de les àrees municipals amb l'objectiu general d'ajustar transversalment l'acció municipal de cada àrea als requeriments de les lleis d'igualtat.
- El **Pla municipal d'igualtat de tracte i no discriminació de les persones LGBTI** sorgeix com un instrument per impulsar la garantia de drets fonamentals, la promoció de la igualtat de totes les persones amb independència de la seva orientació o identitat sexual i l'erradicació de l'homofòbia o qualsevol altra expressió que atempti contra la igualtat i la dignitat de les persones.

Des de l'àrea de Drets Socials i Cooperació s'ha detectat que en els darrers anys han augmentat les llars que pateixen situacions de vulnerabilitat i pobresa energètica, així com la quantitat d'ajudes i recursos que es dediquen des de l'Ajuntament per pal·liar aquest dèficit social.

Para garantir l'accessibilitat energètica, el setembre del 2018 es va aprovar el programa de l'**Oficina d'Eficiència i Pobresa Energètica** amb una doble finalitat: d'una banda, millorar l'eficiència energètica de les llars i, de l'altra, detectar i atendre les persones en situació de pobresa energètica.

L'Oficina d'Eficiència i Pobresa Energètica de Girona va contactar durant el 2020 amb 85 llars vulnerables de la ciutat, i durant el 2021 es preveu contactar amb 80 noves llars, amb l'objectiu de fer auditories energètiques en llars vulnerables de la ciutat detectades pels serveis socials municipals. Així mateix, el consistori participa en el Programa d'estalvi energètic i pobresa energètica de la Diputació de Girona, a través del qual es donen eines i recursos per impulsar actuacions directes, per sensibilitzar la població sobre la despesa i l'eficiència energètica de les llars i per actuar en casos de pobresa energètica.

Des de l'Ajuntament de Girona es treballa per identificar les famílies que pateixen pobresa energètica i es fa un acompanyament perquè aquestes famílies puguin millorar la qualitat de la llar, reduir la factura dels serveis d'energia i tramitar un bo social, en cas que ho necessitin.

En relació amb l'exclusió social, el conjunt dels cinc barris que formen Girona Est (Vila-Roja, Mas Ramada, La Creueta, Sant Daniel i Font de la Pólvora) és el sector de la ciutat que presenta un grau més alt de vulnerabilitat. Es tracta d'un conjunt de barris que històricament han quedat invisibles a la resta de la ciutat de Girona, ja que no es troben en el continu de la trama urbana. Aquest sector consta d'uns 4.200 habitants i es caracteritza des de fa temps per tenir un alt índex d'atur, un nivell important d'economia informal, rendes baixes i un alt índex d'abandonament escolar. Les conseqüències d'això impacten de manera molt especial en la seva població infantil i juvenil.

Per abordar aquesta situació es va elaborar el **Pla integral Girona Est**, una eina de desenvolupament comunitari que, mitjançant el **programa "Integrant accions"**, una plataforma de treball i participació formada per administracions, tercer sector i teixit associatiu, té com a objectiu impulsar el treball integral i la coordinació del conjunt d'actuacions, amb el propòsit de ser més eficients i eficaços a l'hora de contribuir a la transformació i la cohesió social dels barris de Girona Est, i millorar-ne la inclusió en la resta de la ciutat.

El programa s'estructura en tres eixos principals, que al seu torn desenvolupen vuit línies d'actuació:

Eix 1: Educació i promoció de les persones i famílies

- Àmbit d'acompanyament de l'escolaritat
- Àmbit d'educació no formal
- Àmbit d'habilitats parentals
- Àmbit laboral-ocupacional

Eix 2: Participació i acció comunitària

- Àmbit de participació i suport a associacions i col·lectius
- Millora de l'entorn i de l'espai col·lectiu
- Àmbit de promoció i salut comunitària

Eix 3: Formació i suport a professionals

- Àmbit d'acollida i formació professional

El 2019 es constitueix la **Fundació Girona Est** per treballar en coordinació amb les entitats i fundacions del barri a través del Programa de desenvolupament comunitari (PIA) amb totes les organitzacions que operen al barri i amb les administracions, inclòs l'Ajuntament de Girona. L'objectiu de la fundació és donar suport al barri, amb una atenció especial al col·lectiu més jove, amb iniciatives esportives, culturals, educatives i socials diverses.

En línia amb tot això, i amb l'objectiu de reduir els riscos d'exclusió, des del Consell de Cohesió i Serveis Socials s'ha impulsat el **Projecte Àmbar**, una iniciativa de base terapèutica i psicosocial que vol ajudar i empoderar les persones perquè es mantinguin proactives davant les situacions de crisi i exclusió que les afecten. El projecte té dos objectius generals:

1. Empoderar persones que viuen en situacions continuades de crisi o de risc d'exclusió social (i que això afecta o pot afectar la seva salut emocional i la del nucli familiar) facilitant-los eines d'afrontament i suport.
2. Fer del projecte una prova pilot que permeti contrastar tècniques i mètodes d'intervenció en vulnerabilitat emocional, i que pugui ser un model de bones pràctiques tant en la intervenció com en el treball col·laboratiu i de xarxa.

El projecte està dirigit a persones en atur de llarga durada o amb unes condicions laborals precàries i amb càrregues familiars afegides i a gent gran que manté fills o altres familiars adults a casa que pateixen situacions difícils. Les línies d'acció que ofereix el projecte són atenció individualitzada (suport psicològic i terapèutic), treball grupal (reforç de la motivació i actitud proactiva) i acompanyament en activitats (increment de la xarxa de relacions i la motivació personal).

Projectes/Iniciatives clau de què disposa el municipi per donar resposta a aquest objectiu estratègic, entre d'altres:

- Pla local d'infància i adolescència
- Pla municipal d'igualtat
- Pla local de joventut
- Pla municipal d'igualtat de tracte i no discriminació de les persones LGBTI
- Consell de Cohesió i Serveis Socials (CCSS)
- Oficina d'Eficiència i Pobresa Energètica
- Girona Ciutat Educadora
- Pla integral Girona Est
- Projecte ÀMBAR

Objectius específics que es recullen en aquest objectiu estratègic:

Objectiu específic 6.1: Reduir el risc de pobresa i exclusió social en entorns urbans desfavorits

Objectiu específic 6.2: Buscar la igualtat d'oportunitats des d'una perspectiva de gènere, edat i discapacitat

DAFO preliminar del municipi de l'eix estratègic 6 d'acord amb la caracterització de les ciutats feta per l'AUE

Mitjançant una sessió participativa en línia feta el 15 de juny del 2021 amb els representants municipals que formen el **grup de treball 2 - Ciutadania i reactivació econòmica**, es va treballar en el contrast i la validació de les conclusions principals de l'anàlisi DAFO elaborat per l'Agenda Urbana espanyola per a la globalitat dels municipis espanyols.

Durant aquesta sessió es va reflexionar sobre si la fotografia de situació actual dels municipis en l'àmbit estatal és extrapolable a Girona. Així mateix, es va dur a terme una dinàmica de cocreació centrada a identificar les principals debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats del municipi en l'**eix estratègic analitzat: cohesió social i igualtat d'oportunitats**.

Debilitats

- Determinats barris sumits en procés de degradació o abandonament, cosa que agreuja els problemes socials dels seus residents (valoració 4,2/5)
- Increment de les desigualtats socials motivat per la crisi covid-19 (valoració 4,1/5)
- Concentració de la vulnerabilitat urbana i exclusió social en determinats entorns, caracteritzats per un percentatge més alt de pobresa urbana i atur (valoració 4/5)
- Problemes d'absentisme i d'abandonament escolar en determinats barris, que produeixen un deteriorament de les oportunitats sociolaborals dels seus habitants (valoració 3,8/5)
- Taxa d'atur alta, associada a l'augment de la població en risc d'exclusió social i a l'increment del nombre de demandants de serveis socials (valoració 3,8/5)
- Àmbits d'infrahabitatge o assentaments irregulars, en alguns barris on s'identifiquen problemes de barraquisme o conjunts d'infrahabitatge (valoració 3,7/5)
- Conseqüències socials del deteriorament del medi ambient urbà en algunes zones, que condueixen a una pèrdua de la qualitat de vida i de les oportunitats (valoració 3,1/5)

A part de les debilitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 2 en va proposar les següents:

- Desigualtat
- Crisi dels serveis socials
- Segregació

Amenaces

- Increment de les desigualtats socials derivades de la crisi covid-19 (valoració 4,5/5)
- Increment de l'atur derivat de la crisi covid-19 (valoració 4,1/5)
- Envel·liment i degradació de barris construïts entre els anys cinquanta i vuitanta, tant des del punt de vista demogràfic i social com físic (valoració 4/5)
- Bretxa entre la formació de la població i els perfils demanats en el mercat de treball que requereix actuacions en educació i formació (valoració 3,6/5)
- Prestacions socials insuficients o no adaptades a les noves realitats i demandes ciutadanes, especialment per als col·lectius més desfavorits (valoració 3,5/5)
- Desigualtat econòmica i social de l'entorn i elevada pobresa relativa en el marc de les dinàmiques territorials que afecten la ciutat en conjunt (valoració 3,3/5)
- Augment del pes de la denominada quarta edat, que comportarà un augment significatiu de les demandes socials en un context de gran bretxa digital (valoració 3,2/5)
- Desigualtat i bretxa de gènere, fenòmens que afecten de manera més intensa determinats col·lectius o que accentuen les diferències entre dones i homes (valoració 3/5)

A part de les amenaces plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 2 en va proposar les següents:

- Ajudes no adaptades

Fortaleses

- Xarxa de serveis d'alta qualitat i prestacions en matèria d'educació, sanitaris, esportius o per a gent gran (valoració 3,3/5)

- Important teixit associatiu, amb una ciutadania compromesa amb el desenvolupament social i econòmic i la presència d'un gran nombre d'associacions (valoració 3,3/5)
- Model de ciutat compacta, trama urbana que facilita la convivència i la solidaritat veïnal i el desenvolupament i la viabilitat dels serveis locals (valoració 3,3/5)
- Existència d'iniciatives locals: plans de cooperació/millora de la convivència/cohesió social, lluita contra l'absentisme i inclusió sociolaboral (valoració 3,2/5)

A part de les fortaleeses plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 2 en va proposar les següents:

- Educació/universitat
- Consell de Cohesió Social de l'Ajuntament de Girona

Oportunitats

- Iniciatives orientades a fomentar l'ús de les TIC per desenvolupar accions en matèria d'Administració electrònica i prestació de serveis públics (valoració 4,4/5)
- Ús de les TIC per millorar la governança i la participació ciutadana incrementant el sentiment de pertinença, el compromís i la cooperació (valoració 4/5)
- Multiculturalitat i diversitat dels barris com un factor enriquidor que permet desenvolupar iniciatives vinculades al respecte i la integració (valoració 3,9/5)
- Situació estratègica de centre de referència social i assistencial per a les localitats properes, que genera un increment de l'activitat urbana (valoració 3,7/5)
- Barris amb forta identitat urbana i arrelament social com a factor per mantenir o recuperar la població que atengui les tradicions/cultura local (valoració 3,7/5)
- Iniciatives i programes orientats a atreure població jove, tant resident com flotant, en matèria d'habitatge, equipaments i serveis adaptats (valoració 3,2/5)
- Desenvolupament de programes en l'àmbit social, amb finançament europeu, com a oportunitat per millorar les condicions socioeconòmiques de la població (valoració 3/5)

A part de les oportunitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 2 en va proposar les següents:

- Modernització de l'Administració
- Reactivació de barris

Dades descriptives

Indicador	BD	Indicador	BD
Variació de la població 2006-2016 (%)	7,41	Proporció d'atur femení (%)	52,90
Densitat urbana. Nombre d'habitants per hectàrea de superfície de sòl urbà (hab./ha)	72,99	Índex de dependència (%)	48,08
Densitat d'habitatge per superfície de sòl urbà (habit./ha)	34,98	Nombre de treballadors/ores en el sector serveis (%)	92,79
Percentatge d'àrees de sòl en desenvolupament d'ús activitats econòmica (industrial o terciari) respecte al total de sòl urbà (%)	0,86	Nombre de treballadors/ores en el sector indústria (%)	4,02
Compacitat urbana. Superfície construïda total per superfície de sòl (m ² st/m ² sl)	0,73	Nombre de treballadors/ores en el sector construcció (%)	2,90
Compacitat residencial. Superfície construïda d'ús residencial respecte al total (%)	65,91	Nombre de treballadors/ores en el sector agricultura (%)	0,28
Envel·liment de la població (%)	15,32	Superfície de zones verdes per cada 1.000 habitants	2,58
Taxa d'atur total (%)	7,79	Població estrangera (%)	18,47
Taxa d'atur entre 25 i 44 anys (%)	44,86	Agenda Urbana, planejament estratègic i ciutats intel·ligents	Sí

Eix estratègic 7. Economia urbana

En la planificació estratègica és necessari abordar l'economia urbana. Algunes de les disfuncions més importants que avui dia plantegen determinades activitats econòmiques tenen origen en la descoordinació entre la planificació sectorial i la planificació urbanística. Un exemple evident el trobem en el turisme com a font de creixement i desenvolupament local i, amb aquest, l'auge de l'economia col·laborativa, molt especialment en l'àmbit de l'habitatge.

La transició cap a una economia circular exigirà introduir canvis profunds no només en les tecnologies, sinó també en l'organització, en la societat, en els mètodes de finançament i en les polítiques públiques. Canvis que afectaran totes les cadenes de valor, des del disseny dels productes fins als nous models de gestió, i des de la manera de convertir els residus en actius fins a les noves formes de comportament dels mateixos consumidors. I en aquest context, la contractació pública, com el gran instrument de gestió de què disposen les administracions per executar obra pública i abastir de béns i serveis la ciutadania, ha de ser sostenible i innovadora, tal com exigeixen la legislació estatal de contractes i les directives sobre contractació pública de la UE. Mitjançant aquesta nova regulació s'anirà desenvolupant una forma de contractar més innovadora i respectuosa amb les exigències socials i

mediambientals i amb la potenciació de la col·laboració publicoprivada. Les adjudicacions a l'oferta econòmicament més avantatjosa, i no a l'oferta més barata, permetran tenir en compte tot el cicle de vida de l'oferta i analitzar-ne la viabilitat. Finalment, el comerç electrònic, conegut també com a e-commerce, està produint canvis significatius en la compra i la venda de tot tipus de productes i serveis, tant a través de mitjans electrònics com de xarxes socials i pàgines web. La tradicional morfologia del comerç de barri, molt afectada ja per les grans superfícies comercials, té en aquest nou tipus de comerç un altre repte de difícil competència, al qual s'uneixen les dificultats per compatibilitzar horaris laborals i horaris comercials.

Girona ha experimentat un creixement econòmic sostingut en els últims deu anys fins a l'esclat de la crisi per la covid-19 el març del 2020. Ha passat d'un PIB de 3.444,60 milions d'euros el 2011 a un PIB de 4.090,80 milions d'euros el 2019. Pel que fa al PIB per capita, l'augment ha estat d'un 1,15%, amb 41,3 mil euros per habitant l'any 2019.

A la ciutat de Girona, la afiliació total a la Seguretat Social va ser de mitjana durant el 2019 de 74.881 persones, un 3,22% més que al 2018, i la mitjana d'atur registrat havia disminuït l'últim any un 1,34%. Tanmateix, amb la crisi generada per la covid, la taxa d'atur, que estava en descens des de l'any 2014, ha canviat de tendència i ha augmentat un 30,46%.

El motor econòmic principal de Girona en relació amb els sectors d'ocupació és el sector serveis, amb el 92% de les afiliacions al règim general i d'autònoms de la Seguretat Social. La construcció i la indústria només representen el 4,02% i el 2,90%, respectivament, i l'ocupació en el sector de l'agricultura és de menys d'un 1%.

Segons dades de l'Observatori de Dades de l'Ajuntament Girona, dins del sector serveis destaca l'activitat d'allotjaments (24,85% del total del sector), seguides dels serveis personals i a les empreses (13,79%) i dels serveis sanitaris (11,2%).

El servei municipal **Girona Emprèn** dona suport a l'emprenedoria i a la capacitat i consolidació empresarials de Girona i forma part de les xarxes següents:

- Xarxa Emprèn: xarxa pública d'entitats que, en el marc del programa Catalunya Emprèn de la Generalitat de Catalunya, presta serveis d'acompanyament i suport a les persones que volen crear una empresa.
- Xarxa de Municipis per l'Economia Social i Solidària: municipis de tot Catalunya associats per impulsar l'economia social i solidària en el territori.
- Xarxa de Serveis Locals de Promoció Econòmica: municipis de la demarcació de Girona que, amb el suport de la Diputació de Girona, col·laboren i sumen sinergies en projectes relacionats amb el foment de l'ocupació i el desenvolupament econòmic integral i equilibrat en aquest àmbit territorial.
- Municipi Cooperatiu: Girona és Municipi Cooperatiu, i des de Girona Emprèn es fomenta el cooperativisme en col·laboració amb la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya.

Mitjançant Girona Emprèn s'han promogut diferents projectes destinats a impulsar i millorar l'economia urbana de la ciutat. Un d'aquests és el **Laboratori Social d'Innovació**, que té com a finalitat afavorir la innovació fomentant l'aprenentatge i la creació col·laborativa. El primer projecte sorgit del Laboratori Social d'Innovació ha estat l'**Experiència LabGi**, una iniciativa de cocreació col·laborativa que neix per avaluar l'impacte de les tècniques i metodologies de la innovació oberta i la cocreació en la competitivitat i consolidació d'empreses. De la mateixa manera, el Laboratori Social d'Innovació té el suport de la Comunitat CO, una xarxa per desenvolupar noves maneres de col·laborar entre persones i organitzacions a fi de construir intel·ligència col·lectiva que pugui donar respostes eficaces als problemes actuals.

L'any 2015, Girona va elaborar el **Pla estratègic de promoció econòmica i ocupació de Girona i el seu entorn urbà** per definir una estratègia que contribuís a millorar el posicionament competitiu de la ciutat per a l'horitzó temporal 2015-2020. Les premisses principals del pla són incentivar la generació d'activitat econòmica, aplicar criteris de sostenibilitat, generar sinergies de treball i creació amb altres agents del territori i superar les barreres geogràfiques administratives. Amb aquestes premisses el pla s'articula en sis línies estratègiques:

1. Articular i connectar els actors del territori i participar en circuits de cooperació a altres escales.
2. Millorar l'ocupabilitat i les capacitats professionals de la població.
3. Potenciar l'activitat econòmica mitjançant el suport a l'emprenedoria, el talent i la innovació reforçant la projecció de la ciutat.

4. Potenciar els sectors productius, la competitivitat del territori i l'atracció d'inversions.
5. Promoure un comerç modern, competitiu i cohesionador.
6. Potenciar l'àrea de Promoció Econòmica i Ocupació de Girona. Servei empresa.

El turisme té una presència molt important en l'economia de Girona, amb un pes del 28,83% en el sector serveis i d'un 25,65% respecte al total l'any 2020. Aquest mateix any, Girona tenia 2.075 establiments turístics. La importància del sector turístic a la ciutat motiva que l'any 2018 s'elabori el **Pla estratègic de turisme de Girona**, amb l'objectiu de definir i activar l'estratègia turística de la ciutat i el seu entorn per als propers 5-6 anys, presentant el model turístic que es vol assolir per tal de potenciar les diferents activitats econòmiques vinculades al turisme i vertebrar una oferta turística sostenible i de qualitat. El pla s'estructura en cinc programes que preveuen estructurar i reforçar la governança de l'activitat turística, millorar la gestió de l'activitat turística, planificar i preparar la destinació per fer-la més atractiva per als visitants, millorar la competitivitat de la destinació i de les empreses turístiques, així com millorar el posicionament de Girona com a destinació i el valor afegit que s'ofereix als visitants.

Des de l'any 2015 Girona disposa del segell de **Destinació de Turisme Esportiu (DTE)**, que reconeix la ciutat com una destinació que ofereix recursos i serveis, instal·lacions esportives, allotjaments adaptats i serveis especialitzats tant per a esportistes professionals com per a turistes que volen practicar activitats esportives durant la seva estada a la ciutat.

El **Pla sectorial del comerç de Girona** identifica com a prioritats i reptes més importants que cal treballar per preservar i mantenir la competitivitat del comerç físic els següents:

- Gestionar el territori per potenciar l'experiència de visita: l'objectiu és preservar, enfortir i potenciar la singularitat, la diferenciació i la riquesa vivencial durant la visita per continuar esdevenint un pol d'atracció de compradors i una destinació de compres en l'àrea d'influència.
- Dur a terme la transformació digital del comerç: l'objectiu és facilitar al comerç l'adaptació als entorns digitals, l'omnicanalitat i la multicanalitat.
- Desenvolupar i comunicar nous valors complementaris a la compra: l'objectiu és generar vincles "emocionals" més enllà del producte per reivindicar un model comercial urbà, que forma part del procés de decisió de compra del nou comprador.

Per afrontar aquests reptes, el pla defineix set línies d'actuació:

1. Millora de la competitivitat
2. Promoció i dinamització
3. Transformació digital del comerç i dades massives
4. Urbanisme comercial i urbanisme tàctic
5. Accessibilitat i mobilitat sostenible en les compres
6. Comerç emblemàtic i singular
7. Sinergies amb altres sectors

El **Projecte d'especialització i competitivitat territorial - Indústries culturals i creatives** (PECT ICC) de Girona i el seu entorn territorial té com a objectiu afavorir un marc de visibilització, vertebració, cooperació i cohesió que impulsi el sector de les indústries culturals i creatives (ICC) per convertir-lo en un dels eixos vertebradors d'especialització econòmica del territori gironí.

Girona té una oferta cultural àmplia i molt variada, que alhora és senyal d'identitat de la ciutat. L'aposta estratègica de Girona com a ciutat de festivals, en concret, presenta aspectes molt positius, sobretot en l'àmbit del turisme i la promoció econòmica. Amb l'objectiu de generar coneixement sobre la participació de la ciutadania en la programació cultural de la ciutat, l'àrea de Cultura de l'Ajuntament ha promogut l'elaboració del **Mapa cultural de Girona**, perquè

els agents culturals i els responsables de la política cultural disposin d'una radiografia objectiva que fonamenti la seva presa de decisions estratègiques i operatives a fi de millorar la programació cultural i, per tant, el nombre, la diversitat i l'equilibri territorial dels públics que hi participen. Entre els esdeveniments culturals més importants de Girona destaquen el Girona Temps de Flors, que se celebra a la ciutat des del 1954 i que en les darreres edicions ha aconseguit atreure més de 250.000 visitants, i el Temporada Alta, un festival d'arts escèniques de diferents estils i per a tots els públics.

Projectes/Iniciatives clau de què disposa el municipi per donar resposta a aquest objectiu estratègic, entre d'altres:

- Pla estratègic de promoció econòmica i ocupació de Girona i el seu entorn urbà
- Pla estratègic de turisme de Girona
- Pla sectorial del comerç de Girona
- Projecte d'especialització i competitivitat territorial - Indústries culturals i creatives (PECT ICC)
- Oferta cultural

Objectius específics que es recullen en aquest objectiu estratègic:

Objectiu específic 7.1: Buscar la productivitat local, la generació d'ocupació i la dinamització i diversificació de l'activitat econòmica

Objectiu específic 7.2: Fomentar el turisme intel·ligent, sostenible i de qualitat i els sectors clau de l'economia local

DAFO preliminar del municipi de l'eix estratègic 7 d'acord amb la caracterització de les ciutats feta per l'AUE

Mitjançant una sessió participativa en línia feta el 15 de juny del 2021 amb els representants municipals que formen el **grup de treball 2 - Ciutadania i reactivació econòmica**, es va treballar en el contrast i la validació de les conclusions principals de l'anàlisi DAFO elaborat per l'Agenda Urbana espanyola per a la globalitat dels municipis espanyols.

Durant aquesta sessió es va reflexionar sobre si la fotografia de situació actual dels municipis en l'àmbit estatal és extrapolable a Girona. De la mateixa manera, es va dur a terme una dinàmica de cocreació centrada a identificar les principals debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats del municipi en l'**eix estratègic analitzat: economia urbana**.

Debilitats

- Escassa innovació i valor afegit en l'economia local, amb poca presència d'empreses/personal en àmbits d'activitat densos en coneixement (valoració 3,5/5)
- Manca de recursos públics i privats per desenvolupar actuacions d'impuls i foment de l'activitat econòmica local i programes d'ajudes (valoració 3,5/5)
- Alt nivell d'atur i de treball precaritzat, amb taxa elevada d'atur de llarga durada, inestabilitat laboral o nivells reduïts de renda (valoració 3,2/5)

A part de les debilitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball en va proposar les següents:

- Manca d'empreses tecnològiques
- Manca de visió conjunta

Amenaces

- Pèrdua de poder adquisitiu de la població com a conseqüència de la pèrdua de treball o la precarietat laboral (valoració 4,2/5)
- Els sectors productius predominants, més afectats per la crisi covid-19 per tenir una especialització important en sectors com l'hostaleria (valoració 3,5/5)
- Taxa elevada d'atur, potenciada per la crisi covid-19 (valoració 3,4/5)
- Dinàmiques territorials d'abandonament en determinats entorns com a conseqüència d'una taxa elevada d'atur, especialment entre la població jove (valoració 3,4/5)
- Mesures insuficients de suport a l'emprenedoria i a la implantació empresarial, mitjançant estímuls com ajudes econòmiques o avantatges financers (valoració 3,3/5)
- Destrucció del teixit empresarial local davant la proximitat de grans centres comercials, amb un impacte especial en petites i mitjanes empreses (valoració 3,1/5)
- Destrucció del teixit empresarial local a causa de la crisi covid-19 (valoració 3,1/5)

A part de les amenaces plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball en va proposar les següents:

- Crisi del comerç tradicional
- Manca de decisió europea i manca d'iniciatives

Fortaleses

- Actius culturals, patrimonials i paisatgístics com a elements clau per fomentar i/o enriquir l'activitat turística, l'economia i l'ocupació (valoració 4,4/5)
- Reconeixement nacional i internacional de la ciutat, amb una marca de ciutat que es vincula al conjunt de valors positius en percepció de la seva qualitat (valoració 4,1/5)
- Gran capacitat econòmica i de creació d'ocupació en els serveis (valoració 3,7/5)
- Gran capacitat econòmica i de creació d'ocupació en el turisme (valoració 3,3/5)
- Gran capacitat econòmica i de creació d'ocupació en la indústria (valoració 3,2/5)

A part de les fortaleses plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball en va proposar les següents:

- Diversificació econòmica
- Qualitat urbana del centre

Oportunitats

- Foment de l'activitat econòmica i industrial clau verda (valoració 4,3/5)
- Programes de foment de l'expansió d'empreses i promoció exterior de productes locals en un context de globalització (valoració 4/5)
- Foment de la digitalització del sector empresarial (valoració 3,8/5)

- Inversions públiques i privades i programes finançats per fons europeus orientats a generar activitat econòmica innovadora i emprenedora (valoració 3,6/5)
- Programes de foment de l'emprenedoria dirigits a joves o a col·lectius que presenten més dèficit en formació (valoració 3,5/5)
- Potencialitat de les xarxes policèntriques de ciutats com a punt d'atracció per fomentar i/o implantar activitats econòmiques (valoració 3,4/5)
- Polítiques de desconcentració i desestacionalització del turisme (valoració 3,3/5)
- Polítiques autonòmiques i nacionals pel que fa a la rehabilitació, la regeneració i la renovació urbana com a motor d'ocupació i reactivació (valoració 3,3/5)
- Estratègies de potenciació de la indústria agroalimentària i del sector logístic per diversificar i fomentar l'activació econòmica en recursos rurals (valoració 3,1/5)
- Accions d'impuls de l'activitat econòmica mitjançant la integració i el desenvolupament de grans infraestructures (valoració 3/5)

A part de les oportunitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball en va proposar les següents:

- Fons europeus per fomentar l'economia verda

Dades descriptives

Indicador	BD	Indicador	BD
Variació de la població 2006-2016 (%)	7,41	Índex de dependència (%)	48,08
Densitat urbana. Nombre d'habitants per hectàrea de superfície de sòl urbà (hab./ha)	72,99	Nombre de treballadors/ores en el sector serveis (%)	92,79
Densitat d'habitatge per superfície de sòl urbà (habit./ha)	34,98	Nombre de treballadors/ores en el sector indústria (%)	4,02
Superfície de sòl previst per a activitats econòmiques (%)	0,86	Nombre de treballadors/ores en el sector construcció (%)	2,90
Superfície d'infraestructures de transport (ha)	131,06	Nombre de treballadors/ores en el sector agricultura (%)	0,28
Envel·liment de la població (%)	15,32	Nombre d'establiments en el sector serveis (%)	91,28
Població estrangera (%)	18,47	Nombre d'establiments en el sector indústria (%)	3,38
Nombre d'establiments en el sector agricultura (%)	0,24	Taxa d'atur entre 25 i 44 anys (%)	44,86
Nombre d'establiments en el sector construcció (%)	5,09	Proporció d'atur femení (%)	52,90
Taxa d'atur total (%)	7,79	Agenda Urbana, planejament estratègic i ciutats intel·ligents	Sí

Eix estratègic 8. Habitatge

Pel que fa a l'habitatge, actualment hi ha diversos reptes per a les ciutats en general, i per a Girona en particular:

- **Diversificar els programes d'habitatge públic i proveir una quantitat significativa d'habitatge sotmès a algun règim de protecció pública, amb accés fonamentalment a través del lloguer, adient a la renda de tots els grups socials.** *Es tracta, en suma, d'ajustar l'oferta d'habitatges a les diferents necessitats d'habitatge de la societat i d'assignar els recursos que calguin per proveir l'habitabilitat, des dels tres nivells de l'Administració pública.*
- **Equilibrar la tinença d'habitatge en propietat i en lloguer, al marge de la seva tipologia lliure o sotmesa a algun règim de protecció pública.**
- **Millorar el mercat del lloguer** tant quantitativament com qualitativament. *Hi ha un bon nombre de mesures que permetrien assolir aquest objectiu que continuen absents de l'ordenament jurídic espanyol i de les polítiques d'habitatge posades en marxa per les diferents administracions públiques. Entre aquestes, la delimitació d'àmbits o la identificació d'àrees en l'àmbit de districte que permetin establir condicions per al lloguer; l'aplicació activa d'institucions com el tanteig i el retracte, o el dret de superfície per aconseguir un parc d'habitatge social en lloguer que sigui inclusiu i que fomenti la cohesió social.*
- **Garantir la cohesió social, perseguint la diversificació de l'oferta pública d'habitatge social entre els diferents barris, la proximitat física amb els equipaments públics, la mescla de diferents tipologies d'habitatge amb destí a** *diferents grups socials i culturals, la millora i la integració dels barris vulnerables, i l'ús d'estratègies que apleguin objectius diversos com habitatge, feina, educació, cultura, etc.*
- **Evitar la gentrificació que sovint produeixen les polítiques de rehabilitació, regeneració i renovació urbanes.** *Aquestes tècniques d'intervenció s'han de plantejar no com un conjunt d'actuacions aïllades, sinó com la intervenció en un hàbitat complex que inclou els habitants i que respon a les seves necessitats. El seu objectiu fonamental ha de ser, al marge d'augmentar la renda mitjana, barrejar població diferent en un mateix teixit urbà per millorar-ne les condicions de vida. Mesures com l'adquisició pública d'habitatges finalistes en àrees en què ja s'han dut a terme les operacions de regeneració urbana permeten lluitar contra la gentrificació que es produeix per la transmissió dels habitatges feta pels mateixos propietaris.*
- **Garantir la coherència i la necessària conciliació entre els plans i els programes d'habitatge** (estatals, autonòmics i municipals) amb els requisits normatius vigents en cada moment en matèria d'habitatge.
- **Finalment, la dispersió pel territori de les activitats –afavorides pel model de mobilitat dominant– és una de les causes de la degradació de l'habitabilitat d'aquells que veuen restringides les seves possibilitats d'accés a aquesta mobilitat, per la qual cosa es planteja com a mesura vàlida i especialment oportuna reagrupar les activitats mitjançant una articulació en unitats més complexes i amb models d'edificació que permetin acollir el reagrupament de manera acceptable des del punt de vista funcional.**

*Cal plantejar-se com a objectiu de l'Agenda Urbana de Girona un **parc d'habitatge digne, adequat, assequible i suficient per satisfer les necessitats socials, sustentat sobre un parc edificatori de qualitat**. Aquest parc ha de garantir l'habitabilitat correcta dels immobles i ha de ser eficient energèticament, tot i que aquests requisits previs i fonamentals són, per si sols, insuficients.*

No n'hi ha prou que els habitatges construïts siguin habitables i reuneixin uns requisits bàsics de qualitat garantits des de la normativa (Codi tècnic de l'edificació), sinó que també han d'existir en quantitat i condicions adequades i a preus assequibles per satisfer les necessitats socials de cada moment. Per a això caldrà aplicar recursos diversos i una àmplia

gamma d'actuacions, tant públiques com privades, així com generar un parc públic d'habitatge adequat per satisfer les necessitats de lloguer social de la població. També s'haurà de treballar per garantir una oferta adequada i diversa mitjançant diferents règims de tinença d'habitatge, perquè la realitat social i econòmica de les famílies també difereix. Per acabar, la rehabilitació del patrimoni immobiliari ja construït, promovent-ne la reutilització, redundarà en la màxima habitabilitat i també en l'eficiència energètica.

El parc residencial de Girona és de 48.533 habitatges (dades de l'any 2020), amb una mitjana de 0,47 habitatges per habitant. De la totalitat dels habitatges, 870 estaven buits, és a dir, un 1,79%. Aquest mateix any es van finalitzar 302 edificis d'habitatge de nova planta, dels quals 28 tenien qualificació definitiva de protecció oficial; per tant, el 9,27%.

Pel que fa a la tipologia edificatòria del parc residencial, la unifamiliar adossada representa el 37,51%, seguida de la plurifamiliar en altura (36,56%), la unifamiliar aïllada (14,55%), la unifamiliar aparellada (7,52%) i la plurifamiliar de baixa densitat (3,86%).

L'Ajuntament de Girona ha tret a licitació l'elaboració d'un **Pla local d'habitatge** que servirà per fixar l'estratègia integral de la política municipal d'habitatge. Prèviament, des de la Unitat Municipal d'Anàlisi Territorial (UMAT) s'ha fet un diagnòstic partint de l'anàlisi de diversos indicadors que permeten conèixer l'estat i les tendències en matèria d'habitatge de la ciutat, i que s'ha acompanyat d'un procés participatiu de recollida compartida de propostes. Les conclusions principals del diagnòstic són:

- Existència d'una cobertura d'habitatge limitada en relació amb el creixement de la població: el ritme de creixement actual del nombre d'habitatges és inferior al de la població. En els últims deu anys, al municipi de Girona s'han finalitzat 3.824 habitatges, a raó de 382,4 habitatges/any, mentre que la ciutat ha crescut en 6.827 habitants.
- Tensions entre l'oferta i la demanda en el mercat de lloguer: si bé la demanda ha anat a l'alça, l'oferta continua sent limitada, i se situa al voltant del 16% del total d'habitatges disponibles. Les tensions entre una oferta baixa i una demanda creixent provoquen un desequilibri en el mercat de l'habitatge, amb conseqüències com l'augment dels preus dels lloguers.
- Oferta escassa d'habitatge destinat a polítiques socials: Girona és un municipi amb una alta demanda d'habitatge acreditada per la Generalitat de Catalunya. Tot i així, es constata una caiguda en la construcció d'habitatge en règim de protecció oficial.
- Elevada diversitat entre barris i sectors de Girona: Girona és una ciutat complexa, que presenta diferències entre barris sovint ja perceptibles pel que fa a l'urbanisme, l'arquitectura o el teixit comercial. Aspectes com el grau d'arrelament, les característiques o l'evolució del mercat de l'habitatge, la presència d'habitatge estacional o les característiques del parc d'habitatge, entre molts altres, mostren una ciutat diversa i heterogènia.
- Dèficit de coordinació entre els diferents municipis de l'àrea urbana: és una constatació que parteix ja de l'anàlisi dels resultats de les polítiques urbanístiques de gran part dels municipis veïns de Girona, alguns dels quals han incrementat el parc d'habitatge durant les últimes dècades seguint models d'urbanisme difús i en baixa densitat. Girona i Salt concentren la majoria d'habitatges plurifamiliars de l'àrea urbana i són els municipis amb més densitat de població. En general, a mesura que ens anem allunyant de la trama urbana que formen, la densitat es redueix i també la proporció d'habitatge plurifamiliar.
- Marc territorial d'estudi: Girona i la seva àrea urbana. Tenint en compte que l'habitatge està subjecte a una dinàmica que transcendeix els límits locals, el marc territorial de referència per elaborar el Pla local d'habitatge serà l'àrea urbana de Girona.

L'anàlisi de la situació actual ha servit per definir quatre eixos estratègics i de debat en què es fonamentarà el programa d'actuacions i sobre els quals s'ha dut a terme el procés participatiu en què per a cadascun dels eixos s'han proposat les línies d'actuació següents:

1. Ampliar i gestionar amb eficàcia el parc d'habitatge social i assequible.
 - Augmentar el parc d'habitatge públic i assequible.
 - Millorar la gestió del parc d'habitatge social.
 - Impulsar la col·laboració publicoprivada en la promoció d'habitatge assequible.
 - Millorar la coordinació i la cooperació entre administracions públiques i agents privats.
2. Garantir un habitatge de qualitat.

- Impulsar la rehabilitació residencial.
 - Fomentar uns edificis i habitatges en entorns amb bona qualitat ambiental, sostenibles, adaptats, energèticament eficients i físicament accessibles.
 - Garantir unes condicions i superfícies d'habitatge adequades per al benestar dels habitants.
 - Involucrar la propietat per mantenir els habitatges en bones condicions.
 - Millorar el coneixement sobre l'estat de l'habitatge.
 - Facilitar la mediació de conflictes en l'àmbit de l'habitatge.
 - Establir mecanismes de coordinació i cooperació entre administracions.
3. Facilitar l'accés a l'habitatge i respondre a l'exclusió residencial.
- Establir plans i programes d'habitatge per a joves i gent gran.
 - Establir plans i programes d'habitatge per a col·lectius vulnerables.
 - Garantir el suport en el pagament de l'habitatge a les persones en risc d'exclusió residencial.
 - Garantir els instruments i recursos suficients per afrontar les situacions de les persones vulnerables per pèrdua d'habitatge i/o que generen situacions d'emergència habitacional.
 - Proporcionar suport i ajuda a les situacions de pobresa energètica.
4. Vetllar per un funcionament correcte i equitatiu del mercat de l'habitatge.
- Augmentar l'oferta de sòl residencial sostenible.
 - Fomentar el lloguer residencial.
 - Mobilitzar els habitatges buits.
 - Estudiar els costos i beneficis dels habitatges d'ús turístic.
 - Estudiar l'impacte i les necessitats d'habitatge per a estudiants.
 - Coordinar les polítiques d'habitatge entre els municipis de l'àrea urbana i establir mecanismes de cooperació.
 - Garantir la informació i la transparència sobre el mercat de l'habitatge i les dinàmiques socioterritorials de la ciutat.

L'Ajuntament de Girona, amb el suport del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, ofereix un servei per millorar l'accés a l'habitatge i la rehabilitació dels edificis a la ciutat de Girona mitjançant l'**Oficina Municipal d'Habitatge**. A través d'aquesta oficina es gestionen les diferents ajudes i subvencions en matèria d'habitatge, com la recent campanya d'ajudes econòmiques a subjectes passius de l'impost sobre béns immobles (IBI) dels habitatges desocupats que es posin a disposició de la Borsa de Mediació per al lloguer social.

Projectes/Iniciatives clau de què disposa el municipi per donar resposta a aquest objectiu estratègic, entre d'altres:

- **Pla local d'habitatge**
- **Oficina Municipal d'Habitatge**

Objectius específics que es recullen en aquest objectiu estratègic:

Objectiu específic 8.1: Fomentar l'existència d'un parc d'habitatge adequat a un preu assequible

Objectiu específic 8.2: Garantir l'accés a l'habitatge, especialment per als col·lectius més vulnerables

DAFO preliminar del municipi de l'eix estratègic 8 d'acord amb la caracterització de les ciutats feta per l'AUE

Mitjançant una sessió participativa en línia feta el 9 de febrer del 2021 amb els representants municipals que formen el **grup de treball 2 - Ciutadania i reactivació econòmica**, es va treballar en el contrast i la validació de les conclusions principals de l'anàlisi DAFO elaborat per l'Agenda Urbana espanyola per a la globalitat dels municipis espanyols.

Durant aquesta sessió es va reflexionar sobre si la fotografia de situació actual dels municipis en l'àmbit estatal és extrapolable a Girona. De la mateixa manera, es va dur a terme una dinàmica de cocreació centrada a identificar les principals debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats del municipi en l'**eix estratègic analitzat: habitatge**.

Debilitats

- Escassetat d'habitatge social a preu assequible, amb nombre insuficient d'habitatges subjectes a protecció pública per a llars amb rendes baixes (valoració 4,5/5)
- Dificultats d'accés a l'habitatge com a conseqüència del preu elevat, l'escassetat d'oferta adequada o la insuficiència d'ajudes locals (valoració 4,3/5)
- Baixa eficiència energètica d'una gran part del parc edificatori, en particular en el parc d'habitatge (valoració 4,1/5)
- Existència d'àmbits d'infrahabitatge o assentaments irregulars, amb problemes de barraquisme i conjunts d'infrahabitatges (valoració 3,7/5)
- Conservació deficient i/o problemes d'accessibilitat d'una gran part del parc edificatori, en particular en el parc d'habitatge (valoració 3,1/5)

A part de les debilitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 2 en va proposar les següents:

- Manca de polítiques de promoció d'habitatge públic

Amenaces

- Dificultats per accedir a l'habitatge de la població jove, cosa que dificulta l'emancipació i la formació de noves llars (valoració 4,3/5)
- Efectes futurs de l'actual crisi covid-19 (valoració 4,2/5)
- La crisi ha afectat especialment la construcció del parc residencial, fet que ha provocat escassetat d'habitatge nou/rehabilitat (valoració 3,7/5)
- Desequilibris al casc històric entre residents i visitants que poden afectar l'accés a l'habitatge, amb fenòmens com la gentrificació (valoració 3,7/5)
- Dificultat de les diferents administracions públiques per mantenir i gestionar els parcs públics d'habitatge (valoració 3,7/5)
- Canvis en les necessitats d'habitatge post-covid-19 (espais més oberts, terrasses i jardins) (valoració 3,4/5)
- Complexitat i dispersió normativa d'àmbit supramunicipal en matèries com l'accessibilitat, l'eficiència energètica o la protecció del patrimoni (valoració 3,2/5)
- Inadequació del parc d'habitatge existent a la gent gran en el marc d'un fenomen d'envelliment poblacional (valoració 3,1/5)

A part de les amenaces plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 2 en va proposar les següents:

- Risc de processos de gentrificació

- Preu alt de l'habitatge i salaris baixos

Fortaleses

- Capacitat d'atracció de la inversió productiva i de capital al sector de la construcció i la promoció immobiliària en l'àrea urbana (valoració 3,2/5)
- Actuacions recents de rehabilitació edificatòria del parc d'habitatge en el marc de programes públics d'ajudes en l'àmbit local (valoració 2,5/5)

A part de les fortaleses plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 2 en va proposar les següents:

- Rehabilitació

Oportunitats

- Polítiques públiques i programes de promoció d'energies renovables i eficiència energètica en l'edificació i els habitatges (valoració 3,4/5)
- Actuacions de promocions d'habitatge protegit, tant de nova construcció com de rehabilitació, per satisfer la demanda d'habitatge (valoració 3,2/5)
- Reorientació del sector de la construcció cap a la rehabilitació edificatòria, que es caracteritza per resistir millor als efectes de les crisis (valoració 3,1/5)

A part de les oportunitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 2 en va proposar les següents:

- Finançament per a la rehabilitació

Dades descriptives

Indicador	BD	Indicador	BD
Variació de la població 2006-2016 (%)	7,41	Variació del nombre de llars 2001-2011 (%)	38,12
Densitat urbana. Nombre d'habitants per hectàrea de superfície de sòl urbà (hab./ha)	72,99	Creixement del parc d'habitatge 2001-2011 (%)	15,71
Densitat d'habitatge per superfície de sòl urbà (habit./ha)	34,98	Figura de planejament urbanístic vigent al municipi	PG
Envel·liment de la població (%)	15,32	Data de la figura de planejament urbanístic vigent al municipi	2006
Nombre d'habitatges per cada 1.000 habitants	479,59	Agenda Urbana, planejament estratègic i ciutats intel·ligents	Sí

Eix estratègic 9. Era digital

*El recurs a les noves tecnologies és, segurament, un dels principals reptes que cal abordar per reduir les incerteses actuals i, alhora, augmentar la capacitat d'anticipació que requereix el futur. L'era digital està definint un món diferent, en què les persones, la informació i les coses estan connectades com mai abans ho havien estat, amb una intensitat i una velocitat a les quals és imprescindible adaptar-se. **La innovació tecnològica i, especialment la tecnologia digital, és el veritable motor i impulsor dels processos de canvi de la societat** i ho continuarà sent en el futur. La internet de les coses, les dades massives, la computació quàntica, la intel·ligència artificial, l'aprenentatge automàtic, la robòtica, el comerç electrònic, la connectivitat 5G o la conducció autònoma són algunes de les grans tendències que s'observen en aquest moment, derivades d'avenços tecnològics sense precedents i que comencen a definir un món diferent. I cadascun d'aquests avenços té una capacitat extraordinària per produir processos de canvi a les ciutats, però no només en aquestes.*

Les noves tecnologies tenen una influència enorme en múltiples aspectes del benestar. Un d'aquests, que no ha de passar desapercebut, és el de la participació directa i la governança.

Espanya és avui dia un dels països més avançats del món en nombre de portals de dades obertes que ofereixen dades que haurien de ser comprensibles i accessibles per a tothom i permetre-hi un accés en formats estàndard per a professionals i investigadors. Això exigeix transformar les dades de manera que puguin ser d'interès per al públic en general, però, també, permetre l'accés als algoritmes de manipulació perquè qualsevol pugui conèixer les formes i la profunditat de la informació.

***Tots aquests aspectes incideixen en la necessitat de vincular el desenvolupament urbà sostenible amb la societat del coneixement.** En el procés de diversificació econòmica i productiva que s'hauria de produir, és essencial plantejar altres futurs que no siguin monocultius relacionats amb una o dues indústries concretes. I és evident que en aquestes qüestions són part important les ciutats intel·ligents que, des de la seva visió més àmplia, no només vinculada a les noves tecnologies, han d'ajudar a consensuar i implementar una visió de futur, tant de les ciutats com de les persones que les habiten.*

Girona ha treballat constantment per tenir una Administració cada vegada més adaptada als nous temps, i això se li ha reconegut l'any 2020 amb la distinció com a **líder en la transformació digital** de la seva relació amb la ciutadania i respecte a la seva gestió interna, segons els reconeixements Administració Oberta que atorga l'Administració Oberta de Catalunya (AOC). A més, Girona ja va guanyar aquest premi l'any 2018, i va ocupar la segona posició els anys 2016 i 2017.

Els paràmetres analitzats per l'AOC s'agrupen en sis blocs que tenen a veure amb la informació que l'Ajuntament ofereix a la ciutadania: la tramitació en línia, l'intercanvi de dades, la signatura electrònica, l'aprovació de normatives en matèria d'Administració electrònica i la gestió del canvi cap a la digitalització.

L'Ajuntament de Girona treballa des de fa uns anys en tasques de consolidació del marc de Girona Ciutat Intel·ligent. Com a exemples, en l'àmbit de la governança i la ciutadania digital es treballa en l'establiment de processos per modernitzar l'Administració i millorar les relacions amb la ciutadania. Així mateix, l'Ajuntament ha participat i participa en molts projectes europeus, com l'European Innovation Partnership on Smart Cities and Communities (2014-2020), en què Girona col·labora amb la plataforma de cooperació Processos i infraestructures integrades sobre energia, tecnologies de la informació i de la comunicació i transport.

Les principals actuacions que l'Ajuntament de Girona porta a terme per a cada àmbit d'actuació alineats amb l'estratègia Smart City són:

- **MOBILITAT:** càmera de control d'entrada de vehicles de motor al Barri Vell, ampliació de la xarxa Girocleta, espais d'aturada de temps limitat, implantació de zona verda, gestió de zones d'estacionament intel·ligent, punt de recàrrega per a vehicles elèctrics, sistemes d'informació a les persones usuàries del transport públic.
- **SOSTENIBILITAT:** sistema de gestió i control + Neta, sistema de gestió integrada de la jardineria, gestió energètica d'equipaments municipals, dades ambientals amb mesurament continuat.
- **SEGURETAT:** implantació de l'ús de sistemes portàtils (PDA) a les patrulles al carrer, unificació del sistema d'alarmes i vigilància en vídeo dels centres municipals, instal·lació de càmeres de trànsit, instal·lació de càmeres de seguretat.
- **SERVEIS DE SISTEMES DE TIC:** seu electrònica.
- **JUVENTUT:** comunitat virtual Gir360.
- **SERVEIS SOCIALS:** gestió d'equipaments i espais, servei d'atenció a la gent gran i amb manca d'autonomia, tràmits intel·ligents.
- **TURISME:** Oficina Municipal de Turisme, projecte de reforma amb incorporació de TIC.
- **PROMOCIÓ ECONÒMICA:** SMO-Borsa de treball, Feder Clúster TIC MEDIA.
- **GESTIÓ DOCUMENTAL, ARXIUS I PUBLICACIONS:** digitalització, com a tasca pròpia de gestió i com a tasca auxiliar en la recerca, Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI) - projectes: Training for Audiovisual Preservation in Europe (TAPE) del programa Cultura 2000 de la Comissió Europea en matèria de preservació i digitalització de fons audiovisuals, metodologia per realitzar exposicions virtuals transnacionals.
- **SMART URBAN PLANNING:** mètode que permet traduir d'una manera innovadora la distribució de l'ús del temps a la ciutat en distribució de l'espai urbà. Per mitjà d'una enquesta per internet, qualsevol ciutadà o ciutadana pot indicar com reparteix el seu temps a la ciutat i com voldria fer-ho en el futur. El pla pilot ajudarà a conèixer com distribueix la ciutadania el seu temps entre equipaments municipals, mobilitat, oci, etc. Així mateix, serà una eina que promourà la participació ciutadana en la planificació urbanística.

Recentment, la crisi de la covid-19 ha deixat al descobert els problemes que suposa la bretxa digital en la societat. Els sectors tant públics com privats han d'actuar conjuntament per facilitar l'accés a serveis digitals crítics, combatre l'exclusió social i facilitar les oportunitats professionals de la població desconnectada. En aquest sentit, Girona disposa

del **projecte IN** per disminuir l'impacte de la fractura digital a la ciutat. El projecte neix arran d'haver detectat en el marc del Consell de Cohesió i Serveis Socials que la fractura digital a la ciutat de Girona s'ha incrementat per diferents motius:

- Dificultat d'accés a la connectivitat o als equips
- Necessitat de més capacitació d'alguns perfils de ciutadania
- Digitalització de les administracions

Aquesta situació té efectes molt importants pel que fa a l'accés a drets i, alhora, ha impactat en molts dels serveis d'atenció a les persones. Amb aquestes constatacions, en el marc del Consell es va decidir, el juliol del 2020, presentar-se a la subvenció Benestar i Comunitat especial covid-19 de Dipsalut amb aquest projecte.

Per desenvolupar-lo s'han definit tres eixos d'actuació:

- Accessibilitat
- Capacitació
- Eliminació de barreres i suport al tràmit

El projecte IN desplega accions en aquests tres àmbits: facilitar l'accessibilitat a les TIC, capacitar la ciutadania i aportar eines de suport presencial al tràmit, amb criteri de distribució territorial a tota la ciutat, i d'acompanyament, aprofitant la implantació i l'experiència de la xarxa de centres cívics i els equipaments de proximitat. Així mateix, en el marc del projecte s'han desenvolupat programes com el Servei de suport i assessorament en informàtica i noves tecnologies o el Programa de suport als tràmits telemàtics.

En definitiva, Girona disposa de diverses línies de treball per mirar de ser una ciutat referent en política tecnològica i construir la ciutat del futur amb la tecnologia com a eix vertebrador de la transformació, aconseguir ser una ciutat més competitiva, amb més qualitat de vida, i referent al territori.

Projectes/Iniciatives clau de què disposa el municipi per donar resposta a aquest objectiu estratègic, entre d'altres:

- **Projecte IN**
- **Girona APP**

Objectius específics que es recullen en aquest objectiu estratègic:

Objectiu específic 9.1. Afavorir la societat del coneixement i avançar cap al desenvolupament de les ciutats intel·ligents (*smart cities*)

Objectiu específic 9.2. Fomentar l'Administració electrònica i reduir la bretxa digital

DAFO preliminar del municipi de l'eix estratègic 9 d'acord amb la caracterització de les ciutats feta per l'AUE

Mitjançant una sessió participativa en línia feta el 16 de juny del 2021 amb els representants municipals que formen el **grup de treball 3: Digitalització i governança**, es va treballar en el contrast i la validació de les conclusions principals de l'anàlisi DAFO elaborat per l'Agenda Urbana espanyola per a la globalitat dels municipis espanyols.

Durant aquesta sessió es va reflexionar sobre si la fotografia de situació actual dels municipis en l'àmbit estatal és extrapolable a Girona. De la mateixa manera, es va dur a terme una dinàmica de cocreació centrada a identificar les principals debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats del municipi en l'**eix estratègic analitzat: liderar i fomentar la innovació digital**.

Debilitats

- Penetració insuficient de la signatura electrònica en la societat (valoració 4,4/5)
- Ritme insuficient d'incorporació de les TIC en l'àmbit local, especialment en l'entorn econòmic i en matèria de governança (valoració 3,8/5)
- Manca de serveis d'Administració electrònica, que incideix en el model de governança local, en la participació ciutadana i en el seu empoderament (valoració 3,8/5)
- Bretxa digital en sectors de la població per la insuficiència o inadequació de la xarxa d'accés a internet o per la inexistència de serveis digitals (valoració 3,2/5)
- Escassa incorporació de les TIC en la gestió urbana (valoració 3,2/5)
- Escassa formació de la població en l'ús de les TIC, amb greus implicacions i conseqüències en matèria de competitivitat local (valoració 3,2/5)
- Baix nivell de digitalització de la ciutat com a destinació turística per poder fer front a les necessitats de visitants cada vegada més tecnificats (valoració 3/5)

A més de les debilitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 3 en va proposar les següents:

- Bretxa digital
- Manca de formació

Amenaces

- Escassetat de recursos econòmics per mantenir i transformar els serveis que presta l'Administració electrònica a escala local (valoració 4,4/5)
- Increment de la bretxa digital provocada per la crisi covid-19 (valoració 4,4/5)
- Augment del pes de la denominada quarta edat, com un col·lectiu social amb especials dificultats d'accés a les noves tecnologies (valoració 4,2/5)
- Desajustament entre les noves demandes i les solucions existents, i aparició de demandes que requereixen noves ofertes (valoració 4/5)
- Poc aprofitament de les TIC com a element de cohesió social i de millora de les oportunitats dels col·lectius més desfavorits (valoració 3,6/5)
- Poca utilització, amb caràcter general, de l'Administració electrònica i de les aplicacions municipals per part de la ciutadania (valoració 3,4/5)
- Problemes associats a la societat digital: plataformes en línia per a allotjament, activitats informals/delictives, control de dades... (valoració 3/5)

A banda de les amenaces plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 3 en va proposar les següents:

- Crisi econòmica i social
- Manca d'ajudes i insuficiència de recursos

Fortaleses

- Iniciatives locals d'impuls de la gestió de serveis TIC, Administració electrònica, ús de xarxes socials per informar i donar servei a la ciutadania, entre d'altres (valoració 4/5)
- Pertinença de la ciutat a la Xarxa Smart Cities, que posa de manifest l'interès per la modernització de l'Administració local (valoració 3,5/5)
- Existència d'un teixit industrial amb perfil adaptat a la innovació, per la proximitat a parcs científics o tecnològics o centres d'innovació (valoració 3/5)

A més de les fortaleses plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 3 en va proposar les següents:

- Formació i bon ús de les TIC

Oportunitats

- Millorar l'eficiència en els serveis locals a través de l'Administració electrònica: simplificació de tràmits administratius i reducció de costos (valoració 4,5/5)
- Intensificar el treball en xarxa de l'Administració, les empreses i la ciutadania mitjançant noves estratègies de comunicació en l'era digital (valoració 4/5)
- Potenciar la innovació en sectors tradicionals, especialment en pimes del sector comercial, incrementant la introducció de les TIC (valoració 4/5)
- Iniciatives per utilitzar les TIC en l'activitat turística i dinamització del turisme industrial o de negocis associat a l'oferta tecnològica (valoració 4/5)
- Fomentar l'ús de les TIC entre la població mitjançant la realització de campanyes d'informació o cursos de formació per a determinats col·lectius (valoració 4,5/5)
- Important recorregut de millora en el nivell de digitalització, que permetrà gestionar millor els serveis (valoració 3,8/5)
- Oportunitat d'aprofitar el talent format en l'àmbit universitari com a palanca per impulsar la innovació i la transformació de la ciutat (valoració 3,8/5)

A banda de les oportunitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 3 en va proposar les següents:

- Administració electrònica

Dades descriptives

Indicador	BD	Indicador	BD
Variació de la població 2006-2016 (%)	7,41	Treballadors/ores sector construcció (%)	2,90
Densitat urbana. Nombre d'habitants per hectàrea de superfície de sòl urbà (hab./ha)	72,99	Treballadors/ores sector serveis (%)	92,79
Densitat d'habitatge per superfície de sòl urbà (habit./ha)	34,98	Establiments sector agricultura (%)	0,24
Índex d'envelliment de la població (%)	15,32	Establiments sector indústria (%)	3,38
Índex de vellesa de la població (%)	20,58	Establiments sector construcció (%)	5,09
Treballadors/ores sector agricultura (%)	0,28	Establiments sector serveis (%)	91,28
Treballadors/ores sector indústria (%)	4,02	Agenda Urbana, planejament estratègic i ciutats intel·ligents	Sí

Eix estratègic 10. Instruments i governança

*Tal com identifiquen les agendes urbanes internacionals, els objectius comuns del sistema que cal dissenyar s'haurien de fonamentar en **una bona normativa, un sistema de planejament adequat, unes fonts de finançament conformes a les accions per desenvolupar, una governança que funcioni i una participació ciutadana real i efectiva, a banda de canals de difusió i transmissió del coneixement.***

A la vista d'aquests objectius, sembla que, en el cas espanyol, l'existència d'una normativa actualitzada, senzilla, entenedora, estable en el temps i, tant com sigui possible, homogènia en totes les institucions que són essencialment equiparables, seria imprescindible. Les mateixes exigències es podrien extrapolar al sistema de planificació i a la seva gestió, i s'hauria d'exigir, a més, una flexibilitat més gran per permetre'n l'adaptació a circumstàncies canviants ràpidament en el temps i l'evolució cap a marcs més estratègics. Es tractaria, doncs, de derivar a la inspecció i al control gran part dels mecanismes preventius que actualment asfixien els sistemes de planificació.

Sovint es posen de manifest les limitacions dels instruments tradicionals de planejament i de gestió urbanística, mancats de la flexibilitat que requereixen el dinamisme i la innovació imperants en la societat, poc transparents i entenedors per a la ciutadania en general i, des d'aquest punt de vista, escassament accessibles. Aquesta manca d'adaptació a un context caracteritzat per la innovació permanent provoca que les ciutats perdin importants espais d'oportunitat. Però el problema de la planificació urbanística és més profund i prové de la normativa que regeix els seus continguts, de les diferents fases de tramitació i aprovació, de la desconexió entre els interessos globals o horitzontals i els sectorials, i fins i tot de la seguretat jurídica que els hauria d'acompanyar en el temps per generar la certesa

necessària que assisteixi les decisions més importants, públiques i privades.

*Només si es pot comptar amb aquesta **normativa actualitzada, estable, comprensible, flexible i, en la mesura del possible, simplificada** a què s'ha fet referència en el paràgraf anterior, serà factible avançar en un model urbà sostenible d'ordenació, transformació i ús del sòl. I només si es disposa d'una planificació territorial i urbanística que englobi unes característiques idèntiques es podrà garantir un model territorial i urbà capaç de respondre a les necessitats socials de cada moment, respectant el medi ambient i contribuint al progrés social i econòmic.*

***La governança també hi té un paper important, en tant que assegura la participació ciutadana, la transparència, la capacitat local i la col·laboració i coordinació multinivell adequades.** La "bona governança", entesa com els processos de presa de decisions i d'implementació transparents, eficaços, que s'acorden de manera democràtica amb la participació de totes les parts interessades, que consumeixen uns recursos equilibrats en funció dels objectius perseguits i que disposen de la informació necessària, posada a l'abast de tothom qui la vulgui demanar, és un element clau en les noves agendes.*

*L'aposta decidida dels ajuntaments espanyols pel "govern obert" marca un camí que persegueix tres objectius molt valuosos en termes democràtics: promoure l'avenç de les polítiques de transparència, facilitar l'exercici dels drets d'accés a la informació i participació de la ciutadania, i reforçar i incrementar la confiança d'aquesta ciutadania en els governs locals. Es tracta, per tant, d'una **governança que genera valor i que té com a pilars bàsics la transparència, la col·laboració i la participació.** I per acabar, caldria afegir-hi el finançament i, amb un pes específic propi, les noves tecnologies i l'intercanvi de coneixement. No en va, l'accés a aquestes*

tecnologies, i especialment a la tecnologia digital, permet aplicar solucions territorials i urbanes innovadores que contribueixen a generar territoris i ciutats més eficients, intel·ligents, respectuoses amb el seu entorn i adaptades a l'evolució de les necessitats vitals dels seus habitants. Per la seva part, l'intercanvi de coneixements, sobretot a través de xarxes preestablertes en les quals s'institucionalitza la col·laboració, és una manera eficaç de compartir,

replicar i ampliar les experiències positives i, fins i tot, les negatives, de manera que no es tornin a cometre els mateixos errors. Aquestes xarxes no només permeten gaudir d'una connexió contínua i d'un accés fàcil als coneixements i a les solucions viables, sinó que subministren sistemes d'aprenentatge estratègic orientat fonamentalment als resultats que es vol aconseguir.

La governança és un concepte relativament nou que es refereix, entre d'altres coses, a millorar la interacció bidireccional entre governants i ciutadania i a avançar en l'eficiència de l'Administració pública per construir solucions als problemes i generar oportunitats de progrés.

La complexitat creixent dels afers públics i la necessitat d'aplicar uns enfocaments integradors, atesa la varietat d'interessos socials, obliga a introduir modificacions en la manera de governar i de fer funcionar l'Administració municipal. Així mateix, s'ha manifestat la voluntat d'exercir la participació ciutadana, demanada pel sector i les associacions privades, i d'aconseguir que la societat civil es corresponsabilitzi d'allò públic.

En aquest sentit, Girona presenta un alt grau de participació ciutadana que es gestiona a través del **Servei de participació** i que centra la seva tasca en tres grans blocs:

- **Pressupostos participats dels barris.** Des de l'any 2013 es duen a terme els pressupostos participats dels barris. El pressupost municipal de l'Ajuntament de Girona assigna la partida d'inversions als barris, i aquesta se sotmet a participació ciutadana. A partir d'uns criteris objectius consensuats a la Comissió Mixta de Ciutat, es distribueix la quantitat entre els trenta sectors de Girona. Es recullen les propostes ciutadanes i de les associacions veïnals i seguidament l'Equip de Valoració Tècnica i Econòmica, format per personal tècnic municipal, n'avalua la viabilitat. Es retorna la informació de les propostes valorades a cada barri, on seran votades per tots els ciutadans i ciutadanes amb l'opció de vot electrònic. A partir d'aquí s'executaran les que hagin sortit escollides amb més vots.
- **Gestió i coordinació de la bústia d'avisos i suggeriments de l'Ajuntament de Girona.** Des del Servei de participació es recullen tots els avisos i suggeriments que la ciutadania fa arribar per qualsevol dels mitjans establerts: formulari web, aplicació Girona App, presencialment, telefònicament, a través de les xarxes socials, dels agents cívics, i també per mitjà de la Secretaria de Regidories de Barri...
- **Regidories de barri.** L'Ajuntament ha posat en marxa la figura de les regidores i regidors de barri amb l'objectiu d'apropar l'Ajuntament a la ciutadania. La creació de la Secretaria de les Regidories de Barri ha permès millorar el control i el tractament de la informació obtinguda per les regidores i regidors de barri a les reunions i entrevistes que mantenen amb entitats i col·lectius de la ciutat sobre les diferents incidències i peticions de cada barri. Periòdicament, les regidores i regidors de barri celebren reunions amb les associacions veïnals o col·lectius veïnals per tractar temes que els afecten o que els interessa conèixer.

Així mateix, Girona disposa de diversos **consells i meses municipals** per a cada àrea de govern. Es tracta d'espais de participació territorial o sectorial que tenen com a funció principal debatre, informar i valorar iniciatives municipals relatives al sector que afecti el Consell, i també proposar dins l'Ajuntament iniciatives pròpies. Els consells municipals són una eina de participació que serveix per ajudar a fer un Ajuntament més democràtic, més responsable, proper a la ciutadania, transparent i eficient.

Pel que fa al teixit associatiu de la ciutat, l'any 2019 al Registre Municipal d'Entitats hi constaven 775 associacions inscrites, de les quals les que tenen més presència són les culturals (290), seguides de les humanitàries (178) i les esportives (92). El barri on participen més entitats és el de l'Eixample, amb 105 entitats, seguit del Barri Vell, amb 76 entitats. Amb l'objectiu de donar visibilitat a les diferents entitats que formen part del Registre Municipal d'Entitats, es va habilitar un espai al web municipal per donar a conèixer i promocionar les associacions i difondre les activitats que organitzen.

La pandèmia de la covid-19 ha revelat la urgència i la necessitat d'apostar per societats més sostenibles i inclusives i ha evidenciat la crisi ecosocial que amenaça i que posa en perill el planeta i, per tant, les nostres ciutats. Cal impulsar estratègies per a una transició que els possibiliti identificar i dissenyar futurs alternatius, des de criteris de justícia ecosocial i des de marcs d'aprofundiment democràtic.

Actualment Girona està immersa en el procés d'elaborar un **Pla de transició ecosocial** per fer front a l'emergència climàtica, un dels reptes més grans als quals s'enfronten les ciutats en l'àmbit global. En aquest pla s'analitza i s'aborda la planificació de la ciutat en termes relacionats amb l'energia, el canvi climàtic, la resiliència, la descarbonització, la gestió de residus o el medi natural, entre d'altres, aspectes que també es treballen en els diferents eixos estratègics que formen l'Agenda Urbana espanyola.

Projectes/Iniciatives clau de què disposa el municipi per donar resposta a aquest objectiu estratègic, entre d'altres:

- Programa de regidories de barri
- Pressupostos participats
- Consells i meses municipals
- Pla de transició ecosocial

Objectius específics que es recullen en aquest objectiu estratègic:

Objectiu específic 10.1. Aconseguir un marc normatiu i de planejament actualitzat, flexible i simplificat que millori, també, la gestió

Objectiu específic 10.2. Assegurar la participació ciutadana i la transparència i afavorir la governança multinivell

Objectiu específic 10.3. Impulsar la capacitat local i millorar el finançament

Objectiu específic 10.4. Dissenyar i posar en marxa campanyes de formació i sensibilització en matèria urbana i d'intercanvi i difusió de la informació

DAFO preliminar del municipi de l'eix estratègic 10 d'acord amb la caracterització de les ciutats feta per l'AUE

Mitjançant una sessió participativa en línia feta el 10 de febrer del 2021 amb els representants municipals que formen el **grup de treball 3: Digitalització i governança**, es va treballar en el contrast i la validació de les conclusions principals de l'anàlisi DAFO elaborat per l'Agenda Urbana espanyola per a la globalitat dels municipis espanyols.

Durant aquesta sessió es va reflexionar sobre si la fotografia de situació actual dels municipis en l'àmbit estatal és extrapolable a Girona. De la mateixa manera, es va dur a terme una dinàmica de cocreació centrada a identificar les principals debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats del municipi en l'**eix estratègic analitzat: millorar els instruments d'intervenció i la governança**.

Debilitats

- Estructura i capacitat de les entitats locals insuficient per accedir a fonts de finançament, així com per fer-ne una gestió adequada (valoració 5/5)
- Allargament excessiu dels terminis de tramitació de plans urbanístics, amb desfasament entre l'aplicació dels plans i les necessitats previstes (valoració 4/5)
- Sistema normatiu complex i heterogeni en matèria urbanística que dificulta l'aplicació dels diferents plans i la gestió urbanística (valoració 4/5)

A més de les debilitats plantejades per l'Agenda Urbana espanyola, el grup de treball 3 en va proposar les següents:

- Rigidesa i complexitat administratives

Amenaces

- Rigidesa normativa i administrativa per a la reutilització de dotacions i espais públics i per a nous usos en cas d'infrautilització (valoració 4/5)
- Planificació territorial insuficient o deficient, amb absència de coordinació entre instruments de caràcter supramunicipal i instruments locals (valoració de 3/5)
- Manca de flexibilitat en els instruments de planificació per adaptar els plans a noves demandes o necessitats no previstes que puguin sorgir (valoració 3/5)
- Convivència difícil de les diferents planificacions sectorials i la planificació local (valoració 3/5)

Fortaleses

- Experiència en iniciatives de desenvolupament sostenible i utilització d'instruments de planificació urbanística i territorial
- Existència de polítiques, plans, programes i actuacions relacionades amb els diferents eixos estratègics de l'Agenda Urbana
- Existència d'institucions i estructures que generen processos d'innovació i creativitat: àmbit universitari i acadèmic o recerca aplicada

Oportunitats

- Millora de l'eficiència en els serveis locals a través de l'Administració electrònica: simplificació de tràmits administratius i reducció de costos
- Polítiques autonòmiques i nacionals pel que fa a la rehabilitació, la regeneració i la renovació urbana que fomenten un desenvolupament urbà sostenible
- Utilització de l'AUE per integrar i conciliar les polítiques, els plans, els programes i les actuacions amb els diferents objectius estratègics

Dades descriptives

Indicador	BD	Indicador	BD
Variació de la població 2006-2016 (%)	7,41	Índex de vellesa de la població (%)	20,58
Superfície municipal de sòl no urbanitzable (%)	63,65	Figura de planejament urbanístic vigent al municipi	PG
Percentatge d'àrees de sòl de desenvolupament respecte al total del sòl urbà (%)	6,56	Data de la figura de planejament urbanístic vigent al municipi	2006
Sòl urbanitzable delimitat respecte al total del sòl urbà (%)	3,38	Agenda Urbana, planejament estratègic i ciutats intel·ligents	Sí
Índex d'envelliment de la població (%)	15,32		

Comparativa de dades descriptives

A continuació, es mostra una taula que compara algunes de les dades descriptives més assenyalades de Girona amb altres municipis de Catalunya, i amb la mitjana d'aquests.

		GIRONA	MITJANA	Sant Boi de Llobregat	Manresa	Sant Cugat del Vallès	Reus	Santa Coloma de Gramenet
Superfície total municipal	AUE	38,97	35,18	22,13	41,64	48,27	52,97	7,09
Població el 2017	AUE	99.013	94.423,8	82.142	75.152	89.516	103.123	117.597
Habitatges el 2011	AUE	47.446	42.212,8	34.508	39.605	33.336	49.867	48.515
Llars el 2011	AUE	38.245	35.628,7	30.582	29.072	29.641	40.586	45.646
Variació de la població 2006-2016 (%)	INE	7,41	5,23	1,75	2,75	20,41	-1,63	0,71
Superfície de cobertura artificial per municipi (%)	CORINE	33,44	39,88	40,96	18,28	48,87	37,24	60,49
Superfície de cultius per municipi (%)	SIOSE, Atles	10,01	23,65	37,12	40,97	2,70	51,12	
Superfície de zona forestal i deveses per municipi (%)	SIOSE, Atles	54,10	34,44	19,01	29,92	54,61	10,95	38,04
Superfície municipal destinada a explotacions agràries i forestals (%)	SIOSE, Atles	0,03	0,44	0,06	0,69	0,04	1,82	
Superfície destinada a explotacions agràries i forestals respecte al sòl urbà i urbanitzable delimitat de la ciutat (%)	SIOSE	0,10	1,53	0,16	3,21	0,09	5,63	
Superfície municipal de sòl no urbanitzable (%)	SIU, Atles	63,65	57,17	53,70	74,57	47,14	66,54	37,41
Superfície de zones verdes per cada 1.000 habitants	SIOSE	2,58	2,84	1,79	2,07	6,60	3,35	0,62
Densitat urbana. Nombre d'habitants per hectàrea de superfície de sòl urbà (hab./ha)	INE, SIU	72,99	113,81	98,90	94,58	40,83	100,53	275,02
Superfície de sòl urbà mixt discontinu sobre sòl urbà mixt total (%)	CORINE, SIU	2,52	8,53	1,72	9,76	19,31	17,48	0,36
Densitat d'habitatge per superfície de sòl urbà (habit./ha)	INE, SIU	34,98	50,61	41,55	49,85	15,21	48,61	113,46
Compacitat urbana. Superfície construïda total per superfície de sòl (m ² st/m ² sl)	Cadastral, SIU	0,73	0,95	0,78	1,07	0,44	1,26	1,41

Superfície construïda d'ús residencial per superfície de sòl (m ² st/m ² sl)	Cadastrre, SIU	0,48	0,55	0,40	0,62	0,25	0,60	0,94
Superfície construïda d'ús residencial respecte al total (%)	Cadastrre, SIU	65,91	57,46	51,79	57,55	55,37	47,61	66,53
Densitat d'habitatges previstos a les àrees de sòl de desenvolupament (habit./ha)	INE, SIU	20,69	30,69	21,92	35,81	20,14	12,65	72,92
Percentatge d'àrees de sòl de desenvolupament respecte al total del sòl urbà (%)	SIU	6,56	29,65	14,52	31,71	4,51	119,22	1,39
Sòl urbanitzable delimitat respecte al total del sòl urbà (%)	SIU	3,38	25,95	8,64	27,54	3,71	111,88	0,57
Percentatge d'àrees de sòl en desenvolupament d'ús residencial respecte al total de sòl urbà (%)	SIU	2,24	13,71	7,53	16,20	2,49	52,38	1,39
Percentatge d'àrees de sòl en desenvolupament d'ús d'activitats econòmiques (industrial o terciari) respecte al total de sòl urbà (%)	SIU	0,86	11,88	1,75	13,52	1,25	53,90	
Percentatge del parc edificatori per municipi amb una antiguitat anterior a l'any 2000 (%)	Atles	71,00	72,82	81,50	69,00	60,70	68,90	85,80
Superfície d'infraestructures de transport (ha)	SIOSE, SIU	131,06	173,88	131,59	170,81	228,73	360,67	20,43
Percentatge de superfície d'infraestructures de transport respecte al terme municipal (%)	SIOSE, Atles	3,36	4,64	5,95	4,10	4,74	6,81	2,88
Vehicles domiciliats cada 1.000 habitants	DGT	568,94	514,96	505,39	532,17	541,29	554,07	387,91
Percentatge de turismes (%)	DGT	67,00	69,95	72,31	69,87	69,23	70,07	71,24
Percentatge de motocicletes (%)	DGT	15,60	14,16	12,15	11,53	18,17	12,15	15,35
Índex d'envelliment de la població (%)	Atles	15,32	17,35	18,59	19,95	13,31	17,22	19,72
Índex de vellesa de la població (%)	Atles	20,58	18,03	14,41	23,40	18,13	18,88	12,75
Percentatge de població estrangera (%)	Atles	18,47	14,62	8,20	15,44	11,47	14,70	19,42
Índex de dependència total (%)	Atles	48,08	52,25	52,38	56,19	49,69	52,81	54,37
Índex de dependència infantil (%)	Atles	25,40	25,78	24,05	25,03	29,77	26,49	23,93
Índex de dependència de la gent gran (%)	Atles	23,04	26,89	28,77	31,60	20,34	26,74	30,87
Treballadors/ores sector agricultura (%)	Atles	0,28	0,53	0,49	0,46	0,06	1,68	0,23
Treballadors/ores sector indústria (%)	Atles	4,02	9,60	14,61	14,28	6,42	10,84	7,41
Treballadors/ores sector construcció (%)	Atles	2,90	6,00	7,44	5,15	2,66	6,66	11,16

Treballadors/ores sector serveis (%)	Atles	92,79	83,87	77,46	80,10	90,85	80,82	81,20
Establiments sector agricultura (%)	Atles	0,24	0,67	1,59	0,52	0,09	1,57	
Establiments sector indústria (%)	Atles	3,38	5,97	9,43	8,57	2,73	6,18	5,55
Establiments sector construcció (%)	Atles	5,09	7,35	9,43	6,45	3,80	8,29	11,06
Establiments sector serveis (%)	Atles	91,28	86,00	79,56	84,45	93,38	83,96	83,39
Percentatge total de persones a l'atur (%)	Atles	7,79	9,03	9,03	10,37	4,52	11,31	11,14
Percentatge de persones a l'atur de 25-44 anys (%)	Atles	44,86	41,48	39,95	41,63	38,51	42,26	41,68
Proporció d'atur femení (%)	Atles	52,90	54,35	58,11	50,77	54,02	56,49	53,81
Nombre d'habitatges per cada 1.000 habitants	Atles	479,59	449,40	420,24	527,41	372,66	483,82	412,66
Variació del nombre de llars 2001-2011 (%)	Atles	38,12	27,92	14,07	19,99	49,66	29,90	15,77
Creixement del parc d'habitatge 2001-2011 (%)	Atles	15,71	15,12	9,42	21,37	16,09	22,06	6,09
Percentatge d'habitatge secundari (%)	Atles					4,94		
Percentatge d'habitatge buit (%)	Atles					18,59		
Percentatge d'habitatges previstos en àrees de desenvolupament respecte al parc d'habitatge existent (%)	SIU, INE	3,83	10,40	7,14	20,17	5,92	24,47	0,89
Nombre d'habitatges previstos a les àrees de desenvolupament per cada 1.000 habitants	SIU, INE	18,33	49,77	29,98	106,28	22,05	118,31	3,66
Figura de planejament urbanístic vigent		PG		PG	PG	PG	PG	PG
Data de la figura de planejament urbanístic vigent al municipi		2006	1993	1976	2017	1976	2005	1976

Amb el suport econòmic de la Diputació de Girona

